

የንስሐን ስብከት ሐዋርያትም ደቀመዛሙርትም ቤተክርስቲያንም ከዚች ቀን ጀምሮ ከኢየሩሳሌም እስክ ምድር ዳር ድረስ በዓለም አቀፍ ደረጃ በድቅድቅ ጨለማ ውስጥ ለነበረው ዓለም የክርስቶስን ወንጌል በማብራት፤ በኃጢአት በአመፃና በእርኩስት ይኖር የነበረውን ዓለም የእግዚአብሔርን ጽድቅ የያዘውን ወንጌል በማወጅ፤ በጣኦት አምልኮ እና በክፉ መናፍስት የታሰረውን ዓለም ነፃ በማውጣት በፀጋ ቃሉና በመንፈስ ቅዱስ ኃይል እንዲሁም በክርስቶስ ደም አድሰውታል።

ምዕራፍ አሥራ አንድ

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን መታደስ

ቤተክርስቲያኒቱ እና ተሐድሶ የሚሹ (የሚያስፈልጋቸው አቅጣጫዎች) የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን መታደስ አለባት ሲባል ምኑ ነው የሚታደሰው?

ቤተክርስቲያን የሚለው ቃል እና አስተምህሮቱ የአዲስ ኪዳን ቅዱሣት መጻሕፍት በመጀመሪያ የተፃፉት በግሪክኛ ቋንቋ መሆኑ ማንም የሚያውቀው ሐቅ ነው። ይሁን እንጂ የሐዲስ ኪዳን ቅዱሣት መጻሕፍትን ከግሪክ ወደ ግእዝ ቋንቋ የተረጎሙት የቤተክርስቲያኒቱ አሻጥረኛ መምህራን ኤክሌሺያ የሚለውን የግሪኩን ቃል ቤተክርስቲያን ብለው ተርጉመውታል። በኋላም የግዕዙን የአዲስ ኪዳን

መጻሕፍት ወደ አማርኛ ሲተረጉሙ አሁንም የግእዙን ቤተክርስቲያን የሚለውን ቃል እንዳለ ቤተክርስቲያን ብለው ጉልተውት አልፈዋል።

የግሪኩ አዲስ ኪዳን ግን ኤክሌሺያ ነው የሚለው “ኤክሌሺያ” ማለትም ከዚህ ክፉ ዓለም በእግዚአብሔር ፀጋ ተጠርተው የወጡ የሰዎች ወይም የክርስቲያኖች ስብስብ ማለት ነው። አለቃ ኪዳነወልድ ክፍሌ መጽሐፈ ሰዋሰው ወግሥ ወመዝገበ ቃላት በተባለው መጽሐፋቸው “ቤተክርስቲያን ማለት የክርስቶስ መንጋ (ጉባኤ)፣ ማኅበረ ሕዝበ ክርስቲያን” ማለት ነው ብለው ተርጉመውታል። ንገሩ ለቤተክርስቲያን እንዲል ገጽ 550 ። ቤተክርስቲያን የሚለው ቃል በሐዲስ ኪዳን ቅዱሳን መጻሕፍት ውስጥ ከመቶ ጊዜ በላይ ተጽፎ ይገኛል።

1. «ወአንሰ እብለከ ከመ አንተ ኮኩሕ ወዲበ ዛቲ ኮኩሕ አሐንጸ ለቤተክርስቲያን ወአናቅጸ ሲኦል ኢይጌይልዋ።» ይህም ቃል በቃል ሲተረጎም -አልሃለሁ እኔም አንተ እንደ ዐለት ነህ ቤተክርስቲያኔን እሠራታለሁ በዚህች አዐለት ላይ አይበረታቱባትም የገሃነም በሮች - የሚል ነው። ማቴ 16:8፣ ዮሐ 1:43 ያገናዝቡ። አሁን ከዚህ ጥቅስ ላይ እናተኩር፤ ይህንን «ኤክሌሺያ» ወይም ቤተ ክርስቲያን የሚለውን ቃል ለመጀመርያ ጊዜ የተናገረው እራሱ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። ቤተክርስቲያኔ ነው የሚለው አሁን ከዚህ ላይ ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን የሚለው ህንፃውን ነው ወይስ ሌላ አካል አለ? ቤተ ክርስቲያን

ወይም «ኤክሌሺያ» የሚለው ቃል በእርሱ ያመኑትን ክርስትያኖችን እንጂ የማይሰማ የማይናገር የሰው እጅ የሰራውን ግድዝ ህንፃ አይደለም። ክርስቶስ ቤተክርስቲያኔ የሚላት ቅዱስ ሥጋውን የቆረሰላትና ነፍሱን የሠጠላትን ደሙን ያፈሰሰላትን በፀጋ ቃሉ እና በከበረው ደሙ ያጠባትን፣ ያነፃፃትን፣ የቀደሳትን ሕያውይት ሁሉን በሁሉ የሆነችን የክርስትያኖችን ስብስብ ወይም ህብረትን ነው።

2. እሠራለሁ የሚለው ነው። ክርስቶስ የሚሠራት ቤተ ክርስቲያን የክርስቲያኖች ወይም የአማኖች ስብስብን እንጂ ሕንፃን ክርስቶስ አይሠራም አሥቂኙም አሻጥር ከዚህ ላይ ነው።

3. የገሃነም ደጆች አይችሏትም የሚለው ቃል ነው። - የገሐነም ደጆች መቼም ቢሆን ሕንፃን አይዋጉም፣ አይፈታተኑም፣ አይበረታቱበትም መናፍስት ናቸውና እነዚህ ክፉ መናፍስት የሚዋጓት እና የሚገዳደሩዋት ሕያውይት የሆነችውን የክርስቶስን አካል ቤተክርስቲያኑን (ኤክሌሺያን) ነው። ስለዚህ አንባቢ ሆይ የተሠራበህን አሻጥር አስተውል።

4. «ወእመሰ ኢሰሞአሙ ሎሙሂ ንግራ ለቤተክርስቲያን ወእመሰ ለቤተክርስቲያንሂ ኢሠምዓ ይኩን ከመ አረሚ ወመጸብሐዊ ወእመሰ ኢሰምዓ ለቤተክርስቲያንሂ።» “እነርሱንም ባይሠማ ለቤተክርስቲያን ንገራት ደግሞ ቤተክርስቲያንን

ባይሠማት እንደ አረሚ እና እንደቀራጭ ይሁንልህ” /ማቴ 18:17/ አሁንም ከዚህ ላይ የተነገረውን ቃል ያስተማረው ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። ተመልከት እንግዲህ ለቤተ ክርስቲያን ንገራት የሚለውን ቃል ጌታችን አካሉ ለሆነችው ለቤተክርስቲያኑ (ኤክሌሺያ) ነው እንጂ ለሚይሰማና ለማይናገር ግዙፍ ሕንፃ አይደለም እናንተ የቤተክርስቲያኒቱ ልጆች ሆይ እነዚያ አባቶቻችሁ፣ አስተማሪዎቻችሁ እናም ሊቃውንቶቻችሁ ሁሉ እንዴት እንዳሳሳቱት እውቁባቸው። ወረድ ብለህ ጥቅሱን ተመልከት እውነት እላችኋለሁ በምድር የምታሥሩት ሁሉ በሰማይ የታሠረ ይሆናል በምድር የምትፈቱት ሁሉ በሠማይ የተፈታ ይሆናል ደግሞም እላችኋለሁ ከእናንተ ሁለቱ በምድር በማናቸውም በሚለምኑት ነገር ሁሉ በሰማይ ባለው ከአባቴ ዘንድ ይደርግላችኋል። ሁለት ወይም ሦስት በስሜ በሚሰበሰቡበት በዚያ በመካከላቸው እሆናለሁ። ማቴ 18:15-20 ይህ ጥቅስ ደግሞ የበለጠ ቤተክርስቲያን (ኤክሌሺያ የሚለውን ቃል ምን ማለት እንደ ሆነ ወይም ምንን እንደሚያመለክት ግልጽ አደረገው ማለት ነው። አንባቢ ሆይ በተለይ ይህንን ጥቅስ አተኩረህ መልሰህ መላልሰህ አንብበው ያን ጊዜ የእግዚአብሔር መንፈስ የቃሉን ብርሃን ያበራልሃል ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በስሙ በሚሰበሰቡ አማኞች መካከል ነው የሚገኘው እንጂ በባዶ ሕንፃ አይደለም።

5. በገዛ ደሙ የዋጁትን የእግዚአብሔርን ቤተክርስቲያን ትጠብቁት ዘንድ መንፈስ ቅዱስ እናንተን ጳጳሣት አድርጎ ለሾመባት ለመንጋው ሁሉ እና ለራሳችሁ

ተጠንቀቁ። ሐዋ 20:28 ክርስቶስ በገዛ ደሙ የዋጀው (የገዛው) ሕንፃውን ነውን? ወይስ ሌላ አካል? ተመልከቱ በእውት ኢየሱስ የከበረውን ደሙን ያፈሰሰው እና በራሱ ደም የገዛው (የዋጀው) ሕንፃውን ነውን እውነቱን ለመናገር ከዚህ የበለጠ ድንቁርና ከወዴት ይገኛል? ጳጳሳቱ የሕያው እግዚአብሔርን ቤ/ክ ይጠብቋት ዘንድ መንፈስ ቅዱስ እናንተን ጳጳሳት አድርጎ ለሾመበት ለመንጋው ሁሉና ለራሳችሁ የሚሉት ቃላት አንባቢ ሆይ ልብ ብለህ ተመልከት እግዚአብሔር እውነትን ታውቅ ዘንድ ቅዱሳት መጻሕፍትንም ታስተውል ዘንድ የልጁን የኢየሱስ ክርስቶስን ብርሃን ያብራልህ።

6. እናንተ ባሎች ሆይ ክርስቶስ ደግሞ ቤተክርስቲያንን እንደወደዳት ሚስቶቻችሁን ውደዱ በውኃ መታጠብና ከቃሉ ጋራ አንጽቶ እንዲቀድሳት ስለ እርሷ እራሱን አሳልፎ ሠጠ። እድፈት ወይም የፊት መጨማደድ ወይም እንዲህ ያለ ነገር ሳይሆንባት ቅድስትና ያለነወር ትሆን ዘንድ ክብረት የሆነችን ቤተ ክርስቲያን (ኤክሌሺያ) ለራሱ እንዲያቀርብ ፈለገ። ኤፌ 5:25 እንግዲህ ክርስቶስ ለራሱ ሊያቀርባት የፈለጋት ቤ/ክ በቃሉና በከበረው ደሙ ያነፃፅና የቀደሳት ሕያው፣ ቅድስትና ክብርት የሆነች ኤክሌሺያን ነው እንጂ በድን የሆነ ሕንፃን አይደለም።

7. ሌላም ገኛ ነጥብ እንመልከት ዮሐንስ በእስያ ላሉት ለሰባቱ አብያተ ክርስቲያናት መንፈስ ለአብያተ ክርስቲያናት የሚለውን ጆሮ ያለው ይስማ። ራዕ 1:4 2:7

አሁንም መንፈስ ለአብያተ ክርስቲያናት የሚለውን ጆሮ ያለው ይሥማ። መንፈስ ቅዱስ የሚናገረው ለሚሰማ ሕይወት ላለው አካል እንጂ መቼም ቢሆን ሕይወት ለሌለው አካል ለህንፃ እንደ ማይናገር ግልጽ ነው።

አብያተ ክርስቲያናት የተባሉት በእስያ የሚገኙት የኤፌሶን፣ የቲያፕሮን፣ የጴርጋሞን...የሚገኙትን ክርስቲያኖችን እንደሆነ አስተውል። መንፈስ ቅዱስ የሚናገረው ለነዚህ ክርስቲያኖች ነው። የእግዚአብሔር ልጅ ኢየሱስ ክርስቶስ ለዮሐንስ ተገልጦ ለሰባቱ አብያተ ክርስቲያናት በዮሐንስ በኩል ሲናገር እንሰማለን። አብያተ ክርስቲያናት የሚለው ቃል ሕንፃን የሚያመለክት ቢሆን ኖሮ ሕንፃው ጆሮ አለው ወይ ያለኝ ነበር። በዚህ ቃል ብቻ ማለት መንፈስ ቅዱስ ለአብያተ ክርስቲያናት የሚለውን ጆሮ ያለው ይስማ የሚለው ቃል ብቻ ሕንፃን እንደማያመለክት ግልጽ ነው። በመላው ዓለም ያሉት ክርስቲያኖች ሁሉ የሚቀበሉት የሃይማኖት መግለጫ ወይም ጸሎት ሃይማኖት የተባለው የእምነት አቋም መግለጫ ላይ «ወነአምን በአሐቲ ቅድስት ቤተክርስቲያን እንተ ላእለ ኩሉ ጉባዔ ዘሐዋርያት» በሁሉ ዘንድ የምትሆን ሐዋርያት በሰበሰባት በአንዲት ቅድስት ቤተ ክርስቲያን እናምናለን።

በሁሉም ዘንድ በምትሆን ሐዋርያት በሰበሰቧት የሚለውን ቃል ተመልከት፡- በመጀመሪያ በጴጥሮስ ስብከት ሦስት ሺህ ሠዎች ሐዋ 2:41 በሁለተኛው

ቀን ስብከቱ ደግሞ አምስት ሺህ ሰዎች ሐዋ 4:4 እግዚአብሔር በጴጥሮስ በኩል ድንቅና ታምራቶችን በማድረጉ ምክንያት ከፊት ይልቅ የህዝቡ ቁጥር እየጨመረ መጣ። ሐዋ 5:13 በወንጌላዊ ፊሊጶስ የወንጌል ስብከት የሰማሪያ ሰዎች ስለ እግዚአብሔር መንግስትና ስለኢየሱስ ክርስቶስ ስም እየሰበከላቸው ፊሊጶስን ባመኑት ጊዜ ወንዶችም ሴቶችም ተጠመቁ። ሐዋ 18:12 ሌሎችም ወንድሞች ወደ አንዶኪያ ወርደው ብዙ ሰዎችን አሳመኑ። ሐዋ 11:27 ጳውሎስና በርናባስም ወደ እስያ ወርደው በክርስቶስ ወንጌል ብዙ ሰዎችን አሳመኑ። ሐዋ 13:14 ከዚያም እስከ ምድር ዳር ድረስ በዓለም አቀፍ ደረጃ ምድርን ሁሉ በአማኞች ሞሏት ሁሉም ወደ ክርስቶስ አካል ተጨመሩ።

በሁሉም ዘንድ የምትሆን ሐዋርያት የሰበሰቧት የሚለው ቃል ትርጉሙ ይህ አይደለምን? እንግዲህ በቅዱስ ቃሉ እና በመንፈስ ቅዱስ ኃይል ሐዋርያት የሰበሰቡት ኤክሌሺያ እንጂ በእንጨት በድንጋይ የተሰራ ሕንፃን አይደለም። አንዲት የሚለውን ቃል መሠረት ስብከት ለአብ በሚከተለው መንገድ ተርጉመውታል “ቤተክርስቲያን (ኤክሌሺያ) አንዲት ነች ብዙ መንፈሳውያን ድንጋዮች ብዙ ብልቶች አይሁዳዊ፣ አረማዊ ወንድ ሴት ቢኖርባትም አንዲት የክርስቶስ አካል ነች። አንድ ቅዱስ ቤተ መቅደስ እንዲት የክርስቶስ አካል (ሥጋ) አንዲት የክርስቶስ ሙሽራ ነች። ሁሉም ክርስቲያኖች በዓለም ዙሪያ ያሉት ሁሉ ማለት ነው፤ ሕያዋን ድንጋዮች ሆነው በሚለቀሙበት (በሚሰበሰቡበት) ጊዜና በመንፈስ ቅዱስ

ኃይል ከክርስቶስ ጋራ በሚገጣጠሙበት ጊዜና በቃሉና በመንፈስ ቅዱስ በእግዚአብሔር ኃይል በሚታነፁበትና በሚሰሩበት ጊዜ አንድ ቅዱስ ቤተ መቅደስ አንዲት የክርስቶስ አካል ስለሚሆኑ (አሐቲ) አንዲት ተባሉ።

በዚህም ምክንያት ክርስቶስ አንድ ነውና እርሱን እያየች እርስ በእርሷ ተያይዛበት ባለች በአንድ እግዚአብሔር በአንድ ጌታ በአንድም ሥጋ፤ በአንድ የክርስቶስ ደም፤ በአንድ ጥምቀት፤ በአንድ ሃይማኖት፤ በአንድ ተስፋ፤ በአንድ መንፈስ ፀንታ የምትገኝ ቤ/ክ አንዲት ነች።” ቤተክርስቲያን (ኤክሌሺያ) ሐዋርያዊት አንዲት፤ ቅድስት፤ ክብረት፤ ሕያውይት የክርስቶስ አካሉ ሁሉን በሁሉ የሚሞላ የእርሱ ሙላቱ ነች። እርሱ (ክርስቶስ) የዚህች ቤ/ክ ራስ ነው። እርሱም የአካሉ ማለት የቤተክርስቲያኒቱ ራስ ነው።/ኤፌ 1:23 ቆላ 1:18/ ስለዚህ ክርስቶስ የሕያው አካል ራስ እንጂ የሕንፃው ራስ አይደለም። “በሐዋርያትና በነቢያት መሰረት ላይ ታንፃችኋል። የማዕዘኑም ራስ ድነጋይ ክርስቶስ ኢየሱስ ነው።” /ኤፌ 2:20/ ስለዚህ በእነዚህ ጥቅሶች መሰረት ክርስቶስ ኢየሱስ የአካሉ ማለት የቤተክርስቲያኑ ራስ ብቻ ነው። እንግዲህ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን መታደስ አለባት ስንል ተሐድሶ ከሚያሻቸው አቅጣጫዎች ውስጥ አንዱ ይህ ነው። ይህ ሁሉ ሐሰተኛ ትምህርት ማለትም ለሕንፃ ሰጥቶ መተርጎም እና ሕንፃውን እንዲያመልኩት አድርጎ ማስተማር ሐሰተኛ ትምህርት ነው።

አባ ጎርጎርዬስ የቤተክርስቲያን ታሪክ በዓለም መድረክ በሚለው መጽሐፋቸው ስለ ቤተክርስቲያን የሰጡት ሦስት አይነት ትርጉም ሐሰተኛ ትምህርት ነው። በሐዋርያትና በነቢያት እንዲሁም በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ትምህርት መሠረት ነው ውሸት ነው የምንለው። በቅዱሳት መጻሕፍት ትምህርት እንዳየነው ቤተ ክርስቲያን (ኤክሌሺያ) የሚለው ቃል ክርስቲያኖችን እንጂ በኢየሱስ ክርስቶስ ያመኑትንና የተቀበሉትን በቅዱስ መንፈሱም የታተሙትን እናም በስሙ የሚሰበሰቡትን ክርስቲያኖችን እንጂ ሕንፃን እንደማያመለክት ከላይ ተመልክተነዋል።

በመጽሐፍ ቅዱስ ቀኖናዋ (መለኪያዋ) ላይ ሊደረግ የሚገባው ተሐድሶ

የብሉያት እና የአዲሳት ቅዱሳት መጻሕፍት መዳን የሚገኝበትን ጥበብ ሊሰጡን የሚችሉ እና ለበጎ ሥራ ሁሉ እንድንበቃ ፍጹማን የሚያደርጉን በጽድቅ ላለው ኑሮ ሁሉ እና ልብንም ለማቅናት የሚያስተምሩን እና የሚመክሩን የሚገስጹን የእግዚአብሔርን ቃል የያዙ በቅዱስ መንፈሱም የታተሙ የእግዚአብሔር መንፈስ ያለባቸው መጻሕፍት ናቸው። 2 ጢሞ 3:13-17 ሚክ 6-8 ማቴ 13:52 ዮሐ 5:39፤ 20:31 በመላው ዓለም የሚገኙ የክርስቲና ሃይማኖት ተከታዮች አብያተ ክርስቲያናት የብሉይ ኪዳን 39 የአዲስ ኪዳን 27 በድምሩ 66 ቅዱሳት መጻሕፍትን ብቻ ነው የሚቀበሉት። እነዚህ የ66/ስልሣ ስድስቱ/ ቅዱስት መጻሕፍት

በበቀኖና መለኪያ የተወሰኑ ለመሠረተ ሃይማኖት ትምህርት እና ለእምነት አቋም የሚበቁ የሆኑ እጅግ የከበረችውን የወንጌልን ሃይማኖት ቁልፍ አድርገው የሚያሳዩ ወደ እግዚአብሔር እውነትም የሚያደርሱ የዘላለም ሕይወትን የሚያገናኙና ላቸው። ዮሐ 20: 21 2ጢሞ 3:13-17 እነዚህ ቅዱስት መጻሕፍት የእግዚአብሔርን መንፈስ ለዚህ ሥራ የጠራቸው እና የመረጣቸው በነቢያት እና በሐዋርያት በኩል የተጻፉ እና በቀኖናም የተወሰኑ ምንጮቻቸው እርሱ እግዚአብሔር የሆነ እንጂ ሰብአዊ ፍጡር እንዳልሆነ ራሳቸው መጽሐፍቱ መስክረዋል። 3:7 2ጴጥ 3:2-16 ሐዋ 26:22 2ቆሮ 10:15-29 2ጴጥ 1:19-21

መሠረት ስብሐት ለአብ (1951:47) ስለ ኮስሞስ (ፍጥረተ ዓለም) ስለ ሰው ልጆች መጀመሪያና መጨረሻ በማናቸውም በሚፈለገው መጠን ሁሉ ጥልቅ በሆነው እግዚአብሔር ፈቃድ ክብብ ውስጥ ያለውን መንፈሳዊ ጠባያቸውን ሲገልፁ የሕብረት ቃላቶቻቸው አቋም የዓላማቸው አንድ መንፈስ መሆን ቃሉ የእግዚያብሔር መሆኑ ጠቅላላ አንድ መጽሐፍ ቅዱስ ሊያሰኛቸው ችሏል። /ጴጥ 3:5-16 ዘፍ 1:26 ራዕ 20:6-15 ሉቃ 24: 27-37 2ቆሮ 2:17 2ጢሞ 3:15። ታዲያ በነዚህ ስልሣ ስድስ/66/ ቅዱሳት መጻህፍት ላይ ማንም መጨመርም ሆነ መቀነስ የማይችል መሆኑን እራሳቸው መጽሐፍቱ ምስክር መሆናቸው ታውቋል። /ዘዳ 4:2 12:32 ምሳ 30:6 ራዕ 22:18-19/ እነዚህ ቅዱሳት መጻሕፍት አንዳንዶቹ እራሱ እግዚአብሔር ለባሪያዎቹ ቃል በቃል እየነገረ ያጸፋቸው ናቸው። /ዘፀ 17:14 24:4 34:10-

27 ዘሁ 33:2፤ 32:30 ሀዘ 24:1-5 ዳን 12:4 ዕብ 1:1-2 ከፊሎቹ ደግሞ አገልጋዮቹ ነቢያትና ሐዋርያት በመንፈስ ቅዱስ ተነድተው(ተቃኝተው) ተናግረውታል ወይም ጽፈውታል። /2ሳሙ 23:2 ኢዮ 32:18-22 2ጢሞ 3:16-17 2ጴጥ 1:21 እውነቱ ይህ ሆኖ ሳለ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተክርስቲያን በ66 ቅዱስት መጻሕፍት (መጽሐፍ ቅዱስ ላይ) የእውነተኛይቱ ሃይማኖት (እምነት) መሠረት የሌላቸውን የእምነት አንቀጽ ለመሆን የማይበቁ ከ66 ቅዱሳት መጻሕፍት ጋር ምንም ዓይነት ግንኙነት (ዝምድና የሌላቸው) አስራ አምስት የአዋልድ መጻሕፍት ጨምራለች።

ይህም አስቀድመን እንደተናገርነው በቃሉ ላይ አንዳች አትጨምር አትቀንስ የሚለውን ቃል ወይም ሕግ በመተላለፍ ነው። ታላቁ ሊቅ አለቃ ኪዳነ ወልደ ክፍሌ ከ39 የብሉይ ኪዳን መጻሕፍት ውጪ ያሉትን ሁሉ የብሉ ኪዳን አዋልድ ይሏቸዋል። (መጽሐፍ ሰዋሰው ወግስ ገጽ 19) “አዋልድ” ማለት ልጆች ከሙሉ እድገት ያልደረሱ ማለት ነው መጻሕፍትን አዋልድ ሲሏቸው የልጅ ነገር እንዲሉ) ስለሃይማኖት ጉዳይ ምስክር ለመሆን ብቃት የሌላቸው ማለት ነው። በሌላ አነጋገር(አፓክረፋ) ስውር ድብቅ የሚለው የግሪክ ቃል ለነዚህ መጻሕፍት የተሰጠ ስያሜ ስለሆነ መጽሐፍቱ አደባባይ የማይወጡ በሃይማኖት ጉዳይ የሚነሱ ጥያቄዎችን ለመመለስ ክርክሮችን ለመዳኘት የማይበቁ የጓዳ መጻሕፍት እንደሆኑ የሚያመለክት ትርጉም ይዟል። ይህ በእንዲህ እንዳለ አንዳንድ ሰዎች አዋልድ መጽሐፍቱን በባሕርያ ልደታቸው ከተሰጣቸው የምድብ

ክልል አሳልፈው ከንዳ ውጪ በአደባባይ ይጠቀሙባቸው ይሆናል። ነገር ግን መጽሐፍቱ አይናፋር ስለሆኑ የንዳ ሚስጢራቸው ስለሚገለጥ በዚያ በድብቅ ቢቀመጡ ይሻላል። (ጮራ መጽሔት ቁጥር 20)

በመሰረቱ ቤተክርስቲያኒቱ በስልሣ ስድስቱ ቅዱሣት መጻሕፍት ላይ የጨመረቻቸው አስራ አምስት አዋልድ መጻሕፍትን ብቻ አይደለም ምንጫቸው ሰብአዊ ፍጡራን የሆኑ ሰቁጥር የሚያታክቱ ሌሎች አዋልድ መጻሕፍትንም ትቀበላሉ። በየአውደ ምህረቱም ትሰብካቸዋለች። ይህ ሁሉ የሚሆነው ግን እግዚአብሔርን ባለመፍራት በድፍረት የእግዚአብሔርን የስልጣኑን ቃል በመሻር ነው። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ስለወጋችሁ የእግዚአብሔርን ቃል ትሸራላችሁ፤/ማቴ 15:5 ማር 6:7 ብሎ እንደተናገረው ነው። ስለዚህ ቤተክርስቲያኒቱ መታደስ አለባት የምንለው ለዚህ ነው። ይህንን ሁሉ በእግዚአብሔር ቃል ላይ የኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን ከቅዱስ መጽሐፍ(ወንጌል) ጋር አደባልቃ የያዘቻቸው ልዩ ልዩ ተረታ ተረቶች (ወንጌሎችን) ጠራርጋ በማስወገድ በእውነተኛው የእግዚአብሔር የፀጋ ቃል እና በከበረው በልጁ በኢየሱስ ክርስቶስ ደሙ መታጠብ፤ መንጸት፤ መቀደስ እና በመንፈስ ቅዱስ ኃይልም መታደስ ይኖርባታል። አንዳንድ ሰዎች ቤተክርስቲያኒቱ መታደስ ያለባት በአስተዳደራዊ መወቅር ነው ብለው ያስባሉ፤ ነገር ግን ቤተክርስቲያኒቱ የእውነተኛ ተሐድሶ ነው የሚያስፈልጋት።

መሰረተ ሃይማኖት (እምነት) አስተምህሮ መታደስ

እግዚአብሔር አንድ ነው። ቃልና መንፈስ አሉት በቃሉ ይናገራል፤ ይፈጥራል፤ ይሠራል፤ ያከናውናል፤ ያጸናል፤ ይደግፋል፤ ቃሉም አካል አለው «ወእግዚአብሔር ውእቱ ቃል» እንዲል። እግዚአብሔር ዘላለማዊ ነው። መጀመሪያና መጨረሻ የለውም የእግዚአብሔር ቃልም ዘላለማዊ ነው። መጀመሪያና መጨረሻ የለውም፤ «ቀዳሚሁ ቃል ውእቱ ወውእቱ ቃል ንበ እግዚአብሔር ውእቱ» ዮሐ 1:1 ዘፍ 1:1 እግዚአብሔር አለማትን ለመፍጠር ባለበ፤ ባቀደና በወሰነ ጊዜ በመጀመሪያ ሰማይና ምድርን ፈጠረ «በቀዳሚ ገብረ እግዚአብሔር ሰማየ ወምድረ» ዘፍ 1:1 ቀጥሎም «ወይቤ እግዚአብሔር ለይኩን ብርሃን» እግዚአብሔርም ብርሃን ይሁን አለ ብርሃንም ሆነ፤ ብርሃንም ሆነ ማለት ደግሞ በቃሉ ፈጠረ ማለት ነው። በዚህ በዘፍጥረት መጽሐፍ ምዕ 1:1-27 ድረስ ስድስት ጊዜ ያህል አለ፤ ሆነ፤ የሚሉትን ቃላት እናገኛለን። አለ ሲል እግዚአብሔር በቃሉ ተናገረ ማለት ነው። ሆነ ሲል ደግሞ በእግዚአብሔር ቃል ተፈጠሩ ማለት ነው። «እስመ ውእቱ ይቤ ወኮኑ ወውእቱ አዘዘ ወተፈጥሩ» እርሱ ተናገሯል እና ሆኑም እርሱ አዘዘ ተፈጠሩም፤ ፀኑም። መዝ 32:9 የሚታዩትንና የማይታዩትን ዓለማት ሁሉ እግዚአብሔር በቃሉ ፈጠረ፤ ሰራ አከናወነ፤ ለማያትም ሆኑ ምድር በውስጣቸው ያሉትን ፍጥረቶችን

ሁሉ እግዚአብሔር በቃሉ ሁሉንም አጽንቶና ደግፎ ይዟቸዋል። የገጠሩ ገበሬ በማታ ሲተኛ በሚጸልይበት ጊዜ ሰማይን ያለባላ ምድርን ያለካስማ ያፀና አምላክ እኔንም በሃይማኖት፤ በምግባር አጽናኝ ብሎ ከጸለየ በኋላ ጋደም ይላል። እንግዲህ ይህንን ገበሬ ማን አስተማረው ቢባል ፈጣሪ በውስጡ እውቀትን የህሊና ብርሃንን ጨምሮ ፈጥሮታልና እንዲህ ተናገረ ሰማይን ያለ ባላ ማለትም ያለደጋፊ፤ ያለቋሚ አቆምከው ማለቱ ነው።

“እርሱ ግን በስልጣኑ ቃል ሁሉን ደግፎ ይዞታል”/ ዕብ 1:3/ ምድርን ያለካስማ ማለትም በገጠር የበግና የበሬ ቆዳ ሲወጠር ዙሪያውን ጫፍ ጫፉን በመቅደድ በካስማ ይመታዋል፤ ካስማ ማለት ችካል ማለት ሲሆን እንዳይነቃነቅ ወጥሮ ይይዘዋል። እግዚአብሔርም ይህችን ምድር በውሃ ላይ ነው የዘረጋት፤ በስርዋ ግን ውሃ ነው ያለው። የምድር ሆድ ሲቀደድ በውስጡ ውሃ ነው የሚገኘው። “ወአፅንኦ ለምድር ዲበ ማይ” እንዲል መዝ 135:6 23:1 ሠማያትን በውስጣቸው ያሉትን ክዋክብትን ፀሐይን፤ ጨረቃን ብርሃናትን ምድርንና በእርሷ ላይ የሉትን ሁሉ እስከ ፍርድ ቀን ድረስ በእግዚአብሔር ቃል አጽንቶና ደግፎ ይዟቸዋል። ለታላቅነቱ ክብር ለቅዱስ ስሙም ምስጋና ይሁን።

የአበው ዘመን

እግዚአብሔር በአበው ዘመን ለአባቶች በተለያየ መንገድ በቃሉ ይገልጽላቸው ነበር። ለአዳም እና ለሄዋን፤ ለኖኅ፤ ለአብርሃም፤ ለይስሐቅ፤ ለያዕቆብ በህልም በራዕይ ለኢዮብ በአውሎ ነፋስ በቃሉ ይገለጽ ነበር።/ዘፍ 3:8-17፤ 6:13፤ 12:1ና 28 ኢዮ 38:1/ ለሙሴ ለእስራኤል በብርሃን በመልአክ መልአክ በቃሉ ይገለጥ ነበር።/ዘዳ 3:2/ በመሳፍንት ዘመን ለሳሙኤል እግዚአብሔር በእግዚአብሔር ቃል ይገለጽለት ነበር።/1ሳሙ 3:21/ በነገሥታት ዘመን ለነቢያት በልዩ ልዩ መንገድ በልዩ ልዩ ሕብረ መልአክ እግዚአብሔር በቃሉ በኩል ይገለጽ ነበር። የነቢያት መጽሐፍት ይህንን እውነት ይመሰክራሉ።

ጠቅለል በአለ አነጋገር «በብዙኅ ነገር ወብብዙኅ መክፈልት አይድዐ እግዚአብሔር ለአበዊነ በነብያቲሁ እምትካት።» እግዚአብሔር በቀድሞ ዘመናት በተለያየ መንገድ በነቢያት አማካኝነት ለአባቶቻችን ብዙ ጊዜ ተናግሮ ነበር። /ዕብ 1:1/

በዘመነ ሥጋዊ

ያ ዘላለማዊ ቃል ዓለማትን የፈጠረበት ቃል ያ በልዩ ልዩ መንገድ በልዩ ልዩ መልአክ በተለያየ አምሳል በተለያየ ኅብረ መልአክ ይገለጽ የነበረው የእግዚአብሔር

ቃል አሁን ደግሞ በአካል በእኛ መካከል በሚታይ በሚዳሰስ አካል ተገለጠ። “ቃልም ስጋ ሆነ ፀጋና እውነትንም ተሞልቶ በእኛ አደረ።” /ዮሐ 1:12/ “ለእኛም ሁሉን ወራሽ ባደረገው ደግሞም ዓለማትን በፈጠረበት በልጁ በዚህ ዘመን መጨረሻ ለእኛ ተናገረን።” /ዕብ 1:2/ እኛም ዓየነው ዳሰስንው። «ንዜን ወክሙ በአንተ ውእቱ ዘሃሎ እምቅድም ውእቱ ዘሠማዕናሁ ወዘርኢናሁ በአዕይንቲነ ወዘጠየቅናሁ ወዘገሠሣሁ እደዊነ በእንተ ነገረ ሕይወት» እንዲል። /1ኛ ዮሐ 1:1/

እግዚአብሔር በቅዱስ መንፈሱ ሁሉን ይቆጣጠራል

ያነጻል፤ ይቀድሳል፤ ያድሳል፤ ይመራል፤ ያስተምራል፤ ይመክራል፤ ያፅናናል፤ ይመሰክራል፤ ይጠብቃል፤ ይዋጋል፤ ሕይወትን ውበትን ኃይልን ይሰጣል፤ ቅዱስ መንፈሱም አካል አለው፤ «ወመንፈስ እግዚአብሔር ይጼልል ዲበ መልዕልተ ማይ» እንዲል፤ የእግዚአብሔር መንፈስም መጀመሪያና መጨረሻ የሌለው ዘላለማዊ መንፈስ ነው። በእግዚአብሔር ታሰቦ ታቅዶና ተወስኖ መሰረቱ የተጣለውም በእግዚአብሔር ቃል የተፈጠረውን፤ የተሰራውንና የተከናወነውን የእግዚአብሔርን መንፈስ ለፍጥረት ሁሉ ቅርጽን፤ ውበትን፤ ሕይወትን፤ ኃይልን፤ ለመስጠት በውሃ ላይ ሰፎ ታየ። “የእግዚአብሔርም መንፈስ በውሃ ላይ ሰፎ(ረቦ) ታየ” ዘፍ 1:2/ መርበብ ማለት ሁሉን መቆጣጠር ማለት ነው። የእግዚአብሔር መንፈስ ሌላ የማንፃት፤ የመቀደስ ስራውን ጀመረ፤ ሁሉንም

በማደራጀት መልክ መልክ በመስጠት ህይወትንና ሐይልን በማደል፤ ለፍጥረቱ ሁሉ ውበትን በማጥናፅፍ የሚታየውንና የማይታየውን ፍጥረት ሁሉ ግሩምና ድንቅ በሆነ አስራር ፈፀመው ደመደመው።

“ሰማያት በመንፈሱ ውበትን አገኙ እንዲል መንፈስህን ትልካለህ ይፈጠራሉ የምድርንም ፊት ታድሣለህ” መዝ 103:30/ ለዛቲ ቤት ሣራራ አብ ቀዲሙ ሐነፃ ወልድ ወፈፀማ መንፈስ ቅዱስ ብሏል ሊቁ፤ የእግዚአብሔር መንፈስ በብሉይ ኪዳን ዘመን ከግብፅ ባርነት ያወጣውን እና በምድረበዳ ለአርባ ዓመት ያህል በደመና አምድ የሚመራው የድንኳኑን አገልጋዮች ካህናት ሌዋውያንን የቤተ መቅደሱን መገልገያ ዕቃዎች ሁሉ በሕዝቡ መካከል ሆኖ የሚያነጻቸው፤ የሚቀድሳቸው የሚያጸዳቸው (የሚለውጣቸው) የእግዚአብሔር መንፈስ ነበር። በመሣፍንትና በነገስታት በእነ ዳዊት አድሮ የእግዚአብሔርንና የሕዝቡን ጠላቶች በመዋጋት እና በመቀጥቀጥ የሚያሣርፋቸው የእግዚአብሔር መንፈስ ነበር። በነገስታት አድሮ ህዝቡን ይጠብቁ ዘንድ በካህናት ሕጉን ያስተምሩ ዘንድ በነቢያት የእግዚአብሔር ቃል ይናገሩ ዘንድ ይሰራ ነበር።

ሁለተኛው አገላለፅ

እግዚአብሔር መንፈስ ነው ይህ መንፈስ የሆነው እግዚአብሔር በአንድ መለኮት በሦስት አካላቶቹ አብ፡ ወልድ፡ መንፈስ ቅዱስ ሆኖ ከዘላለም እስከ ለዘላለም ድረስ ያለና የነበረ የሚኖር ነው። በኋላ ዘመን በዘመነ

ሥጋዊ ወራት የእግዚያብሔር ልጅ ወልድ መገለጥ ጊዜ መላኩ ገብርኤል ወደ አንዲት ድንግል ስምዋ ማርያም ወደ ሆነች መጥቶ የተናገራቸውን ቃላት እንመልከት። እርሱም ታላቅ ይሆናል፤ የልዑል ልጅም ይባላል፤ መልአኩም መልሶ እንዲህ አላት መንፈስ ቅዱስ በአንቺ ላይ ይመጣል፤ የልዑልም ኃይል ይፀልልሻል።

የልዑልም ኃይል ይፀልልሻልና የልዑል ልጅ የሚሉትን ቃላት እንመልከት።

ልዑል ሲል አብን፤ ልጅ ሲል ወልድን፤ የልዑል ኃይል ሲል መንፈስ ቅዱስን ይገልጻል። ልዑል ሲል እግዚአብሔር አብን፤ ልጅ ሲል የእግዚአብሔር ልጅ ወልድን ኢየሱስ ክርስቶስን፤ ኃይል ሲል የእግዚአብሔር መንፈስ የሆነውን መንፈስ ቅዱስን ቁልጭ አድርጎ ያሳያል። /ሉቃ 1:31-36/ ሁለተኛው ኢየሱስ በዮርዳኖስ ወንዝ በተጠመቀ ጊዜ ሰማያት ተከፈቱ የእግዚአብሔር አብ ድምጽ ተሰማ “የምወደው ልጅ ይህ ነው” የሚል ሌላኛው አካል መንፈስ ቅዱስ ደግሞ በርግብ አምሳል በመሢሐ ላይ ወረደና ተቀመጠ፤ ግሩም የሆነ አገላለጽ። አሁን ደግሞ ግልጽ በሆነ መገለጥ አብ ወልድ መንፈስ ቅዱስ ታዬ ማለት ነው፤ በሚገባን መንገድ ማለት ነው። አብ በደመና ሆኖ ጽምጹን አሠማ ለልጁም ምስክርነቱን ሰጠ ልጄ ነው ብሎ መንፈስ ቅዱስም እንደ ርግብ ሆኖ በኢየሱስ ላይ ተቀምጦ ታየ የእግዚአብሔር ልጅ ወልድ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስም በዮሐንስ እጅ በዮርዳኖስ ወንዝ ሲጠመቅ ታየ። ግልጽ የሆነ አስተርዕዮ ማለት ይሄ ነው። /ማቴ 3:13 ማር 1:5 ሉቃ 3:10 ዮሐ 1:30/ ሙሉ ምዕራፉን ይመልከቱ።

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ያስተማረውን እንመልከት። ብትወዱኝ ትዕዛዜን ጠብቁ እኔም አብን እለምነዋለሁ ለዘላለም ከእናንተ ጋር እንዲኖር ሌላ አፅናኝ ይሰጣችኋል እርሱም ዓለም የማያየውና የማያውቀው ስለሆነ ሊቀበለው የማይቻል ነው። የእውነት መንፈስ ነው። ከእናንተ ዘንድ ሲኖር ይህንን ነግሪያችኋለሁ። አብ በስሜ የሚልከው ግን መንፈስ ቅዱስ የሆነው አጽናኝ እርሱ ሁሉን ያስተምራችኋል፤ እኔም የነገርኳችሁን ያሳስባችኋል። ዳሩ ግን እኔ ከአብ ዘንድ የምልክላችሁ አጽናኝ እርሱም ከአብ የሚወጣ የእውነት መንፈስ በመጣ ጊዜ እርሱም ስለእኔ ይመሰክራል።/ዮሐ 14:26 ዮሐ 15:25 16:1-16/ ያለውን ተመልከቱ።

አሁን ከዚህ ላይ የምናያቸው እውነቶች አብ እኔ፤ መንፈስ ቅዱስ የሚሉ ቃላትን እና የመንፈስ ቅዱስን ግብርም ሲገልጽልን አጽናኙ የሚያስተምር ወደ እውነት ሁሉ የሚመራ የሚያሳስብ ስለ ክርስቶስ የሚመሰክር እንደሆነ ያስተምረናል። ሌላው እውነት መንፈስ ቅዱስ ከአብ የሚወጣ ብቻ መሆኑን እና የአብና የወልድ መንፈስ መሆኑን ያስተምረናል። የእግዚአብሔር መንፈስ፤ የልጁ መንፈስ፤ የክርስቶስ መንፈስ ተብሎ በአንዳንድ ስፍራ ላይ ተጽፏልና ግልጽ የሆነ ትምህርት ምንም የማያሳስት ማለት ነው። እግዚአብሔር አብ በመጀመሪያ ቤዛ ይሆን ዘንድ ልጁን ሁሉን ያስተምረን ወደ እውነት ሁሉ ይመራን ዘንድ የእግዚአብሔርን ህይወት ያከፍለን ዘንድ መንፈስ ቅዱስን ልኳልና ስሙ ይባረክ።

ከሙታን ከተነሣ በኋላ ለደቀመዛሙርቱ እንዲህ ብሎ አስተማራቸው አዘዛቸውም። «ሐፋ ወመሐፋ ኩሎ አሕዛብ ወእንዘ ታጠምቅዎሙ በሉ በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ» ማቴ 28:20/ ይህ ደግሞ እስካሁን ከተገለፀው በላይ ግልጽ የሆነና የማያሳስት አገላለጽ ነው። አብ ወልድ መንፈስ ቅዱስ የሚለው ትምህርት በታላቁ መምህር በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ለመጀመሪያ ጊዜ ግልጽልጽ አድርጎ አስተማረን ማለት ነው። ቅዱሳን፣ ሐዋትያትም በመንፈስ ቅዱስ ኃይል ጸፉልን ማለት ነው። ሐዋርያው ጳውሎስም ለቆሮንቶስ ሰዎች በጻፈው መልዕክቱ “የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ፀጋ፣ የእግዚአብሔር ፍቅር፣ የመንፈስ ቅዱስም ኅብረት ከሁላችን ጋር ይሁን።” /2ቆሮ 13:14/ የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ጸጋ ሲል ወልድን፣ የእግዚአብሔር ፍቅር ሲል እግዚአብሔር አብን፣ የመንፈስ ቅዱስን ኅብረት ሲል መንፈስ ቅዱስን፣ እግዚአብሔር በአንድ መለኮት በሦስት አካላት አብ ወልድ መንፈስ ቅዱስ ሆኖ ከለዘላለም እስከዘላለም ድረስ ፀንቶ የሚኖር መሆኑን ይገልጽልናል።

በራዕይ ዮሐንስ አምስተኛውና የመጨረሻ አገላለጽ እግዚአብሔር አብ ሲናገር እንሰማለን። /ራዕ 1:1/ ወልድም ሲናገር እሰማለን ያለውና የነበረው የሚመጣው የእግዚአብሔር ልጅ እንዲህ ይላል ሲል /ራዕ 2:5/ መንፈስ ቅዱስም ሲናገር እንሰማለን መንፈስ ለአብያተ-ክርስቲያናት የሚለው ጆሮ ያለው ይሰማ።/ራዕ 2:10/ ከዚህ በላይ ስለ እግዚአብሔር ማንነት በቅዱሳት መጻሕፍት እናም እራሱ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ

ካስተማረንና ከገለጽልን ትምህርት በላይ ስጋና ደም የሚናገራቸው ቃላቶች በሙሉ የማያጠግቡና አሰልጣኞች ናቸው። ለምሳሌ የእግዚአብሔርን ማንነት አብን ወልድን መንፈስ ቅዱስን ይገልጻሉ ወይም ያብራራሉ ተብለው በትምህርት መለኮት መምህራን ዘንድ የሚነገሩ ቃላት አሉ። እነዚህ ቃላትም ሕላዌ ህልውና፣ ዕሉና፣ ኩነት፣ ባህርይ ግብር፣ ጠባይ፣ ዕሬና የሚሉትና እነዚህ የመሳሰሉት ቃላት አንደኛ የእግዚአብሔርን መንግስት እና ቤተክርስቲያኑን የማያንጹ መሆናቸው። ሁለተኛ በስነ ፍጥረቱ እና በሕሊና ሕግ በቅዱስ ቃሉ በነቢያቱና በሐዋርያቱ እንዲሁም በራሱ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ከተገለጠው ትምህርት ውጪ መሆናቸው ሌላ ስጋዊ ደማዊ መምህር የሚያስተምረው ትምህርት አያስፈልገንም ምክንያቱም ስጋና ደም የእግዚአብሔርን ምስጢር መግለፅና መናገር አይችልምና። «አልቦ ዘየአምሮ ለወልድ ዘእንበለ አብ ወለአብኒ አልቦ ዘየአምሮ ዘእንበለ ወልድ ወለዘፈቀደ ወልድ ይከስት ሎቱ እስመ ኢከሠተ ለከ ዘሥጋ ወደም አላ አቡየ ዘበሰማያት» አንዲል።

ህሊናን የሚያነጹ የሚቀድሱ እንዲሁም የሚያንጹ እና ወደ መረዳት ባለጠግነት የሚያደርሱ መዳን የሚገኝበትን ጥበብ ሊሰጡን የሚችሉት ቅዱሳት መጻህፍት ብቻ ናቸው፤ እነርሱም በማናቸውም ነገር ሁሉ ምሉዕን ፍጹማን ናቸው እና ቅዱሳት መጻህፍት ስንልም 66 (ስላስ ስድስቱን) ቅዱሳት መጻህፍትን ማለታችን መሆኑን አለመዘንጋት ነው፤ በምእራባውያንና በምስራቃውያን አባቶች የተፃፉ ድርሳንት ተግሳጸት (ሃይማኖተ አብው

እየተባሉ የሚጠሩት መጻህፍት እንዲሁም በአገራችን መምህራን ዘንድ በተለያዩ ዘመን ምዕላደ ሃይማኖት፤ ትምህርተ ሃይማኖት ርዕትእት ሃይማኖት ዘአበዊነ በሚሉ ዕርሶች የተጻፉት የትምህርተ መለኮት ጽሁፎች ሁሉ እንዲሁም በአለቃ ኪዳነ ወልድ ክፍሌ የተጻፈው ሃይማኖተ አብው ዘቀደምት ወዘደጋርት የተባለው መጽሐፍ ሁሉ በመጽሐፍ ቅዱስ በአንድ መለኮት በሶስት አካላት አብ ወልድ መንፈስ ቅዱስን ለመግለጥ የተጻፉ መሆናቸው ይታወቃል። ነገር ግን እነዚህ መጽሐፍት ሁሉ በነቢያትና በሐዋርያት እንዲሁም በቅዱሳት መጻሕፍት እና በልጁም በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል የተገለጠውን አግዚአብሔርን የሚያብራሩ እና የሚገልጡ ሳይሆን እንዲያውም የባሰ ግልጽ የነበረውን ትምህርተ ሃይማኖት የሚያወሳስቡና ራሳቸው ሊቃውንቱም ሲደነጋገሩ ብዙ ጊዜ አይቻለሁ፤ አንድ ጊዜ ብጹዕ አባታችን አቡነ መርሐ ክርስቶስ ስለ ስላሴ ሲያስተምሩን በቅዱሳት መጻሕፍት የተገለጸውን ተተው የበለተጠ ያብራራልኛል ብለው በማሰብ በሃይማኖተ አብው የተጻፈውን ማብራራት ጀመሩ፤ ነገር ግን የባሰ ሲይስቸግራቸው አይቻለሁ ከዚያም አባታችን እንደርሱ አይደለም አልኩና በቅዱሳት መጻሕፍት የተጻፈውን ብቻ ሳብራራላቸው እርሳቸውም ሆነ የክፍሉ ተማርዎችን ልባቸውን እግዚአብሔር ሲያሳርፍ አብረውኝ የነበሩ ተማሪዎች ምስክር ናቸው።

ሌላ ጊዜ ደግሞ አንድ ትምህርግት ቤት ስማር ሳለሁ አንድ ቀን የድግሪና የዲፕሎማ ተማሪዎች የሚማሩበት ክላስ ላይ አንድ አስተማሪ ስለ ነገረ

መለኮት ያስተምር ነበር። ትምህርቱም ስለ ስላሴ ነበር። ሲያስተምርም ጠልቆ ገባና ማስተማር ጀመረ፤ ከተጻፈው ከቅዱሳት መጻሕፍት ውጪ በስፋት ሄደበት ነገር ግን መውጫው ተፍቶበት እርሱም ተማሪውም ሲጨነቅ ተመለከትኩ፤ ከዚያም እጄን አንስቼ መምህሩ እንዲፈቅድልኝ ጠየቅሁትና ፈቀደልኝ፤ ከዚያም በዱሳት መጻህፍት ውስጥ ብቻ የተጻፈውን ሳብራራ ከዚያም አዳራሹ በጭብጨባ ቀለጠ። ከዚያ የመምህሩንና የተማሪውን ልብ እግዚአብሔር አሳረፈ። ለምሳሌ፡- ኩነት የሚለውን ቃል እንኳን ብንወስድ ኩነት ማለት የቃሉ ትርጉም ሁነት ሁኔታ መሆን ማለት ነው።

ዋናው የዚህ ቃል ሐሳብና ምሥጢርም መገናዘብ አገናዛቢ የሚለው ነው። ይህም ማለት አብ እራሱ ለራሱ ልብ ሆኖ ለወልድ እና ለመንፈስ ቅዱስ ልብ መሆን ወልድ እራሱ ለራሱ ቃል ሆኖ ለአብና ለመንፈስ ቅዱስ ቃል መሆን መንፈስ ቅዱስም እራሱ ለራሱ አስትንፋስ (ህይወት) ሆኖ ለአብና ለወልድ ሕይወት መሆን ማለት ነው። ይህ ቃል እንግዲህ ግልጽ ያልሆነና ውስብስብ የሆነ የተገደበ ቃል ነው። ለምሳሌና (ለአማኞች) ቀርቶ ለራሳቸው ለምሁራኑ ግልጽ እንዳልሆነ እናውቃለን። ግልጽ በሆነ መንገድ በቅዱሳት መጻሕፍት የተጻፈውን ትቶ ያልተጻፈ ቃል አምጥቶ በመደንገብ እራስንም ሌላውንም ከማስጨቅ ያድናል። ሌላው ስለጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነገር ሥጋዊ ለመግለጽና ለማብራራት ተፈልጎ የሚነገሩ ቃላቶች አሉ። በርግጥ እነዚህ ቃላት ዓለም አቀፉ ቤተክርስቲያን ከሁለት ከተከፈለች በኋላ የተፈጠሩ

ናቸው እነርሱም የሚከተሉት ናቸው። እንበለ ቡሐይ፣ ያለ መከፋፈል፣ እንበለ ፍልጠት፣ ያለመለያየት እንበለ ውላጤ፣ ያለመለወጥ እንበለ ቱስሕት፣ ያለመቀላቀል ናቸው። እነዚህ ቃላትም ከነቢያት፣ ከሐዋርያትም ከጌታችን ከኢየሱስ ክርስቶስ ትምህርት ውጪ የሆኑና በአዲስ ኪዳን ቅዱሳት መጻሕፍት ውስጥ ያልተጻፉ ናቸው።

እነዚህ ቅላት ከሁሉም የባሉ ቅዱሳንን የሚያደነጋግሩ ናቸው። ይልቁንም የአዲስ ኪዳን ቅዱሳት መጻሕፍት ክርስቶስ ሰው መሆኑን ሲገልፁት ኢየሱስ ክርስቶስ ፍጹም አምላክ ፍጹም ሰው እንደሆነና አንድ ጌታ አንድ መሢሕ(ክርስቶስ) አንድ መድሀን አንድ አማኑኤል መሆኑን በግልጽ ያስተምራሉ። 1ኛ ጢሞ2:5፣ ማቴ 1:23፣ ፊልጵ 2:12፣ ዕብ 2:14 ከዚህ ከሐዋርያት ትምህርት ውጪ ማስተማር እራስንም ሌላውንም በማስጨነቅ ሰብአዊ የሆነ የፈጠራ ትምህርት ከማስተማር ውጪ ሌላ ምንም ጥቅም የሌለው አንዲት የክርስቶስ አካል ዓለም አቀፋዊ ቤተክርስቲያን ለሁለት የክፈለ ለጠላቶችም መግቢያ በር የክፈተ ነው። በመሰረቱ ነቢያትም ሆኑ ሐዋርያት እራሱም ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የነገረ መለኮት ወይም የዶግማ(ዶክትሪን) በአጭሩ የቲኦሎጂ ትምህርት አንድም ቀን አላስተማሩም። ይህን ማስተማርም ዓላማቸው አይደለም። ይልቁንም የሐዋርያት ስብከትና ትምህርት ዘወትር የሚያጠነጥነው ስለተሰቀለው ስለኢየሱስ ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ ብቻ ነው። “እኛስ የተሰቀለውን ክርስቶስን እንሰብካለን ከተሰቀለው

ከኢየሱስ ክርስቶስ በቀር ሌላ እንዳለውቅ ቆርጫለሁ፤ የእግዚአብሔርን ልጅ በመካከላችሁ ሰበክነው።”/1ቆሮ 1: 23 2:2፣ 2ቆሮ 1:20/ ነቢያትም ዋና የትምህርታቸው ማዕከል ስለአንዱና ስለ እውነተኛው አምላክ እናም ስለሚመጣው መሢሕ ብቻ እንደ ነበር የነቢያት መጻሕፍትን ያነበበ ሰው የሚረዳው ነው።

«ኦሪት ወነቢያት ሰበኩ በክርስቶስ» እንዲል ፊልጵስም ናትናኤልን አግኝቶ ሙሴ በሕግ ነቢያትም ስለእርሱ የጻፉለት የዮሴፍን ልጅ ቁናዝሬቱ ኢየሱስን አግኝተነዋል አለው።/ዮሐ 1:16/ «ወረከቦ ፊልጵስ ለናትናኤል ወይቤሎ ረከብናሁ ለኢየሱስ ወልደ ዮሴፍ ዘእምናዝሬት ዘፀሐፈ ሙሴ ውስተ ኦሪት ወነቢያትኒ ተነበዩ በእንተያሁ።» እራሱ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስም የቲኦሎጂ ትምህርት ይዞ ከአብ ዘንድ አልመጣም ይህንንም አላስተማረም ዓላማውም አይደለም። የእርሱ የትምህርቱና የስብከቱ ማዕከል ሁሉ የእግዚአብሔር መንግስትና ጽቅድ ብቻ ነበር። ጳውሎስም በመልዕክቱ «ወአልቦ ዘይክል ብሂለ እግዚእ ኢየሱስ ክርስቶስ ዘይንበለ ዘመንፈስ ቅዱስ ላዕሌሁ» 1ቆሮ2:4/ ማንም በእግዚአብሔር መንፈስ ሲናገር ኢየሱስ የተረገመ ነው የሚል እንደሌለ በመንፈስ ቅዱስ ካልሆነ በቀር ኢየሱስ ጌታ ነው አንድስ እንኳ እንዳይል አስታውቃችኋለሁ።

የእግዚአብሔር ፈቃድና ዋና ስራውም ሰዎች ሁሉ ይድኑ ዘንድ እርሱ ባተመውና በቀደሰው ወደ ዓለምም በላከው በልጁ በኢየሱስ ክርስቶስ እንዲያምኑና ከእርሱ

ቁጣ እንዲድኑ ነው እንጂ የነገረ መለኮት ትምህርት እንዲያስተምር አላከውም።/ዮሐ 6:29፣ 10:36፣ 3:16፣19:36/ አንደኛ ነገር ባዕድ ቃል በእግዚአብሔር ቃል ላይ መጨመር ትልቅ በደል ነው። ሁለተኛ ሰዎች ሁሉ ከእውነተኛው ወንጌል ፈቀቅ እንዲሉ የሚያደርጋቸው ነው። መጽሐፍ ቅዱስ እኮ ሙሉ እና ፍጹም የእግዚአብሔር መጽሐፍ እኮ ነው። ሌላ ተጨማሪ ሌላ ልቦለድ የእግዚአብሔር ቃል ያልሆነ አያስፈልገንም። ይህንን የምለው ለኦርቶዶክስ ቤተክርስቲያን ብቻ አይደለም። ለኘሮቴስታንት አብያተ-ክርስቲያናት ሁሉ እንጂ። ስለዚህ ቅዱስ መጽሐፍ ጋር የተጣበቁ ባዕድ ቃላት ልቦለድ መጻሕፍት፣ ስብከቶች ትምህርቶች ሁሉ መውደቅ፣ መርገፍ አለባቸው። ወደ ቅዱሱ ወንጌል ልባችንን ልንመልሰው ይገባል። ከተረታ ተረቶች መጻሕፍት ሁሉ እንራቅ(እንመለስ) የተሐድሶ አንድ ትርጉም መመለስ ነውና የክርስቶስን ወንጌል መስበክ ይገባናል።

የእግዚአብሔር ማንነት

እግዚአብሔር ጊዜና ቦታ ሁኔታዎች ሁሉ ሳይወስኑት አለማትን ሞልቶ የሚኖር አካላዊ መንፈስ ነው። እግዚአብሔር ባንድ መለኮት በሦስት አካላት አብ፣ወልደ፣መንፈስ ቅዱስ ሆኖ ከዘላለም እስከ ዘላለም የሚኖር አምላክ ነው።

የእግዚአብሔር ባሕርይ

እግዚአብሔር በባሕርይው ታላቅ ኃይል፣ ጠቢብ፣ ብርሃን፣ ሁሉን ቻይ፣ ልዑላዊ፣ ጻድቅ፣ ቅዱስ፣ ንፁህ፣ እውነተኛ፣ ታማኝ ቅን ፈራጅ፣ ባለብዙ ክብር፣ ባለብዙ ግርማ የሆነ የዘላለም እግዚአብሔር ነው።

- የባሕርይው መገለጫዎች

የባሕርይው መገለጫዎች ፀጋ፣ ፍቅር፣ ምህረት፣ ርህራሄ፣ ሞገስ፣ በጉነት፣ አዘኔታ፣ ይቅረታ፣ ሰላም፣ ደስታ፣ ባለፀግነት፣ ለጋስነት፣ ጥበቃ፣ መጋቢነት፣ ረድኤት ናቸው።

የስርአተ ጥምቀት መታደስ

ጥምቀትን ስናነሳ የኢየሱስ ክርስቶስ ጥምቀት ማንሳት ግድ ነው። ምክንያቱም የጥምቀቱን ትርጉምና ሚስጢር በሚገባ ስለሚተረጎምልን ነው። የኢየሱስ ጥምቀት የተለያዩ ትርጉሞችን ይዟል።

1ኛ/ በዮርዳኖስ ወንዝ በዮሐንስ እጅ በመጠመቁ ጽድቅን ፈጽሟል እንደ አንድ አይሁዳዊ ንስሐ እንዲሚገባ ጽድቅን በመፈፀም ማለት ነው።

2ኛ/ የእግዚአብሔር ማንነት የተገለጠበት እና እርሱም መሢሕ ወይም ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ ለሕዝብ በይፋ የታየበትና ምስክርነት የተሰጠበት ነው። ማቴ 3:13 ማር 1:8 ሉቃ 3:18 ዮሐ 1:29/

3ኛው መከራውና ስቃዩን ኢየሱስ እርሱ ጌታችን ጥምቀት ብሎ ሰይሞታል። /ማቴ 20:21-23/ የኢየሱስ የመከራ ጥምቀቱ በመስቀል ላይ የተቀበለው መከራና ስቃይ ስለ ኃጢአታችንና ስለ በደላችን በመስቀል ላይ ተሰቅሎ እና ተቸንክሮ የተሰቃየውና የተጨነቀው ጭንቀት ሥጋው ሲቆረሰ ደሙም ሲፈስ በመከራ ባህር ውስጥ ገብቶ ታይቷል። ባጭሩ መከራው፣ ሞቱ፣ መቀበሩና መነሳቱ የጥምቀትን ምሥጢር ይዟል።

ጥምቀትን የመሰረተው ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው።/ማቴ 28:20 ማር16:17/ የጥምቀት አመሰራረትና እንዴት መከናወን እንዳለበት ጭምር አስተምሯል። ይህንንም ትምህርት ያስተማረው ከትንሣኤው በኋላ ነው። አስቀድሞ ሐዋርያት በመንፈስ ቅዱስና በእሳት ተጠመቁ፤/ሐዋ 2:1/ ከዚያ በኋላ በጌታችን ትዕዛዝ መሠረት ወንጌል ለአሕዛብ ለሕዝብ መስበክ ጀመሩ ቃሉን የተቀበሉት ሁሉ ተጠመቁ። /ሐዋ 2:41 10:44-48 8:37/

ጥምቀት ምንድን ነው

በግሪክ ቋንቋ ጥምቀት የሚለው ቃል ባኘቲዝ ይለዋል ትርጉሙም መሞት፣ መቀበር፣ መስጠም፣ መተባበር፣ መነሳት የሚል ቅርንጫፍ ይዟል። በዚህ መሰረት ከኢየሱስ ክርስቶስ ጋር አንድ ለመሆን ወይም ለመተባበር የተጠመቅን ሁሉ የሞቱና የትንሣኤው ተካፋዮች ለመሆን መጠመቃችንን አታውቁምን? በጥምቀት ከእርሱ ጋር በተቀበርን ጊዜ የእርሱ ሞት

ተካፋዮች ሆነናል። ስለዚህ ክርስቶስ በአብ ክብር ከሞት እንደተነሣ እኛም በአዲስ ህይወት እንኖራለን። /ሮሜ 6:3/ ብሎ ሐዋርያው ጳውሎስ ያመሳጥረዋል። በእግዚአብሔር ልጅ በኢየሱስ ክርስቶስ አምነን ስንጠመቅ የክርስቶስ የሞቱ የመቀበሩ እና የመነሳቱ ሁሉ ተካፋዮች ሆነናል።

ከእርሱ ጋር አንድ እንሆን ዘንድ አብረን መቀበራችንን፣ መሞታችንና አብረን መነሳታችንን ሁሉ የምንገልጽበት እና በአዲስ ሕይወት የምንኖርበት ታላቅ ሚስጢር ነው። የእግዚአብሔር ደግነት እና ፍቅር በተገለጠበት ጊዜ እኛ በሰራነው የጽድቅ ሥራ ሳይሆን በምህረቱ አዳነን። ያዳነንም በአዲስ ልደት መታጠብና በመንፈስ ቅዱስ አማካኝነት በተገኘው መታደስ ነው።/ቴቶ 3:5/ በጥምቀት ዳግም ልደት ወይም ሁለተኛ ልደት አዲስ ልደት አግኝተናል ዳግም ልደት ማለትም ከአዳማዊ ኃጢአተኛ ባሕርይ ከተወለድንበት በቃሉና በክርስቶስ ደም በመታጠብ በመንፃት በመንፈስ ቅዱስ ኃይልም በመቀደስና በመታደስ ሁለተኛ ከእግዚአብሔር በመወለድ እንደገና በመፈጠር በመታደስ በፀጋው የእግዚአብሔር ልጆች ሆነናል። በጥምቀት አዲስ ልደት አግኝተናል ከክርስቶስ ጋር አንድ በመሆን ተገርዛችኋል።

ይህም መገረዛችሁ ኃጢአተኛውን ሥጋ በማሥወገድ በክርስቶስ የተደረገ ነው እንጂ ሰው ሰራሽ መገረዝ አይደለም ምክንያቱም በተጠመቃችሁ ጊዜ ከክርስቶስ ጋር ተቀበራችሁ ከእርሱም ጋር ከሞት

ተነሥታችኋል። ከሞት የተነሣችሁትም ክርስቶስን ከሞት ባስነሣው በእግዚአብሔር ኃይል በማመናችሁ ነው። በኃጢአተኝነታችሁና በኃጢአተኛ ሥጋችሁ ባለመገረዝ ምክንያት ሙታን ነበራችሁ አሁን ግን እግዚአብሔር ከክርስቶስ ጋራ ሕያዋን እድርጉአችኋል፤ ኃጢአታችንንም ይቅር ብሎናል። /ቆላ 2:11-14/ ጥምቀት በእንዲህ ዓይነት ሁኔታ የተገረዘንበትና የቃል ኪዳን ምልክትም ሆኖ የሚያገለግል ማለት ነው። በጥምቀት አማካኝነት እግዚአብሔር በመንፈስ ቅዱስ ቀብቶናል። /1ዮሐ 2:26 2ቆሮ 1:21/ እንግዲህ ጥምቀት እንዲህ አይነት ጥልቅ የሆነ ምስጢር የተከናወነበት የእግዚአብሔር አሰራር ነው። በጥምቀት ስማችን ተለውጦ ክርስቲያን ክርስቲያኖች ተብለናል።/ሐዋ 11:26/ማቴ16:18 1ጴጥ 4:2/

ክርስቲያን ማለትም በመንፈስ ቅዱስ የተቀባ፣ የክርስቶስ የሆነ፣ የክርስቶስ አካል፣ የክርስቶስ ደቀ መዝሙር፣ የክርስቶስ ማኅበርተኛ፣ የክርስቶስ ወገን ማለት ነው።/1ቆሮ 3:21/አሁን እንግዲህ ወደምንፈልገው ነጥብ እንመለስና የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያንም ሥርዓተ ጥምቀት እንመልከት። የቤተክርስቲያኒቱ ስርዓተ ጥምቀት ከእግዚአብሔር ቃል አሠራር ውጭ እንዴት እንደሚከናወን እንደሚከተለው እንገልጻለን።

- 1- ቀሳውስቱ ለተጠማቂው ሰው መጽሐፈ ክርስትና መድገማቸው
- 2- መጽሐፍ ቅዱስ ለተጠማቂው መጽሐፈ ክርስትና

ድገሙ የማይል መሆኑ

3- ሐዋርያትና ነቢያት የዓለምን ሕዝብ(ያመኑትን ሁሉ) ባጠመቁበት ወቅት መጽሐፈ ክርስትና ደግመው አጠመቁ አይልም።

4- ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ስታጠምቋቸው መጽሐፈ ክርስትና እየደገማችሁ አጥምቁ ብሎ አላዘዘም።

“የጌታችን ትዕዛዝ ሂዱና ወንጌል ለፍጥረት ሁሉ ስበኩ ያመነ የተጠመቀ ይድናል፤ ያላመነ ግን ይፈረድበታል። ሂዱና አሕዛብን በአብ በወልድ በመንፈስ ቅዱስ ስም እያጠመቃችኋቸው ደቀመዛሙርቴ አድርጓቸው።” /ማር 16:17 ማቴ 28:20/

ሐዋርያቱም ቃሉን የተቀበሉትን ብቻ አጠመቁ ሐዋ 2:41። ፊሊጶስም ለኢትዮጵያዊው ጃንደረባ ወንጌልን ከሰበከለት በኋላ አጠመቀው ይላል። ሐዋ 8:34-38። “የሠማሪያ ሰዎችም የእግዚአብሔርን መንግስት እና የኢየሱስ ክርስቶስ ስሙ በተሰበከላቸው ጊዜ አምነው ተጠመቁ” ይላል።/ሐዋ 8:21/ ቆርኔሌዎስና ቤተሰቦቹም ወንጌልን በተሰበከላቸው ጊዜ ቃሉን ሲሰሙ መንፈስ ቅዱስ ወረደባቸው ተጠመቁም ሐዋ 10:43-48 እንግዲህ እነዚህ ጥቅሶች ለምሳሌ ነው ያነሳናቸው።

5- አሣዛኙን ነገር እንመልከት ቁሱ በተጠማቂው ላይ ውሃ እያፈሰሰ ይኩን ስምክ(ስምኪ) ገብረ ሚካኤል ገበረ ማርያም ሴት ከሆነች ወለተ ማርያም፤ አፀደ ማርያም እያለ ስም ያወጣል። አማኙ በሚጠመቅበት ጊዜ ስሙ ክርስቲያን ተብሎ ይጠራል እንጂ በሌላ ስም በፍፁም አይጠራም። ስማችንን ያወጣው ራሱ

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው።/ማቴ 16:18/ እጅግ የሚያሳዝነው ደግሞ ተጠማቂው በፍጡር ስም መጠራቱ ነው። እንግዲህ ከእግዚአብሔር ቃልና ከአሠራሩ ውጪ መሆኑን ተመልከቱ፤ የአንድሞታ ተርጓሚ መምህራን እንኳን ይህንን ከላይ ያለውን አይቀበሉትም። እኛ ክርስቲያኖች አግብርተ እግዚአብሔር (የእግዚአብሔር ባሪያዎች) ለወንዶቹ፣ ለሴቶቹ “እእማተ እግዚአብሔር” ተብለን ነው መጠራት የሚገባን ይላሉ። ታዲያ ይኼን የቤተክርስቲያኒቱን ጥምቀት በእውነት እግዚአብሔር ያውቀዋልን በፍፁም።

6- ቂሱም ተጠማቂውን ቅብዓ ሜሮን ሰውቱን ይቀባዋል እነርሱ እንደሚሉት የመንፈስ ቅዱስ ቅባት መሆኑ ነው። በቅብዓ ሜሮኑ አማካኝነት መንፈስ ቅዱስን ይቀበላል ከስላሴም ይወለዳል። የእግዚአብሔር ልጅም ይሆናል ብለው ያምናሉ(ቤተክርስቲያኒቱም ታምናለች)። እንግዲህ ጉዱን ተመልከቱ የባሰ አታምጣ ነው በቅዱስ መጽሐፍ እንደተመለከትነው አንድ ሰው አምኖ ሲጠመቅ በራሱ በመንፈስ ቅዱስ ነው የሚቀባው እንጂ በቅብዓ ሜሮን አይደለም። እኛን ከእርሱ ጋራ የሚያፀናንና የቀባን በቅዱሱም ቅባት በመንፈስ ቅዱስ ነው። 1ዮሐ 2:26 2ቆሮ 1:21 ኢየሱስንም ራሱን እግዚአብሔር በመንፈስ ቅዱስ እና በኃይል ቀባው ነው የሚለው፤ ከወንድሞችም መካከል በደስታ ዘይት ቀባው ነው የሚለው። /ሐዋ 10:32 ዕብ 1:10/

7- ለተጠማቂው ቂሱ ክር ሚያስርለት መሆኑ ይህ እንግዲህ ክርስቲያን ለመሆኑ ምልክት መሆኑ ነው። ክርስቲያን የመሆኑ ምልክትማ በእግዚአብሔር ልጅ በኢየሱስ ክርስቶስ አምኖ በአብ በወልድና በመንፈስ

ቅዱስ ስም ሲጠመቅ በመንፈስ ቅዱስም ሲቀባ ነው። ከቤተክርስቲያን ጋር ሲተባበር ያንጊዜ የተለወጠ አዲስ ሰው የሆነ መሆኑን የሚገልጽ ባህርይ ይታይበታል። ከክርስቶስ ጋራ ባላችሁ ሕብረት በእምነት አማካኝነት ሁላችሁም የእግዚአብሔር ልጆች ናችሁ። ምክንያቱም በጥምቀት ከክርስቶስ ጋራ አንድ የሆናችሁ ሁሉ ክርስቶስን ለብላችሁታል። /ገላ 3:26/ አሁን በጥምቀት ወቅት የቀራችሁ አንዲት እውነት ብቻ ነች ይህም በአብ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም ማጥመቅ ብቻ ነች።

አጥማቂው ማን ነው?

አጥማቂው ኢየሱስ ክርስቶስ የሕያው እግዚአብሔር ልጅ እንደሆነ በመንፈስ ቅዱስ የተገለጠለት ነው በመንፈስ ቅዱስም ኢየሱስ ክርስቶስ ጌታ ነው ብሎ በልቡም የሚያምንና በአንደበቱም የሚመስክር የሃይማኖትን ምስጢር የሚያውቅና መጠበቅም የሚችል መሆን አለበት። የቤተክርስቲያኒቱ ቀላውስት ግን ከዚህ ዘላለማዊ እውነት የራቁ ናቸው።

ተጠማቂው ማን ነው?

በጌታችን ሆነ በሐዋርያት ትምህርት እንደተመለከተው አስቀድሞ የአመነና ወንጌል የተሰበከለት እንደ ኢትዮጵያዊው ጀንደረባ ወንጌል ተሰብኮለት ኢየሱስ ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ እንደሆነ የሚያምን /ሐዋ 8:26-38/ ቃሉን የተቀበሉት ተጠመቁ /ሐዋ 2:41/ ቃሉን በሚሰሙት ላይ መንፈስ ቅዱስ ወረደባቸው/

ሐዋ 10:43/ አሁንስ ስለምን ትዘገያለህ ተነሣና ስሙን እየጠራህ ተጠመቅ ከኃጢአትህም ታጠብ። /ሐዋ 22:16/ ስሙን እየጠራህ ተጠመቅ የሚለው ቃል ተጠማቂው በሚጠመቅበት ጊዜ ስሙን እየጠራ መጠመቅ አለበት። ይህም ማለት ኢየሱስ ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ ነው፤ ኢየሱስ ክርስቶስ ጌታ ነው፤ ኢየሱስ ክርስቶስ የዓለም መድኃኒት ነው፤ ኢየሱስ እርሱ ክርስቶስ ነው፤ እያለ በአፉ እየመሰከረ መጠመቅ አለበት።

የስርአተ ቁርባን መታደስ

የእግዚአብሔር ልጅ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከሰማያት የወረደውና ከዳዊት ዘር በሥጋ የተወለደው ሮሜ 1:4 2ጢሞ 2:8 ራዕ 2:16/ የእግዚአብሔርን መንግስት ወንጌል እና ጽድቅን በመስበክ ማቴ 6:33 በአዲሱ የወይን ጠጅ የተመሰለውን ከአብ ዘንድ ይዞልን የመጣውን የፀጋውን ወንጌል ለማስተማር ነው። /ሉቃ 5:39/

ሁለተኛም የሰው ዘሮች ሁሉ አንድስ እንኳን ሊፈጽመው ያልቻለውን ሰዎች ሁሉ ቢያደርጉት ኖሮ በሕይወት የሚኖሩበትን የእግዚአብሔርን ሕግ ሕዝ 20:10/ሐዋ 7:52/ እርሱ ግን ከሕግ በታች ሆኖ ሕግን በመፈፀም ከሕግ ባርነት ዋጀን።/ገላ 4:4/ በሕጉ ይጠበቅብን የነበረውን ባለመፈፀማችን ምክንያት የሚደርስብንን መለኮታዊ ፍርድ እና ኩነቴ ፍዳ ኢየሱስ ክርስቶስ ለሕግ ዋጋዋን በመክፈል ዋስ፤ ጠበቃ ሆነን። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በሕግ ያለውን ሥራ ሁሉ

በመፈፀም መልካም ነገርን ሁሉ በማድረግ ሕግን ፈፀመልን በዚህም ከፍርድ ከኩነቴ በሕግ ከመጠየቅም አዳነን። /ሮሜ 10:5 ሐዋ 10:38 ሉቃ 16:17/

ሦስተኛም ከሰይጣን ወደ እኛ የተዘራውን የኃጢአትዘር በውስጣችን ሆኖ ሁለንተናችንን ያበላሸውን ወይም የመረዘውን ኃጢአትና በደል ለመደምሰስ በኃጢአተኛ ሥጋ ምሣሌ በኃጢአትም ምክንያት/ሮሜ 8:5/ ኃጢአታችንና በደላችንን በቅዱስ ስጋው በመሸከም በመስቀል ላይ ተሰቀለና ሥጋውን ቆረሰልን። ደሙንም አፈሰሰልን። ስለ በደላችንም ስለኃጢአታችንም ቤዛ ሆኖ ለእግዚአብሔር መዓዛው ያማረና የተወደደ መባና ቁርባን ሆኖ ለእግዚአብሔር አቀረበልን። /ኤፌ 5:2 ዕብ 9:14/ በዚህም ኃጢአትን ከስር ከመሰረቱ ከውስጣችን ነቅሎና መንግሥት በመጣል ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ አስወግዶታል።/ዕብ 9:14/ በደላችንንም ደምስሶታል።/ኤፌ 1:7/ ኃጢአትንም ሸሮ በራሱ ከኃጢአታችን ካነፃን በኋላ በእግዚአብሔር ቀኝ ተቀመጠ።/ዕብ 1:3 9:27/ እግዚአብሔር ወደ ዓለም ያስገባው ታላቁ ሊቀ ካህን እንደ ብሉይ ኪዳን ካህናት ዘወትር ስለ ኃጢአትና ስለ በደል መስዋዕት በማቅረብ የማይኖር አንድ ጊዜ ብቻ አንድን መስዋዕት በማቅረብ ማለትም ራሱን በመስዋዕት በእግዚአብሔር ቀኝ ተቀመጠ ለዘለዓለም የሚኖር ክህነቱም የማይሻር ነው። «ወውእቱስ ይነብር ለዓለም እስመ ኢይሠዓር ክዕህነቱ » የብሉይ ኪዳን ሊቀ ካህናት ሁሉ ዕለት ዕለት እያገለገለ ኃጢአትን ሊያስወግዱ የማይችሉትን እነዚያን መስዋዕቶች ብዙ ጊዜ እያቀረበ ቆሟል። /ዕብ 10:11/ ወኩሉ ሊቀ

ካህናት ይቀውም ኩሎ አሚረ ወይሠውዕ ኪያሃ ክመ መሠዋዕተ ለግሙራ ኢትክል አንጽሐ ኃጢአት።

እርሱ ግን ስለ ኃጢአትአንድን መስዋዕት ለዘለዓለም አቅርቦ በእግዚአብሔር ቀኝ ተቀመጠ። /ዕብ 10:12/ «ወውእቱስ ምዕረ ሦዐ መሥዋዕተ እንተ ለዝልፉ በእንተ ኃጢአትነ ወነበረ በየማነ እግዚአብሔር» አንድ ጊዜ በማቅረብ የሚቀደሱትን የዘለዓለም ፍፁማን አድርጎአቸዋል። /ዕብ 10:14/ መንፈስ ቅዱስ ደግሞ ስለዚህ ይመሰክራል ከዚያ ወራት በኋላ ከእነርሱ ጋር የሚገባው ኪዳን ይህ ነው ይላል ጌታ በልባቸው ህጌን አኖራለሁ በልቦናቸውም እጽፈዋለሁም ብሎ ከተናገረ በኋላ ኃጢአታቸውንና አመፃቸውን ደግሜ አላስብም ይላል። የእነዚህም ስርየት ባለበት ዘንድ ከዚህ ወድያ ስለኃጢአትማቅረብ የለም።/ዕብ 10:15-19/ ኢየሱስ መባዕና ቁርባን የምስጋና መስዋዕት የኃጢአትና የበደል መስዋዕት ሁሉ ሆኖ ቅዱስ ስጋውንና የከበረ ደሙን አንድ ጊዜ በማቅረብ ኃጢአታችንን በደላችንን ስለደመሰሰውና ስላስወገደው ከእንግዲ ወድያ ስለ ኃጢአትና ስለ በደል መስዋዕት መባና ቁርባን የሚባል ነገር ከቶ የለም አይደረግምም።

በእህል፣ በሚታረድ ነገር ለመስዋዕት ወይም መስዋዕት ማቅርብ ሌላም ይህንን ለመሠለው ነገር ሁሉ በሚያደርጉ የእግዚአብሔርን ልጅ የሚረግጡ ያንን የተቀደሱበትን የኪዳን ደም እንደ ርኩስ ነገር

የሚቆጥሩ የፀጋውንም መንፈስ የሚያክፋፋ ናቸው። /ዕብ 10:19/ ቅጣታቸውም እጅግ ከባድ ነው።/ዕብ 10:28-3/ አሁን በክርስቶስ ኢየሱስ ቤተክርስቲያን መካከል የሚደረገውን አማኞች ሁሉ ራሳቸውም መርምረውና ፈትሸው የሚወስዱት የጌታ እራት ብቻ ነው እጁ መስዋዕትና ቁርባን የሚባል ነገር የለም።/1ቆሮ 11:3-34/ ምክንያቱም ቅዱሱ የእግዚአብሔር ልጅ ኢየሱስ አንድ ጊዜ ቅዱስ ስጋውንና የከበረ ደሙን ስለ ኃጢአታችንና ስለ በደላችን በመስቀል ላይ ለእግዚአብሔር ራሱን የበደልና የኃጢአት መስዋዕት እዲሁም መባና ቁርባን አድርጎ አቅርቦልናል። አሁን በቅዱሳን መካከል የሚቀርበው የጌታ እራት በእግዚአብሔር ቃልና በፀሎት በምስጋናም ወደ እግዚአብሔር በመቅረብ ያንን በመስቀል ላይ የተቆረሰውን ስጋውን ያንን በመስቀል ላይ የፈሰሰው ክቡር ደሙን አመልካች በሆነ መንገድ በእምነት እና በመንፈስ መንፈሳዊንም እንጀራ እና መንፈሳዊም ጽዋ (ወይን) መውስድ ነው (መብላትና መጠጣት ነው) 1ቆሮ 11:23 ያለውን ይመልከቱ። የኦርቶዶክስ ቤተ ክርስትያን ግን ቁሱ አሐዱ አብ ቅዱስ አሐዱ ወልድ ቅዱስ አሐዱ ውእቱ መንፍስ ቅዱስ ባለ ጊዜ ሕብስቱ ተለውጦ ስጋ መለኮት ወይኑ ተለውጦ ደሙ መለኮት ይሆናል ትላለች። ይህ እንግዲህ ከቅዱሳት መጻሕፍት ትምህርት ውጪ መሆኑ ነው። ባይሆን አይባልም እንጂ ተለውጦ የሚለው ቃል ማለቴ ነው። ይባል ከተባለም እውነተኛውና በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ትምህርት የተገለጸው ሥጋ ክርስቶስ ደመ ክርስቶስ ብቻ ነው።

ሥጋ መለኮተ ደመ መለኮተ ተለውጦ ይሆናል የሚለው አበባል ግን ፍፁም የሆነ ስህተት ነው።

አንተ ሰነፍ ከእኛ ወዲያ አዋቂ የለም ብለህ ራስህንም የሚስማህንም የምታደነቁር እናም የምታሳስት በእውነት ጌታችን በመስቀል ላይ በተሰቀለበት እና ስጋውን በሰዋባት ደሙን ባፈሰሰባት በዚያች ቀን በአካል ብንገኝ ኖሮ ያንን የተቆረሰውን ሥጋውን በቁሙ የምንበላው ደሙንም የምንጠጣው ይመስልህልን? እንደ ዮሴፍና እንድ ኒቆዲሞስ እንቀብረዋለን እንጂ እንግዲህ ድንቁርናህ እዚህ ላይ ነው። ለአይሁዳውያን እንደመሰላቸው ስጋዬን የሚበላ ደሜንም የሚጠጣ የዘለዓለም ህይወት አለው ባላቸው ጊዜ እንደ ተጨነቁ አታውቅምን አልገባቸውምና እርሱ ግን ስለ መንፈሳዊው ምግብ አብ ስለሰጣቸው የህይወት እንጃራ የህይወትም መጠጥ ነበር፤ የነገራቸው።

እንግዲህ የሰው ልጅ አስቀድሞ ወደ ነበረበት ሲወጣ ብታዩ እንዴት ይሆናል ሕይወትን የሚሰጥ መንፈስ ነው። ሥጋ ምንም አይጠቅም እኔ የነገርኳችሁ ቃል መንፈስ ነው ህይወትም ነው።/ዮሐ 6:62-69/ ብሎ የሰውን ልጅ ስጋውን መብላትና መጠጣታ ምን ማለት እንደሚሆነ ጥልቅ በሆነ ምሥጢር ተናገራቸው። እግዚአብሔር በመሐላ የሾመውን ለዘለዓለም ክህነቱ የማይሻረውን እግዚአብሔር ወደ ዓለም ያስገባውን

በኩሩ ለአብ የሆነውን ታላቁን ሊቀ ካህናት ኢየሱስ ክርስቶስን ሽረህ ራስህን በራስህ ሊቀ ካህናት አድርገህ የሾምህ የእግዚአብሔርን እውነት እንዲህ አድርገህ አሽቀንጥረህ ጥለህ ራስህንም አንተን የሚከተሉትንም የእግዚአብሔርን መንገድ አስተህ እንዲህ ባለ ውሸት ስትደልላቸው እግዚአብሔርን አትፈራምን? በራስህ ላይ እንዲህ ያለ የእግዚአብሔርን ቁጣ ለምን ታከማቻለህ።

1- በክርስቶስ መሥዋዕት ፈንታ ሌላ መስዋዕት እና ቁርባን አለ እያልክ መሥዋትና ቁርባን ማቅረብህ፤

2- የጌታ ራትን በአንተ በተሣሣተ መንገድ ህብስቱ ተለውጦ ሥጋ መለኮት ወይኑም ተለውጦ ደመ መለኮት ይሆናል ማለትህንና ራስህንና የጌታን መንጋ ማታለልህ፤

3- የዘላለሙን የእግዚአብሔርን ሊቀ ካህናት ሽረህ በእርሱ ፈንታ ራስህን መሾምህ ነው።

እውነት አልሃለሁ ንስሐ የማትገባና ወደ እግዚአብሔር እውነት የማትመለሥ ከሆነ ምህረት የማይገኝለት በደል ውስጥ ሆነህ ወደህና ፈቅደህ ራስህን ለእግዚአብሔር ፍርድ ማቅረብህ ነው። አሥፈሪ የሆነውን የእግዚአብሔርን ፍርድ እንዴት ትችለዋለህ? የጌታ ራት ዋና አላማው አንተ እንደምትለው ሣይሆን ከክርስቶስ ጋራ አንድ ለመሆን፤ ሁለተኛ የክርስቶስ ሞቱንና ትንሣኤውን እንዲሁም ለሁለተኛ ጊዜ መገለጡን የምናስብበት እርሱም እንዳለው ለመታሰቢያነት ብቻ ነው ሌላ አለማ የለውም።

መስቀል

መስቀል የእግዚአብሔር የማዳኑ ኃይል የተገለጠበት ድንቅ የሆነው የእግዚአብሔር ጥበብ የታየበት የጻድቁ የእግዚአብሔር ፍርድ የተከናወነበት ለማያምኑ ሰዎች እንደ ሞኝነት የሚቈጠር ለሚያምኑት ለተቀበሉት ግን የመዳናቸው ምልክት ነው። ምልክትነቱም በማናቸውም ነገር ወይም በሰው ጥበብ በተሰሩ ቅርጾችና በአይን በሚታይ በእጅ በሚዳደሰበት የእንጨትም ሆነ የብር የወርቅ መስቀል አይደለም። ልክ እንደ ገላትያ ክርስቶስ ያኖች ኢየሱስ ክርስቶስ እንደተሰቀለ ሁኖ በፊታቸውም ተሰሎ እንደ ነበረው አይነት የተሰቀለው የናዝሬቱን አየሱስን በልባችን በፊታችንም ተሰሎ ማየት ነው መስቀል እያልን ስንናገር። መስቀል ለማያምኑ ሰዎች ደግሞ የእንቅፋት ምልክት ነው። መስቀል በእኛ ላይ የነበረው የዕዳ ጽህፈት የተደመሰሰበትና የተወገደበት ወደረኞቻችን ሁሉ ድል የተነሱበት ኃይላችን ብርታታችን፣ ቤዛችን ፣ የንፍሳችን መድኃኒት የሆነ ትምኪታችን ነው። መስቀል የእርግማን ኃይል ሁሉ የተሰበረበት በአንጻሩ ደግሞ የአብርሃም በረከት ሁሉ በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል ለአሕዛብ ሁሉ የደረሰበት የበረከት ምልክት ነው የመስቀልን ትርጉም በተመለከተ መሰረት ስብሐት ለአብ በሚከተለው መንገድ ገልጸውታል።

“መስቀል ኢየሱስ ክርስቶስ የዓለም ሁሉ ቤዛ ሆኖ ራሱን የሰጠበት እግዚአብሔር በሕጉ በእኛ እንዲደረግ ፈልጎት የነበረውን መታዘዝ መፈፀሙን

ተስኖን ሳይሆንልን ሲቀር ክርስቶስ በእኛ ፈንታ ራሱን መሥዋዕትና ቁርባን አድርጎ እንደ እግዚአብሔርን ፍላጎት በህይወቱ የፈጠመበት ኃጢአተኛ ሥጋም በንጹህ ሰውነቱ ላይ ሲቀጣ የእግዚአብሔርን ቁጣና የኦሪትን መርገም በራሱ ላይ ተሸክሞ የታገሰበት በክርስቶስ አካል ጥል ሲገደል በዚያች ሰአት በፈሰሰው ደሙ ሰውና እግዚአብሔር፣ ሰማይና ምድር የታረቁበት በመንፈስ የሚመላለሱ ምእመናን ሁሉ ራሳቸውን ከክርስቶስ ጋር እንደ ተሰቀሉና ዓለም እንደተሰቀለላቸው የሚያዩበትና የሚመኩበት የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ተከታዮች ምልክት ነው።» ዮሐ 19:30 ሐዋ 2:53 ኤፌ 5:3 ሮሜ 8:3 ገላ 3:1 1ጴጥ 3:24 ቆላ 1:20 ገላ 5:24 ገላ 6:14 እና 16/ ይመልከቱ።

የመስቀል ትርጉም በሦስት አይነት መንገድ የሚታይና የሚተረጎም ነው

1/ ክርስቶስ ሥጋውን የቆረሰበትና ደሙን ያፈሰሰበት የእንጨት ምልክት ሲሆን

2/ ሁለተኛውና ዋናው ትርጉም ደግሞ አስቀድመን ከላይ እንደተመለከትነው የኢየሱስ ክርስቶስ ሕማሙ፣ መከራው ሥቃዩ፣ ጭንቀቱና ሞቱ አንድ ላይ ተጠቃሎ የሚነገርበት መከራ መሥቀሉ ነው። /1ጴጥ 2:21/

3/ ክርስቲያኖች ሁሉ ስለ ክርስቶስ ኢየሱስ ስለእግዚአብሔር መንግስት የሚቀበሉት መከራ ሁሉ መስቀል ይባላል።/ማቴ 10:37 ማቴ:6:24 ማር 8:34 ሉቃ 9:23 ዮሐ 12:23 ሐዋ 16:14 2ተሰ 1:5/

አሁን እንግዲህ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ስለመስቀል ያላትን አስተምህሮና አደራረግ እንመልከት። የኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን ካህናት፣ ቀሳውስት፣ መነኮሣት፣ ጳጳሳት የሰው እጅ የጠረቡዋቸውን የእንጨት መስቀሎች የቀናው ደግሞ የብርም የወርቅም መስቀልን ይዞ ያሳልማል። በየመንገዱና በየጉዳዩ የሚያገኛቸውን ምዕመናን እያሳለሙ እግዚአብሔር ይፍታሕ/ይፍታሽ ይላሉ። ምዕመኑ ኃጢአቱን ሣይናዘዝ በኃጢአቱ ተፀፅቶ ከክፉ መንገዱ ሳይመለስ እነመምሬ ሆኖ እንዲያው በደፈናው እማይሰራ ኃጢአት እግዚአብሔር ይፍታ እያሉ በእግዚአብሔር ላይ ይዘብታሉ፤ ይቀልዳሉ። እረ! ለመሆኑ ሐዋርያትና ነቢያት ተከታዮቻቸውን መስቀል ያሳልሙ ኑሯልን? ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሰውየው ኃጢአቱን ሣይናዘዝና ንስሐ ሳይገባ መስቀል አሳልሙ ብሏልን? ከሐዋርያት ቀጥሎ ከ3ኛው መቶ ክፍለ ዘመን ጀምረው የተነሱት ሐዋርያን አበው መስቀል ይይዙ እና ያሳልሙ ሥ ነበርን? አባ ሠላማ ከሣቴ ብርሃን መስቀል ይይዝና ያሳልም ነበርን? በፍፁም የውሸት ውሸት ነው። በቅዱሳት መፃሕፍት በ27ቱ የሐዲሳት መጻሕፍት ውስጥ መስቀል አሳልሙ የሚል የለም። መስቀል መሳለም ጥንት ቤተ ክርስቲያኒቱ ስትመሰረት ያልነበረ በ14ኛው መቶ ክፍለ ዘመን በአፄ ዘርአ ያዕቆብ አማካይነት ተፈልስፎ ወደ ቤተ ክርስቲያኒቱ ሰርጎ የገባና ከዚያን ጊዜ ጀምሮ በቅዱሳት መፅሐፍት ላይ የተጻፈ በማስመሰል ወይም የሐዋርያትና የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ትምህርት በማስመሰል ከእውነተኛው

የመስቀል መንፈስና ህይወት በማውጣት በተሳሳተ መንገድ ህዝቡን እንዲረዳው ሊያደርጉት ችለዋል። የሚገርመው ውሸት ደግሞ የብርሃን መስቀል ከሰማይ ወረደ የሚለው ነው። አንድ ባለ ቅኔ በሚከተለው መንገድ በማፌዝ ቅኔውን ተቀኝቶበታል።

በእፎ መስቀል ዘደብረ ሊባኖስ ጽርሐ

ይቤለነ እምነ ሰማይ ዘወርድኩ ናሁ

እንዘ ነአምሮ ለሊነ ከመ ሊቀ ጸረብት አቡሁ።

ትርጉም፡- ጠራቢው አባቱን እኛ እያወቅነው ሳለ ማደሪያው ደብረሊባኖስ የሆነው መስቀል እንዴት ከሰማይ ወረድኩ ይለናል?

እውነትን የማወዱ ሰዎች ደግሞ የእግዚአብሔርን መንግሥት አይወርሱም ታዲያ ምን ይሻላል? እውነተኛውን መስቀለ ኢየሱስ ክርስቶስን ወደ ጐን በመተው ብልሐተኞች የቀረፁትን መስቀል ይዞ እያሳለሙ ከኃጢአትህ እግዚአብሔር ፈተህል/ፈቶሻል ማለትን ምን አመጣው? በጌታችን ትዕዛዝ በሐዋርያት ትምህርት በአባቶች ድርሳን፣ በከሣቴ ብርሃን ስብከት ከሌለና በቅዱሣት መፃሕፍት ካልተፃፈ ልቦለድ እና የፈጠራ ትምህርት መሆኑ አይደለምን? አማኞች የተሰቀለውን ኢየሱስ ክርስቶስ እንደተሰቀለ ሆኖ በአይናቸው ፊት በመንፈስ እንዲያዩት እና በልባቸው እንዲሳል ማድረግ ሲገባ ገላ 3:1 4:24/ በባዶ ሰው ሠራሽ

እንጨት እየተሣለሙ ዋናውን የተሰቀለውን የናዝሬቱን ኢየሱስን ሳይሳለሙት ሳያዩት በከንቱ ዘመናቸውን እንዲጨርሱት መደረጉ እጅጉን ያሳዝናል። ኢየሱስ ክርስቶስ የተሰቀለበት እንጨት ወይም መስቀል አንድ ብቻ ነው። ታዲያ እነዚህ በሺህ የሚቆጠሩ መስቀሎች የማን መሆናቸው ነው? ለምን የመስቀለ ኢየሱስ ክርስቶስ ጠላቶች እንሆናለን? ፊሊ 3:18

የመስቀልን በዓል ስለማክበር

ቤተክርስቲያኒቱ በየዓመቱ መስከረም 17 ቀን የመስቀልን በዓል ታከብራለች። ይህም እንግዲህ ያው እንደተለመደው ከእውነተኛው መስቀለ ኢየሱስ ክርስቶስ ጋር ግንኙነት የለውም። ይልቁንስ የተሰቀለውን ኢየሱስ ክርስቶስን መፈለግና ከተቀበረበት ቦታ ማውጣት ብቻ ነው የሚጠቅመው። አማኞች የተሰቀለው ክርስቶስ ኢየሱስ በልባቸው እንዲሳል ጠንክሮ ማስተማር ብቻ ነው የሚበጀው ተሐድሶ ይሉህል ይኸው ትርጉሙ።

ምሥጢረ ንሥሐ

ንስሐ በነቢያት፣ በዮሐንስ መጥምቅ፣ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ በሐዋርያት ትምህርት እና ስብከት እንደመግቢያ ያገለገለ ቃል ነው። የቃሉ ትርጉምም ንስሐ ማለት ከክፉ መንገድ ሁሉ መመለስ እና መፀፀት፣ ማዘን፣ ማልቀስ፣ መናዘዝ፣ ከእግዚአብሔር ዘንድ ይቅርታንና ምህረትን መለመን የሚሉ ትርጉሞችን ሁሉ አጠቃሎ የያዘ ቃል ነው። የንስሐ ሌላው ትርጉሙ

ደግሞ መታጠብ፣ መንፃት፣ መቀደስ፣ መታደስ የሚለው ዋናው የተሐድሶ መሣሪያ ሆኖ ያገለግላል። የንስሐ ምስጢሩ ደግሞ ወደ እግዚአብሔር መቅረብና እርሱን በመጠጋት ከእርሱ ጋር ተጣብቆ በሕይወት መኖርና የንስሐ ፍሬ ማፍራት ነው።

ንስሐ ከእግዚአብሔር አብ ከልጁም ከኢየሱስ ክርስቶስ ጋር ሕብረት ማድረግ እና ፀጋውን ሁሉ እንዲሁም ሕይወቱን ሁሉ መካፈል ከመካፈል በፊት የመጀመሪያው የመዘጋጃ መንገድ ነው። ለምሳሌ የዮሐንስን መጥምቅ የንስሐ ስብከት እንመልከት ለሕዝብ ሁሉ የንስሐ ስብከትን በማወጅና የኃጢአታቸውን ስርየት የሚያገኙበትን የንስሐ ጥምቀት በማጥመቅና የንስሐ ፍሬ እንዲያፈሩ በማድረግ አዘጋጅቶአቸዋል። / ማቴ 3:1-13 ማር 1:3 ሉቃ 3:3-13 ዮሐ 1:27/ ወደ እርሱ የቀረቡትን ሁሉ የእግዚአብሔርን መንግስትና መሢሐን ይቀበሉ ዘንድ በሐዋርያትና በነቢያት ትምህርት እና ስብከትም እንዲሁ ነው።/ሐዋ 20:20 2:37/ ሌላም ምሳሌ ነቢዩ ዳዊት በሕይወቱ ዘመን ሁሉ በቅድሚያ ዘወትር ንስሐ በመግባት በመፀፀትና በመመለስ እንዲሁም በመናዘዝ ለእግዚአብሔር ኃጢአቱንና በደሉን በማስታወቅ ወይም በመንገር እግዚአብሔር ከኃጢአቱ እንዲያጥበውና እንዲያነፀው እንዲቀድሰውና እንዲያድሰው አዲስ ልብን እና አዲስ መንፈስን እንዲፈጥረለት ይጸልይና ይማጸን ነበር።/መዝ 50:12-32 5:6/ ከዚያም እርሱን ራሱን ከእግዚአብሔር ጋር አጣብቆ ከእርሱ ጋር በመመላለስ ራሱንም ዘወትር በማንፃትና በመቀደስ የእርሱን ሕይወት ይካፈል ነበር።

ንስሐ ወደ ሕይወት መንገድ የሚወስድ የመጀመሪያው የተሐድሶ መግቢያ በር ነው።/ሐዋ 11:18/

ኃጢአታችንን ለማን እንናገር?

አስቀድመን እንደተመለከትነው ለእግዚአብሔር ብቻ ነው ኃጢአታችንን መናገርና መናዘዝ የሚገባን። ዳዊት ኃጢአቱን የተናዘዘው ወይም የተናገረው ለእግዚአብሔር ብቻ ነው እንጂ ለካህን አይደለም። /መዝ 50:1-12 31:5/ ሁለተኛ በሐዲስ ኪዳንም ለዎቹ ሁሉ ወይም አማኞች ሁሉ ኃጢአታቸውን የሚናዘዙትና የሚናገሩት ለታላቀ ሊቀ ካህን ለኢየሱስ ክርስቶስ ነው እንጂ ለሐዋርያት ወይም ለቀሳውስት አይደለም።/ሐዋ 5:30 ሉቃ 24:45 ሐዋ 10:43/ በድካማችን የሚራራ ኃጢአታችንንም የሚያስተሰርይ በሰማይና በምድር ስልጣን የተሰጠው ታላቁ ሊቀ ካህናችን ኢየሱስ ብቻ ነው።/ዕብ 2:17 4:14/ ቀጥሎ ያለውን ጥቅስ በዋናነት ይመልከቱ እርሱም እንዲህ ይላል።

«ወለእልክቱሰ ካህናት ብዙኃን እስመ ይስዕሮሙ ሞት ወኢያበውሐሙ ይንበሩ ውእቱስ ይነበር ለዓለም እስመ ኢይስዐር ክህነቱ ወይክል አድኅኖቶሙ ለዝሉፉ ለእለ ይቀርቡ ኃበ እግዚአብሔር እንተ መገሌሁ እስመ ለግሙራ ሕያው ውእቱ ወይተነብል ሎሙ ዘከመዝኬ ሊቀ ካህናት ይደልውነ ጸድቅ ወየዋህ ዘንጹሕ ወርጉቅ እምኩሉ ኃጢአት ወልዑል ውእቱ እምሰማያት» እነርሱ እንዳይኖሩ ሞት ስለከለከላቸው ካህናት የሆኑት ብዙዎች ናቸው። እርሱ ግን ለዘላለም

የሚኖር ስለሆነ የማይለወጥ ክህነት አለው። ስለእነርሱ ሊማልድ ዘወትር በሕይወት ይኖራልና። ስለዚህ ደግሞ በእርሱ ወደ እግዚአብሔር የሚመጡትን ፈጽሞ ሊያድናቸው ይችላል። ቅዱስና ያለ ተንኮል ነውር የሌለበት ከኃጢአተኞችም የተለየ ከሰማያት ከፍ ከፍ ያለ እንደዚህ ያለ ሊቀ ካህናት ይገባናል። /ዕብ 7:23 1ዮሐ 2:2/ እውነቱ እንዲህ ሆኖ ሳለ የአርቶዶክስ ቤተክርስቲያን ካህናት ግን ፍጹም ከዚህ እውነት ጋር ግንኙነት የሌለው ጥቅስ በመጥቀስ ኃጢአትን መናዘዝና መናገር የሚገባው ለካህን ነው እያሉ ሰውን ሁሉ ያሳስታሉ።

ኃጢአተኞች ኃጢአታቸውንና በደላቸውን ለጸድቁና ለቅዱሱ ሊቀ ካህናት፣ ኃጢአታቸውን ማስተሰረይ ለሚችለው ለኢየሱስ ክርስቶስ ተናዘውና በደላቸው እንዳይደመሰስ እነመምሬ ብዙዎችን ሲከለከሉቸው ኖረዋል። ኃጢአት የሚሰረየው በጾም በጸሎት፣ በብዙ ሰጊድ፣ ምዕዋት በመስጠት ከዚያም ከቁሱ ጋ በመቅረብ ውሃ በመርጨት እና ፍትሐት ዘወልድ እና ፀሎት ንስሐ በመድገም እግዚአብሔር ይፍታህ በማለትና መስቀል በማሳለም ኃጢአቱ እንደተሰረየለት ይነግሩታል። ይህንንም ዘወትር ሲሰሩበት ቆይተዋል፤ እንግዲህ ኃጢአትንና በደልን ለማን መናገፍ እና መናዘዝ እንደሚገባ እንዲሁም በማን ስም ኃጢአትን እንደሚሰረይ ከላይ ከቅዱሳት መጻሕፍት ተመልክተናል ለመሆኑ የትኛው ነው እውነት? የእግዚአብሔር ቃል ነው ወይስ የነመምሬ በዝብዝ ትምህርት? በፍጹም ንስህና የኃጢአትስርየት የሚደረገው በኢየሱስ ክርስቶስ

ስም ብቻ ነው። /ሉቃ 24:45 ሐዋ 10:43 1ዮሐ 2:12/ ንስሐችንንም እና ኃጢአታችንን መናገር ያለብን ለታላቁ ሊቀ ካህናት ለኢየሱስ ክርስቶስ ነው።/የሐዋር 5:30-32/ በብሉይ ኪዳን እንኳ ዳዊት ኃጢአቱን የተናዘዘው ለእግዚአብሔር ብቻ ነው።/መዝ 31:4፤51:12/ እንደ እኛ ደካማና ኃጢአተኛ ለሆነ ካህን መናገር የለብንም ይሄ ውሸት ነው። እግዚአብሔር አላዘዘም ጌታችንም በቅዱስ ወንጌሉ አላዘዘም፤ ሐዋርያትም አላደረጉትም አልታዘዙምና በመጽሐፍም አልተጻፈምና። በዮሐ 20:22 ማቴ 16:19 ያሉትን በመጥቀስ ያለትርጉሙ እየተረገጠ ያሳስቱን ይሆናል ግን ይሄ ጥቀስ ምን ማለት እንደሆነ በሐዋርያት ስራ አጠቃላይ እንመለከተዋለን።

በአዲስ ኪዳን አውድ የሚተረጎም መሆኑን መረዳት ነው እንጂ መሳሳት አይደለም ሐዋርያት በኃጢአቱ ተጨንቆና አዝኖ ለጠየቃቸው ሰው ሁሉ መልሳቸው አንድና አንድ ብቻ ነበር። ጴጥሮስም እንግዲህ እናንተ የሰቀላችሁትን ኢየሱስን እግዚአብሔር ጌታም ክርስቶስም አደረገው የእስራኤል ወገን ሁሉ በእርግጥ ይወቅ ይህንንም በሰሙ ጊዜ ልባቸው ተነካ ጴጥሮስና ሌሎችንም ሐዋርያት ወንድሞች ሆይ ምን እናድረግ? አሏቸው ጴጥሮስም ንስህ ግቡ ኃጢአታችሁም ይሰረይ ዘንድ እያንዳንዳችሁ በኢየሱስ ክርስቶስም ተጠመቁ የመንፈስ ቅዱስን ስጦታ ትቀበላላችሁ፤ ሐዋ 2:37-38 ያመኑትም ቃሉን የተቀበሉት አምነው ተጠመቁ። ኃጢአታቸውን ይቅር ያላችኋቸው ሁሉ ይቀርላቸዋል ማለትም ትርጉሙ ይኼው ነው። ሐዋርያት ወንጌልን ሰብከው ቃሉን የተቀበሉትን ሁሉ ከኃጢአታቸው

ይፈቷቸዋል ማለትም በኃጢአት የታሰረችን ነፍስ የክርስቶስ የቤዛነት ስራው ወይም የመስቀል ላይ ሞቱ እና ትንሣኤው በሚነገርበት ጊዜ አምና ቃሉን ከተቀበለች እና ንስሐ ከገባች ከኃጢአት እስራት ተፈታለች ማለት ይኼው ነው ትርጉሙ። ጴጥሮስም አስቀድሞ ወንጌልን ሰበከ ከዚያም በሰብከቱ መሰረት ሰሚዎቹ ልባቸው ተነካና ሐዋርያትን ምን እናድርግ? አሉቸው እነርሱም ንስህ ግቡ ኃጢአታችሁ ይሰረይ ዘንድ እያንዳንዳችሁ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ተጠመቁ ። ያመነ የተጠመቀ ይድናል ማለት ትርጉሙ ይኼው ነው።

በዚህ ጊዜ ኃጢአታቸው ቀረላቸው ማለት ነው በምድር የምትፈቱት በሰማያት የተፈታ ይሆናል ማለት ትርጉሙ ይኼው ነው። ሐዋርያት ወንጌልን ሰብከውለት ያልተቀበለ ግን እና ንስህ ያልገባ ወይም ያላመነና ያልተጠመቀ ሰው ግን ኃጢአቱን ይዛችሁበታል ማለት ትርጉሙ ይኸው ነው ወንጌልን ሰምቶ በመቀበልና ባለመቀበል መካከል ያለ ጉዳይ ነው ሁለተኛው ማስረጃ መብራት ለመነና ወደ ውስጥ ሮጠ እየተንቀጠቀጠም ከጳውሎስና ከሲላስ ፊት ተደፉ ወደ ውጭም አውጥቶ ጌቶቹ ሆይ እድን ዘንድ ምን ላደርግ ይገባኛል አላቸው። እነርሱም በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ እመን አንተና ቤተሰቦችህ ትድናላችሁ አሉት፤ ለእርሱና በቤቱም ላሉት ሁሉ የእግዚአብሔርን ቃል ተናገሯቸው።

ያን ጊዜም እርሱም ከቤተሰቦቹ ጋር ተጠመቁ በእግዚአብሔር ስላመነ ከቤተሰቦቹ ጋር ሐሴት

አዳረገ፡/ሐዋ 16:27-35/ ወንጌልን ሰምታ ክርስቶስ ስለ ኃጢአታችን እንደሞተና ከሙታንም እንደተነሳ ተናግሯት የኃጢአትሽ የዘለዓለም የሞት ዕዳ በክርስቶስ ሞት ተከፍሎልሻል ተብላ የምስራቹን ዐዋጁ የሰማችና በሐዘንና በልቅሶ በንስህ ወደ እግዚአብሔር የተመለሰችና የፀጋ ቃሉን አምና የተቀበለች ወይም ኢየሱስ ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ እንደ ሆነ አምና የተጠመቀች ነፍስ ያን ዕለት ከኃጢአቷና ከበደሏ እስራት ትፈታለች ኃጢአታቸውን ይቅር ያላቸዋቸው ይቀርላቸዋል ማለት ትርጉሙ ይኼው ነው። ወንጌልን ሰምታ በክርስቶስ ያላመነች ለኔ አያስፈልገኝም እኔ የምድነውና የኃጢአቴ ስርየት የሚገኘው በዚህ ነው በዚያ ነው ብላ በልከኝነት የእግዚአብሔርን የምሕረቱን ዐዋጅ የገፋች ነፍስ ደግሞ በበደሏና በኃጢአቷ እንደታሰረች ትቀራለች። በሰማይም ሆነ በምድር ማንም የሚፈታት የለም። እነ አባ ቂስም አይፈቷትም ኃጢአቱን የያዛችሁበት ተይዞበታል ማለት እንዲህ በሚሆንበት ጊዜ ነው። «ወዘአሰርከ በምድር ይከውን እሱረ በሰማያት ወዘፈታሕከ በምድር ይከውን ፍቱሐ በሰማያት።» ማቴ 16:19 የሚለው የጌታችን የኢየሱስ ቃል ትርጉሙና ሚስጥሩ ይኸው ነው። ወደ ሌላኛው ጉዳይ እንለፍና እንመልከት በሰሙነ ሕማማት ሰሞን በዕለት ስቅለት ምዕመናኑ ወደ ቂስቹ እየቀረቡ ኃጢአታቸውን እየተናዘዙ ቂሶቹም የምእመናኑን ወገብ በወይራ ቸብ እያደረጉ ይህን ያህል ስገድ(ጂ) እያሉ የኃጢአታቸው ስርየት የሚያገኙበትን መንገድ ይነግሯቸዋል። ምዕመናኑም እውነት መስሏቸው የታዘዙትን ያደርጋሉ። በእውነቱ ከዚህ የበለጠ ቀልድ

ለዚያውም ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ስለ ኃጢአታችንና በደላችን መስዋዕት ሆኖ የቀረበበት ቀን በሚታወስበት ይኼ መደረጉ ፌዝና ቀልድ ነው። በእግዚአብሔር ፊት የሚዘባበቱትም እነ መምሬ ዘባርቄ ምዕመናኑን እኔ የነፍስህ አለኝታ የነፍስህ አባት ነኝ እያሉ ምዕመናኑን ይቀልዱባቸዋል። እንኳንስ እነመምሬ ይቅርና ሐዋርያትና ነቢያትም የሰው ነፍስ አባት አይደሉም። የሰው ነፍስ ቤዛዋ ስለ እርሷ ኃጢአት ነፍሱን የሰጠ እውተኛ የበጉች ጠባቂ ኢየሱስ ክርስቶስ ብቻ ነው። «አነ ውእቱ ኖላዊ ኄር ወኖላዊሰ ኄር ይሜጡ ነፍሶ ቤዛ አባግዲሁ ወዐሳብሰ ዘኢኮነ ኖላዊ ወዘኢኮና ዘዘኢአሁ አባግዲሁ ሶበ ይፊኢ ተኩላ ይመጽእ ይጉይይ ወየኃድግ አባግዲሁ ወይመስጦን ተኩላ ወይዘርዎን ላባግዕ። ወዐሳብሰ ይጉይይ እስመ ዐሳብ ውእቱ ወኢይሐዝኖ በእንተ አባግዕ አነ ውእቱ ኖላዊ ኄር ወአአምር ዘዚአየ መርዔትየ ወያአምራኒ እሊአየ።» ዮሐ 10:11-15 ጠባቂ አልባ ሆነው የሚቅበዘበዙ ብዙ ነፍሳት ሁሉ ወደ ነፍሳቸው እረኛ ወደ ኢየሱስ ክርስቶስ መመለስ አለባቸው። 1ጴጥ 2:25 ስለዚህ ይህቺ ቤተ ክርስቲያን ወደ ሕያው እግዚአብሔርና ወደ ልጁ ወደ ኢየሱስ ክርስቶስ መንግሥት በመመለስ መታደስ አለባት።

ክብረ ቅዱሳን

በመጀመሪያ እግዚአብሔር አዳምና ሔዋንን በጽድቁና በቅድስናው እንዲሁም በፍጹምነቱ እንደፈጠራቸው እናውቃለን። ነገር ግን ከውድቀት በኋላ የሰው ተፈጥሮአዊ ማንነቱ ስለተበላሸ ከሰው ዘር መካከል አንድስ እንኳን ጸድቅና ቅዱስ ሰው አልተገኘም ሮሜ 3:11 እና 23 ይመልከቱ። በዚሁ ምክንያት እንግዲህ የእግዚአብሔር ቃል ከሰማያት የወረደውና ከድንግሊቱ ከኃርያም የተወለደው ቅዱሱ የእግዚአብሔር ልጅ የተባለው ሉቃ 1:33 ቅዱሱ የእግዚአብሔር ልጅ ኢየሱስ ክርስቶስ የመጀመሪያዎቹን ተከታዮች ሐዋርያቱን በቅዱስ ቃሉ በማጠብ፣ በማንፃረትና በመቀደስ ንጹሐን ቅዱሳን አድርጓቸዋል።/ዮሐ 13:8-11 15:3 17:17/ በመቀጠልም ኢየሱስ ክርስቶስ ኃጢአታችንና በደላችን ርኩሳታችን ሁሉ በቅዱስ ስጋው በስጋው በመስቀል ላይ ተሸክሞ ስለ ኃጢአታችን ቆሰለ ስለ በደላችንም ደቀቀ ተጨነቀም ተሰቃየ።

በተቆረሰው ቅዱስ ስጋውና በከበረው ደሙ ሕዝቡን ሁሉ አነሳ፤ ቀደስ ማንነታችንን መርዞትና በርዞት የነበረውን የኃጢአትነትን ነቅሎና መንግሥት ጥሎታል።/ዕብ 13:12 9:15/ አንድ ጊዜ ቅዱስ ስጋውን በማቅረብ እኛንም በመቀደስ የአባቱን ዘላለማዊ ምክንያትና ፈቃዱን ፈጽሟል።/ዕብ. 10:10 ኤፌ. 1:2/ እንግዲህ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በቅዱስ ቃሉና በመስቀል ላይ አንድ ጊዜ ለእግዚአብሔር ባቀረበው ቅዱስ ስጋው እና በከበረው ደሙ ያነሳቸውንና የቀደሳቸውን ሁሉ ነው

ቅዱሳን ጸድቃን የምንላቸው «እለ ተቀደሱ በኢየሱስ ክርስቶስ ወተሰምዩ ቅዱሳን ወለኩሎሙ እለ ይጼውዑ ስሞ ለእግዚእነ ኢየሱስ ክርስቶስ በኩሉ በሐውርቲሐሙ ወለነሂ ምስሌሆሙ» «በክርስቶስ ኢየሱስ ለተቀደሱት የእነርሱ እና የእኛ ጌታ የሆነውን የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስን ስም በየስፍራው ከሚጠሩት ሁሉ ጋር ቅዱስን ለመሆን ለተጠሩት።» ነገር ግን በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ስም በአምላካችንም መንፈስ ታጥባችኋል፤ ተቀድሳችኋል፤ ጸድቃችኋል።/1ቆሮ 1:2 ሮሜ 1:7 1ቆሮ 6-11/ ኢየሱስ ክርስቶስ መድሃኒታቸው ጸድቃቸውና ቅድስናቸው በእምነት የሆነላቸውን ቅዱሳን ጸድቃን የምንላቸው 1ቆሮ 1:29 «እስመ ውእቱ ክብሮሙ ለቅዱሳን መድኃኒቶሙ ለጸድቃን» እንዲል። ስጋና ደም ያጸደቃቸውን እና የቀደሳቸውን ቅዱሳን ጸድቃን አንላቸውም ምክንያቱም አልተቀደሱምና እርሱ አላጸደቃቸው ሰማይና ምድር ቢያጸድቅ ዋጋ የለውም፤ እግዚአብሔር ያጸደቃቸውን የሚከንን የለም እሱ ያላጸደቃቸውን የሚያጸድቅም የለምና። እንግዲህ እነዚህ ቅዱሳን ናቸው ስለ እግዚአብሔር መንግስትና ስለ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ወንጌልን በመስበክ የተጋደሉትንና ስለ ስሙም እንደ በግ በዓለም አደባባይ ሁሉ የታረዱትን እናም የኢየሱስ ክርስቶስ ምስክሮች የሆኑትን ነው ቅዱሳን ጸድቃን የምንላቸው በራዕይ ዮሐንስ ከንግዲህ ወዲህ በጌታ የሚሞቱትን ሙታን ብጽአን እንላቸዋል።/ራዕ 14:13 ሮሜ 8:34 ሐዋ 7:53 12-1 ማቴ 14:15 2ጢሞ 3:13/ እንኳን እግዚአብሔር ያላጸደቃቸውና ያልቀደሳቸውን በአጭሩ እርሱ የማያውቃቸውን ቅዱሳን ጸድቃን ማለት ይቅርና

እግዚአብሔር በልጁ በኢየሱስ ክርስቶስ የቤዛነት ስራው ያጸደቃቸውና የቀደሳቸውም ቢሆኑ ወደ እግዚያብሔር አያቀርቡንም አያማልዱንም ወደ እግዚአብሔር የምንደርስበት የሰማይና የምድር መሰላል ጌታ ኢየሱስ ብቻ ነው።

ወደ እርሱ የምንሔድበት መንገድ እውነትና ሕይወትም እርሱ ብቻ ነው።/ዮሐ 1:46 14-6 10-13/ የአዲሱ ኪዳን መካከለኛ፣ አማላጅ፣ አስታራቂያችን ዋስ ጠበቃችንም ከአብ ዘንድ የተሰጠን ታላቁ ሊቀ ካህናችን ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ብቻ ነው።/ሮሜ 8:34 ዕብ 7: 28 9-14 7-25 10-14 8-7 2ጢሞ 2:5/ በአዲስ ኪዳን የቅዱሳን የመላእክት የሙታን ነፍሳት ሁሉ የድንግል ማርያም አማላጅነት ሁሉ አልተጻፈም።

«አነ ውእቱ አንቀጽ አባግዕ አነ ውእቱ ፍኖተ ሕይወት አነ ውእቱ ኖላዊ ሄር» የሚለው ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ብቻ ነው። ስለዚህ በአርቶዶክስ ቤተክርስቲያን ቅዱሳን ጸድቃን የሚባሉትንና የሚከበሩትን ሰዎች እግዚያብሔርና ኢየሱስ ክርስቶስ እንዲሁም ቅዱሳት መጻሕፍ እኛም እናውቃቸውም ይኼም አስተምህሮ በእጅጉ ሊታደስ ይገባዋል፤ ኢመጽሐፍ ቅዱሳዊ ነውና።

ምንኩስና

በ3ኛው እና በ4ኛው መቶ ክፍለ ዘመን በክርስቶስ ኢየሱስ በጌታችን ቤተክርስቲያን ላይ ብዙ ነገር የመጣበት እና ክፉ ዘመን ነበር። ከነዚህም መሳቶች ውስጥ ክፉዎች ጨካኞች፣ ተንኮለኞች ለእግዚአብሔር መንጋ የማይራሩ ሰዎች ከራሷ ከቤተክርስቲያን ውስጥ ብቅ ብቅ ያሉበት እና ሀሰተኛ ትምህርቶች ሁሉ የበቀሉት ዘመን ነበር። እነዚህም ሀሰተኛ አስተማሪዎች የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስም እና የመንፈስ ቅዱስን ማንነት የሚያስክዱ ትምህርቶች።

ሁለተኛ የኢየሱስ ክርስቶስን የቤዛነት ስራውን የሚያስክዱ የምንኩስና ትምህርቶች ሶስተኛ ቅድስት ክብርት ሕያዊት ሐዋርያዊትና ዓለም ዓቀፋዊት እንዲሁም አንዲት የሆነችውን የክርስቶስን አካል ከሁለት የክፈለ ክፉ ትምህርት የተነሳበት ዘመን ነበር። አሁን እንግዲህ እኛ ወደ ምንፈልገው የምልኩስና ትምህርት እንመለስና እርሱን ብቻ እንመልከት በሦስተኛው መቶ ክፍለ ዘመን እንደ ነበረ የሚነገርለት አባ እንጦስ የተባለ አንድ ግብፃዊ መነኩሴ ነበር እርሱም መላእክ እግዚአብሔር ተገለፀልኝ አስተማረኝ ብሎ ወደ ገዳም ገባ። መልአክ አስተማረኝ ያለው ትምህርትም እንዲህ አድርግ እንደዚህም ኑር ብሎ ልክ መሐመድ አስተማረኝ አይነት ነገር ትምህርቱ ይለያይ እንጂ ያ መልአክ ተብዬው መሐመድንም እንዲህ አድርግ ብሎ የስልምና ሃይማኖትን እንዳስተማረው ዓይነት ታሪኩ ይናገራል። አባ እንጦስም የምልኩስና ትምህርት አስተማረው ይላል ታሪኩ አባ እንጦስም ወደ ገዳመ አስቄጥስ ሄዶ ብቻውን በጾምና በጸሎት በብዙ ሰጊድ

እራሱን ማስጨነቅ ጀመረ ለጽድቅ ማለት ነው።

የምንኩስና ዋናው ትምህርት ጽድቅን በብዙ ተጋድሎ ማግኘትና የመንግስት ሰማያት የይለፍ የሆነውን እነርሱ እንደሚሉት ማለት ነው። የጽድቅ ትኬት መያዣ ነው “እጸድቅ ያለ መንኩሶ እካስ ያለ ታገሶ” እንዲል። የክርስቶስ የቤዛነት ስራውን በማመን ብቻ የሚገኘውን የእግዚአብሔርን ጸጋ ጽድቅ (ስጦታ) ሮሜ 5:15/ የሚለውን የወንጌል ትምህርት በመቃወም ጽድቅ የሚገኘው በስርዓተ ምልኩስና ውስጥ ገብቶ በመጋደል ይገኛል የሚል ትምህርት ነው። ይኸው የምልኩስና ትምህርትም ወደ ሀገራችን የገባው በዘጠኙ መነኮሳት አማካኝነት በአምስተኛው መቶ ክፍለ ዘመን ነው። ለመሆኑ ምንኩስና ምንድነው?

ብዙ ሰዎች ምንኩስና ድንግልና ይመስላቸዋል ነገር ግን ሁለቱም የተለያዩ ናቸው። ምንኩስና ሰዎች ካገቡ በኋላ ከተጋቢዎች አንደኛው ወገን በሞት ወይም በፍቺ ሲለይ በሁለቱም ተጋቢዎች ስምምነት ምንኩስና ይፈጸማል። ይህንንም እውነት ማንም የሀገራችን ሰው ሁሉ የሚያውቀው የአደባባይ ሚስጥር ነው።

ድንግልና፡- ግን ጥሪ ነው ጳውሎስም እንዳለው ሀሳብ ሳይከፋፈል እግዚአብሔርን ብቻ ለማገልገል በእርሱ ብቻ የታሰሩ ሆኖ ለመኖር ጳውሎስ እንዳደረገው እኔ ጳውሎስ የኢየሱስ ክርስቶስ እስረኛ የሆንኩ እንዳለው ዓይነት ከእግዚአብሔር የሚሰጥ ስጦታ ነው።/1ቆሮ

7:21 ፊሊ 1:1/ ስለዚህ ሁለቱም የተለያዩ ናቸው። ምንኩስና ሰይጣን የብርሃን መልዕክ መስሎ በመታየት ለአባ እንጦስ ያስተማረው ክፉ ትምህርት ሲሆን ድንግልና ግን መጽሐፍ ቅዱሳዊ የሆነ መለኮታዊ ጥሪ ነው።

ለምሳሌ፡- እንደነ ኤልያስ፣ እንደነ አጤኔጦን፣ እንደነ መጥምቁ ዮሐንስ፣ እንደነ ጳውሎስ ራሳቸውን ለጌታ እንደበኩራት አድርገው የሚሰጡለት ሕይወት ነው።/ማቴ 3:1 ሮሜ 16:5 ራዕ 14:4 ሁለቱም እንግዲህ በኢየሱስ ክርስቶስ ቤዛነት በኩል ከተገኘው የእግዚአብሔር ስጦታ ጽድቅ ጋር ፈጽሞ ምንም አይነት ግንኙነት የላቸውም።/ሮሜ 3:21 ፊሊ 3:9 ሮሜ 5:20/

ምንኩስና የቃሉ ትርጉም ፡- ለዓለም መሞት እነርሱ እንደሚሉት ራስን ከዓለም ለይቶ እንደሞተ ሰው መቁጠር ነው። እንግዲህ አንባቢ ሆይ የሰይጣንን የተንኮል እና የአሻጥር ስራ ልብ ብለህ ተመልከት ቅዱሳት መጻሕፍት ከክርስቶስ ጋር ተሰቅላችኋል። በክርስቶስ ስጋ ለሕግ ተገድላችኋል፤ በጥምቀት አማካኝነትም ከእርሱ ጋር ተቀብራችኋል። ሙታችኋል። ከእርሱም ጋር ተነስታችኋል። አንባቢው ሆይ ቃሉን አንብቦህ ልብ በል! ለኃጢአት የሞትን እኛ ወደፊት እንዴት አድርገን በኃጢአት እንኖራለን? ወይስ ከክርስቶስ ኢየሱስ ጋር አንድ እንሆን ዘንድ የተጠመቅን ሁላችን ከሞቱ ጋር አንድ እንሆን ዘንድ እንደተጠመቅን አታውቁምን? እንግዲህ ክርስቶስ ለአብ ክብር ከሙታን እንደተነሳ እንዲሁ እኛም በአዲስ ሕይወት እንድንመላለስ ከሞቱ

ጋር አንድ እንሆን ዘንድ በጥምቀት ከእርሱ ጋር ተቀበርን፡/ሮሜ 6:2/

ሁለተኛ ማስረጃ የስጋንም ሰውነት በመግፈፍ በክርስቶስ መገረዝ በእጅ ባልተደረገ መገረዝ በእርሱ ሆናችሁ ደግሞ ተገረዛችሁ፡፡ በጥምቀት ከእርሱ ጋር ተቀበራችሁ፡፡ በጥምቀት ደግሞ ከሙታን ባስነሳው በእግዚአብሔር አሰራር በማመናችሁ ከእርሱ ጋር ተነሳችሁ፡፡ እናንተም በበደላችሁ እና ስጋችሁን ባለመገረዝ ሙታን በሆናችሁ ጊዜ ከእርሱ ጋር ሕይወትን ሰጣችሁ በደላችሁንም ይቅር አላችሁ፡፡/ቆላ 2:11-14/ ሦስተኛ ማስረጃ በእምነት በኩል ሁላችሁ በክርስቶስ ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጆች ናችሁ፡፡ ከክርስቶስ ጋር አንድ ትሆኑ ዘንድ የተጠመቃችሁ ሁሉ ክርስቶስን ለብላችሁታልና፡፡/ገላ 3:26/

አራተኛ ማስረጃ እንዲሁ ወንድሞች ሆይ እናንተ ደግሞ በክርስቶስ ስጋ ለሕግ ተገድላችኋል፡፡ ለእግዚአብሔር ፍሬ እንድናፈራ እና ለሌላው ከሙታን ለተነሳው ለእርሱ ትሆኑ ዘንድ ሮሜ 7:4-7 እንግዲህ አንባቢ ሆይ አሁን እንደተመለከትከው የእግዚአብሔር የወንጌል እውነት የሚለው ይህን ነው፡፡ እኛም የጸደቅነው በእግዚአብሔር ፀጋ ነው፡፡ ክርስቲያን የሆነውም በእምነትና በጥምቀት ከክርስቶስ ጋር አንድ በመሆናችን በመንፈስ ቅዱስም በመጠመቃችን እና በመታተማችን በግዝረት ቦታ በገባው በጥምቀት አማካኝነት የቃል ኪዳን ምልክት ወይም የጽድቅ ምልክት የሆነውን ጥምቀት

ለአንድ ወንድ ለክርስቶስ የሆንበትን የክርስቶስን ሞትና ትንሣኤ አፍርሶ ምንኩስናን በምትኩ አስገብቶ መንኮሶ ማለት ሞተ ማለት ነው ብሎ እግዚአብሔር በክርስቶስ በኩል ያደረገውን በክርስቶስ የቤዛነት ስራ በኩል የተገኘውን የእግዚአብሔርን ስጦታ ጽድቅ ክዶ ምንኩስናን የሚሰብከውን ሰው ምን ትለዋለህ? እንኳን በምንኩስና መጽደቅ ይቅርና ክርስቲያን ተብሎ ሊጠራ ይገባዋል ወይ? ለአባ እንጦስ ምንኩስናን ያስተማረው የእግዚአብሔር መልአክ ሳይሆን በብርሃን መልአክ ተመስሎ ወደ አባ እንጦስ የመጣውና ምልኩስናን ያስተማረው ያ የሰው ልጆች ጠላት ሁልጊዜ ዓለምን የሚያስተው ክፉ መንፈስ ነው ያልገባት አንደኛው ምክንያት ምንኩስና ኢ-መጽሐፍ ቅዱሳዊ በመሆኑ ሁለተኛ በክርስቶስ በኩል በፀጋው በኩል የተገለፀውን የእግዚአብሔርን ጽድቅ ያስካደ መሆኑ በሦስተኛ ምንኩስና የእግዚአብሔርን ሕግ የሚቃወም በመሆኑ ነው፡፡

ታዲያ ይህንን ትምህርት መልአክ እግዚአብሔር ያስተማረው ይመስልሃልን? እስኪ አንተው ፍረድ! ለመሆኑ ሐዋርያት፣ ነቢያት፣ መነኮሳት ነበሩን? ስላማ ከሳቴ ብርሃን መነኩሴ ይመስልሃልን? ጌታችን ኢየሱስ ይሄን ክፉ ትምህርት ያስተማረ ይመስልሃልን? አሁን አሁን የሐንስ መጥምቅ፣ ሐዋርያት መነኮሳት እንደነበሩ መስበክ ተጀምራል፡፡ ምንኩስና በመጽሐፍ ቅዱስ የተፈቀደ አድርገው የሚያስተምሩ ብዙዎች ናቸው፡፡ ለምን እራሳችንን እናታልላለን? ይሄን የምንኩስና ክፉ ትምህርት የተሰቀለው ኢየሱስ ክርስቶስን የቤዛነት

ስራውን የሚሸፍን እና የሚያስክድ ስለሆነ ሊወገዝ ይገባዋል። ቤተ ክርስቲያኒቱ በዚህ ሁሉ መታደስ አለባት።

ቃል ኪዳን

በሦስቱም ክፍለ ዘመናት የተለያዩ ቃል ኪዳናት ከእግዚአብሔር ጋር ተደርገዋል። በዘመነ አበው፣ በዘመነ ብሉይ፣ በዘመነ አዲስ ማለት ነው። የእነዚህ ዘመናት ኪዳናት በዝርዝር እንመልከት።

በመጀመሪያ እግዚአብሔር ዓለማትን ሁሉ ፈጥሮ ከጨረሰ በኋላ በስተመጨረሻ የኪዳኑን ሰው አዳምን ፈጠረ። መጽሐፍ ቅዱስ ስለ ኮስሞስ(ስለፍጥረት ዓለም) ስለ ዓለም ታሪክ የመናገር አላማ የለውም የመጽሐፍ ቅዱስ ዋና አላማው ስለ ኪዳኑ ሰው ነው የሚናገረው አዳምን በገነት ስፍራ ወስዶ ይህንን አድርግ ይህንን አታድርግ የሚል የፈታይነቱንና የሉአላዊነቱን ሕግ የሚያስታውቀውን ትእዛዝ ወይም ምልክት ሰጠው።/ ዘፍ 2:17/

ሁለተኛ ለኖኅ የመጀመሪያውን ዓለም እግዚአብሔር በጥፋት ውሃ ከደመሰሰ በኋላ ዳግመኛ ምድርን ላያጠፋ የቀስተ ደመና ምልክት ሰጠው።/ዘፍ 9:9/

ሦስተኛ ለአብርሃም ለይስሐቅ ለያዕቆብ የግዝረትን ምልክት ሰጣቸው።/ዘፍ 17:27/ የእግዚአብሔር ለመሆናቸው የግዝረት ምልክት የአብርሃም ዘር ለሆኑት ለእስራኤላውያን በመካከላቸው ሆኖ የሚቀድሳቸው እርሱ እንደሆነ ያውቁ ዘንድ ምልክት ይሆኑ ዘንድ ሰንበታቱን ሰጣቸው።/ሕዝ 20:7/

አራተኛ ለአዲስ ኪዳኑ ሕዝብ በመንፈስ ቅዱስ ለመታተማቸውና የእግዚአብሔር ልጆች ለመሆናቸው ምልክት ይሆን ዘንድ የጥምቀት ምልክትን ሰጣቸው። አሁን ደግሞ ዋናዎችን ቃል ኪዳኖች እንመልከት።አንደኛ እግዚአብሔር ለአብርሃም የገባው የፀጋ ቃል ኪዳን ነው።/ዘፍ 22:14-19 አብርሃም ካንቀላፍ በኋላ ለይስሐቅ ለያዕቆብ ይህንን የፀጋ ቃል ኪዳን ደገመው። ስለዚህ እግዚአብሔር አብርሃምን ይስሐቅን የዕቆብን ከአሕዛብ መካከል ጠርቶ የፀጋ የሰላምና የምህረት ቃል ኪዳን ተሸካሚዎች አድርጓቸዋል። ይህም የፀጋ ቃል ኪዳን ሊለወጥ፣ ሊሻር፣ ሊፈርስ በማይችል በመሆኑ በራሱ ስም ለዘለዓለም አስሮታል።/ዕብ 6:13-13/

ሁለተኛ ለዳዊት የገባው የምሕረትና የሰላም ቃል ኪዳን ነው።/2ሳሙ 13: መዝ 131:11 ኢሳ 55:5/

የመጨረሻው ቃል ኪዳን አፈጻጸም በዘመን ፍጻሜ መጨረሻ እግዚአብሔር ልጁን

በመላክ እነዚያን ኪዳናት ሁሉ ፈጽሟል። ከልጁም ጋር ባደገው መሀላ ልጁ የኪዳናት ሁሉ ፍጻሜ እንዲሆን ከልጁ ጋር የማለው መሀላም አንተ ልጄ ነህ! እኔ ዛሬ ወለድኩህ እንዲሁም በሌላ ስፍራ አንተ እንደ መልክ ጼዴቅ ሹመት ለዘለዓለም ካህን ነህ ብሎ ማለለት። / መዝ 2:8 መዝ 12 ዕብ 6:5/ ያለ ንዝን ያለ ፀፀት እግዚአብሔር ማለ።/ዕብ 7:20-23/

የእግዚአብሔር ልጅ ኢየሱስ ክርስቶስ የቃል ኪዳናት ሁሉ ተጠቃለው በእርሱ ተፈጽመዋል። እርሱ የቃል ኪዳናት ሁሉ ፍጻሜ ነው። ከእርሱ በኋላ ሌላ ቃል ኪዳን የለም። ከአሁን በኋላ በልጁ በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል ያልተፈጸመ ወይም የቀረ ሌላ ቃል ኪዳን የለም። የመጨረሻው ቃል ኪዳን በኢየሱስ ክርስቶስ መካከለኛነትና ሊቀ ካህንነት በዘለዓለም ኪዳን ደም ታትሟል።/1ጢሞ 2:5 ዕብ 13:20/

አሁን እግዚአብሔር ልመናን ጸሎትን ምልጃን ምስጋናን ሁሉ የሚቀበለው በልጁ በኩል ብቻ ነው እውነቱ ይህ ሆኖ ሳለ የዘለዓለም ቃል ኪዳን የተፈጸመበትን ልጁን ኢየሱስ ክርስቶስን ትተው በተክልዬ፣ በአቡዬ፣ በእምዬ ማርያም በኩል ነው ወደ እግዚአብሔር የምንቀርበው ብለው በከንቱ በውሽት ተስፋ የሚጠለሉ የቤተክርስቲያኒቱ ምዕመናን ብዙ ናቸው። እውነተኛውን የእግዚአብሔርን ወንጌል

የሚያስክዱ ገድላት፣ ድርሳናት እና ተፃምራት ስምህን ወይም ስምሽን የጠራ መታሲቢያህን(ሽን) ያደረገ ምሬልሀለሁ(ሻለሁ) የሚል የክፉ ሰዎች መልዕክተኛ በሆኑ ደብተራዎች የተፈለሰፈውን ትምህርት ተቀብለው እምነታቸውን የጣሉ ብዙ ናቸው።

እስኪ አንባቢ ሆይ ስምህን፣ ስምሽን የጠራ የሚለውን ቃል ልብ ብለህ ተመልከት የሚደረገውን ተንኮልና አሻጥር። እግዚአብሔር ጸሎትና ልመናን የሚቀበለው ስለልጁ ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ ብቻ መሆኑ እየታወቀ ምንም ቁም ነገር የሌላቸው ያማልዳሉ፣ ያድናሉ ብለው የሙታን ነፍሳትን እንድንማጸን ሲያደርጉን ምን ይመስልህል? “ልቡን ከእግዚአብሔር የሚመልስ ሥጋ ለባሹን ተስፋ የሚያደርግ፣ የስጋ ለባሹንም ክንድ የሚደገፍ እርጉም ነው። በእግዚአብሔር የታመነና እምነቱም እግዚአብሔር የሆነለት ሰው ብሩክ ነው።”/ኤር 8:17/ የምናደርገውን ማናቸውንም ነገር ሁሉ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ብቻ ማድረግ እንደሚገባን እራሱ ጌታችን ኢየሱስ ተናግራል። «ወኩሎ ዘሰአልክሙ በስምየ እገብር ለክሙ ከመ ይሰባሕ አብ በወልድ ወእመቦ በዘሰአልክሙ በሥምየ እገብር ለክሙ ኪያሁ» አብ በወልድ ምክንያት እንዲከበር በስሜ የምትለምኑትን ሁሉ አደርግላችኋለሁ።

ማንኛመንም ነገር በስሜ ብትለምኑ እኔ

አደርገዋልሁ።/ዮሐ 14:13/ “እግዚአብሔር አብን በእርሱ እያመሰገናችሁ በቃልም ቢሆን ወይም በስራ የምታደርጉትን ሁሉ በጌታ በኢየሱስ ስም አድርጉት፤”/ ቆላ 3:17/ እንግዲህ ተመልከት እውነቱን የኢየሱስ ክርስቶስ ስም አስክደው ገድላት፤ ድርሳናት፤ ታምራት ስምህን/ስምሽን የጠራ ብለው ከንቱ የሥጋ ለባሽ ስምን እንድትታመን የሚያስተምሩን እና የሚያባብሉን በፍጹም እንዳትሣሣቱ። እናንተ ያገሬ ልጆች ሆይ እስካሁን ድረስ የተሰራባችሁ ተንኮል ይበቃል። እግዚአብሔር በአዲስ ኪዳን ከልጁ ከኢየሱስ ክርስቶስ በቀር ከተክልዬ፤ ከእምዬ ማርያም ጋር ቃል ኪዳን በፍፁም አላደረገም። የእግዚአብሔርን እውነት የያዘው መጽሐፍ ቅዱስ አይለም እንዳትሣሣቱ በአዲስ ኪዳን ከልጁ ጋር ብቻ ነው ቃል ኪዳን ያደረገው።

“ወበምክረ ዚአከ ወልድከ ኢየሱስ ዋህድ ዘተሰቅለ በእንተ መድኃኒትነ ዘበቃለ ኪዳንከ ቦቱ ገበርከ ሠሚረከ ቦቱ።”

“ለደጎንነታችን በተሰቀለው በአንድ ልጅህ በኢየሱስ በባሕርይህ ምክር ተሰኝነህበት ቃልኪዳንህን ሁሉ በእርሱ አድርገሃል” ይላልና።

ምዕራፍ 12

ካህንና የመስዋዕት አገልግሎት

ካህን ማለት መስዋዕት አቅራቢ ማለት ነው። ከውድቀት በኋላ ከአዳም እስከ ኢየሱስ ክርስቶስ መገለጥ ዘመን ድረስ በአይነትም በብዛትም ቁጥር ስፍር የሌላቸው መስዋዕቶች በተለያዩ ዘመናት ውስጥ ለእግዚአብሔር ሲቀርቡ ቆይተዋል። ከእነዚህም ውስጥ አንዳንዶቹ ስለ ኃጢአት ስለ በደል መስዋዕት ይቀርቡ የነበረ ሲሆን አንዳንዶቹ ደግሞ የእህል ቁርባን የሚቃጠል መስዋዕት፤ የህብረት መስዋዕት እግዚአብሔርን ለማመስገንና ለማክበር እንዲሁም ለማምለክ ይቀርቡ ነበር። አሁን እነዚህ መስዋዕቶች ሁሉ በዝርዝር እንመለከታለን።

ሀ. የአቤልና የቃዬን መስዋዕቶች

በነገራችን ላይ አዳምም መስዋዕት ያቀርብ እንደነበር ማሰብ እንችላለን። ምክንያቱም እግዚአብሔር አምላክም ለአዳምና ለሚቱ ቁርባትን አደረገላቸው አለበሳቸውም ይላል። ዘፍ 3:-21 ሁለተኛ ልጆቹ

መስዋዕት ለእግዚአብሔር ማቅረብ ማን አስተማራቸው ብለን ማሰብ መልካም ነው። አቤልና ቃዬንም ከብዙ ቀን በኋላ መስዋዕት እንዳቀረቡ መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል። የመስዋዕት አቀራረባቸውና መስዋዕቶቹም የተለያዩ ናቸው። ቃዬን ገበሬ ነበርና ከምድር ፍሬ ለእግዚአብሔር መስዋዕት አቀረበ። አቤልም ደግሞ በግ ጠባቂ ነበርና ከበጎች በኩራት እና (የመጀመሪያውን) ከስቡ አቀረበ ዘፍ 4:-3-5

ለ. ኖኅ እንደ ካህን

እግዚአብሔር የመጀመሪያውን ዓለም በኃጢአት ምክንያት ከደመሰሰው እና እንደገና አሁን ያለውን ዓለም ካደሰው በኋላ ኖኅ እና ቤተሰቦቹ ከመርከብ ከወጡ በኋላ ለእግዚአብሔር መስዊያን ሰራ። ከእንስሳትም ሁሉ ከንጹህ እንስሳም ሁሉ ከንጹህን ወፎችም ሁሉ ወሰደ በመስዊያውም ላይ መስዋዕት አቀረበ እግዚአብሔርም መልካሙን መዓዛ አሸተተ። ዘፍ 8:-20

ሐ. አብርሃም ይስሐቅና ያዕቆብ

እንደ ካህን ሆነው መስዋዕት ያቀርቡ ነበር። ዘፍ 12:-8-9, 22:-13, 26:-25, 35:-1-8

መ. ካህኑ መልክ ጼዴቅ

ካህኑ መልክ ጼዴቅ የልዑል እግዚአብሔር ካህን ሆኖ የእግዚአብሔር ልጅ የኢየሱስ ክርስቶስ ምሳሌ

ሆኖ ለዘላለም ይኖራል። ዕብ 7:-1-3 ዘፍ 14:-14

ሠ. ኢዮብ እንደ ካህን

ኢዮብ ለእርሱ እና ለልጆቹ በየጊዜው መስዋዕት ያቀርብ ነበር። ኢዮ 1:-5 የኢዮብ ጓደኞች ቅን ነገር ስላልተናገሩ እግዚአብሔር ተቆጥቶ መስዋዕት እንዲያቀርቡ ስላዘዛቸውና በኢዮብ በኩል ለእግዚአብሔር መስዋዕት አቅርበዋል። ኢዮ 42:-11-20

ረ. የብሉይ ኪዳን ካህናትና መስዋዕቶች

ከያዕቆብ ልጆች ከአስራ ሁለቱ ነገድ አንዱ ነገድ የሌዊ ነገድ ነው። ስለዚህ እግዚአብሔር ከሌዊ ነገድ የሆኑ ካህናት እንዲሆኑ መርጦአቸዋል። እነዚህም ካህናት ሕግ ከተሰጠበት ጊዜ አንስቶ እስከ ኢየሱስ ክርስቶስ ዘመን ድረስ ልዩ ልዩ መስዋዕቶችን ሲያቀርቡ ቆይተዋል /ኖረዋል/።

ያቀርቡአቸው የነበሩ መስዋዕቶችም የሚከተሉት ናቸው

1. የሚቃጠል መስዋዕት ዘሌ 1:-6-8
2. የእህል ቁርባን ዘሌ 2:-6, 14-23
3. የህብረት መስዋዕት ዘሌ 3:-7, 11-37
4. የኃጢአት መስዋዕት ዘሌ 4:-1-5
5. የበደል መስዋዕት ዘሌ 5:-14

እነዚህ ሁሉ መስዋዕቶች የታላቁ ሊቀ ካህን ኢየሱስ

ክርስቶስ አገልግሎት እስኪገታቸው ድረስ ዘወትር ሲያገለግሉ ቆይተዋል

ሰ. የአሕዛብ ካህናት

አሕዛብም ለአማልክቶቻቸው መስዋዕት የሚያቀርቡ ካህናት ነበሩባቸው። ለምሳሌ፡ ሙሴ አማት ዩቶር ካህን ነበር ዘዳ 18፡-1 የእስራኤል ልጆች ጠላቶች የነበሩት ፍልስጤማዊያን ለአማልክቶቻቸው መስዋዕት የሚቀርቡ ካህናት ነበሩባቸው። 1ሳሙ. 5፡-5 ,6፡-2

በአዲስ ኪዳን ዘመንም የነበሩት አሕዛብ ለጣኦቶቻቸው መስዋዕት የሚቀርቡ ካህናት ነበሩባቸው። የሐዋ 14፡-11-18 የህንድና የቡድህ ሐይማኖቶችም ካህናት አሉባቸው። በዓለም ዙሪያ ሁሉ ያሉት የአሕዛብ ሃይማኖች ሁሉ ለአማልክቶቻቸው መስዋዕት የሚቀርቡ ካህናት እንዳላቸው እናውቃለን።

ሸ. ታላቁ ሊቀ ካህንና የሰማያዊቷ መቅደስ አገልግሎቱ

እነዚያ የብሉይ ኪዳን ሊቀ ካህናት የሚያቀርቡባቸው የበጎች፣ የፍየሎች፣ የጊደሮች፣ የዋናሶች የርግቦች መንጋዎችን የሚሰውት በምድራዊቷ ድንኳንና በቤተመቅደሱ አደባባይ ነበር። አባቶችም እግዚአብሔር በተገለጠላቸው ስፍራ ሁሉ መሰዊያን እየሰሩ መስዋዕት ያቀርቡ ነበር። በመሐላ የተሾመው ታላቁ ሊቀ ካህን ግን መስዋዕቱን ያቀረበው በሰው እጅ ባልተሠራቸው

በሰማያዊቷ መቅደስ ነው። ጊዜውም ከስድስት ሰዓት አንዱና የመጨረሻውን መስዋዕት ሊያቀርብ ተዘጋጀ። በአንድ በኩል መስዋዕት አቅራቢው ሊቀ ካህን እርሱ ሆኖ በሌላ በኩል ደግሞ የዓለምን ኃጢአት የሚሰወግድ የእግዚአብሔር በግ ሆኖ ተሰይሟልና መስዋዕቱም እራሱ ነበር። የዓለም ሁሉ ኃጢአት በቅዱስ ስጋው ተሸክሞ በመስቀል ላይ ተሰውቷል (ታርዷል)። ስጋው ሁሉ ተቆራርሶ የከበረው ደሙ በየአቅጣጫው ፈስሶ በመከራ እሳት ውስጥም ገብቶ ተቃጠለ። ለአባቱም ለእግዚአብሔር መዓዛው ያማረ እና የተወደደ እጣን መባ ቁርባን የሚቃጠል መስዋዕት፣ የምስጋና መስዋዕት፣ የኃጢአት የበደል መስዋዕት ሆኖ ራሱን ለእግዚአብሔር አቀረበ። እነዚያ የብሉይ ኪዳን መስዋዕቶች ሊያሰወግዱት ያልቻሉትን ኃጢአት አንዱ የእግዚአብሔር በግ ኢየሱስ ክርስቶስ ግን ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ ኃጢአትን ከስር ከመሰረቱ መንግሥተ ጥሎታል።

ይህም መስዋዕት በዘላለም መንፈስ ለእግዚአብሔር በቀረበ ጊዜ የእግዚአብሔር ደስታ ወሰን እስከማይገኝለት ድረስ እግዚአብሔርን በደስታና በሐሴት አዘልሎታል። የኢየሱስ ክርስቶስ ስጋ በመስቀል ላይ በተቀደደ ጊዜና የከበረውን ደሙ በፈሰሰ ጊዜ የእግዚአብሔርን ቁጣ አብርዶታል። ዕብ 9፡-3, 9፡-14 እግዚአብሔር በእነዚህ መስዋዕቶች /ማለትም በብሉይ ኪዳን መስዋዕቶች/ ደስ አላለውም ነበር። አልወደዳቸውም ነበር። ዕብ 7፡-5-9 በልጁ በኢየሱስ ክርስቶስ መስዋዕት ግን ፈቃዱን ፈፅሟልና አንድ ጊዜም የኢየሱስ ክርስቶስን ስጋ

በማቅረብ ፈፅሞ ተቀድሰናል። ዕብ 10:-10 ሊቀ ካህናቱ ሁሉ ዕለት ዕለት እያገለገለ ኃጢአትን ሊያስወግዱ ከቶ የማይችሉትን እነዚያን መስዋዕቶች ብዙ ጊዜ እያቀራረበ ቆሟል። ዕብ 10:-11 እርሱ ግን ስለ ኃጢአት አንድን መስዋዕት ለዘለዓለም አቅርቦ በእግዚአብሔር ቀኝ ተቀመጠ። ዕብ 10:-12 ታላቁ ሊቀ ካህናት እንደዚህ አድርጎ በራሱ ኃጢአታችን ከደመሰሰና ካነፃን በኋላ የእርሱን ፍፁም የሆነ ጽድቁን አለበሰን።

የቅድስናውንም መገናፀፊያ ደረበልን የእግዚአብሔርም ልጆች አደረገን የዘለዓለምን ህይወትንም አገናፀፈን በደሙም ከነገድ፣ ከቋንቋ፣ ከወገን ከሕዝብ ዋጅቶን ለእግዚአብሔር አብ ካህናትና መንግስት እንድንሆን አደረገን ራዕ 5:9 1ጴጥ 4:-4 ይህ ታላቅ ሊቀ ካህናት የቤዛነት ስራውን ሁሉ ጨርሶ በእግዚአብሔር ቀኝ ተቀምጧል። ዕብ 8:1 እንዲህ ያለ ሊቀካህናት አለን። እርሱም የመቅደስ እና የእውነተኛይቱ ድንኳን አገልጋይ ነው። ዕብ 8:2 አገልግሎቱ ምንድን ነው የመቅደስና የድንኳን አገልጋይ ምን ጊዜም ዕለት ዕለት መስዋዕት ማቅረብ አለበት የኛ ሊቀ ካናት ግን እንደነዚያ የብሉይ ኪዳን ሊቀ ካህናት አስቀድሞ ስለ ራሱ ኃጢአት በኃላም ስለ ህዝቡ ኃጢአት ዕለት ዕለት መስዋዕት ሊያቀርብ አያስፈልገውም ራሱን ባቀረበ ጊዜ ይህንን አንድ ጊዜ ፈፅሞ አድርጓልና። ዕብ 7:24 ታዲያ ምንድን ነው አሁን ያለው የድንኳን አገልግሎት ክርስቶስ በእጅ ወደተሰራች የእውነተኛይቱ ምሳሌ ወደ ምትሆን ቅድስት አልገባምና ነገር ግን በእግዚአብሔር ፊት ስለ እኛ አሁን ይታይ ዘንድ ወደ እርሷ ማለትም

ወደ ሰማይ ገባ። ዕብ 9:24 መታየት ማለት አንድ ጊዜ ለእግዚአብሔር ያቀረበውን መስዋዕት በእግዚአብሔር ፊት ማሳየት ማለት ነው። ይህንን የበለጠ ግልፅ ለማድረግ በመስቀል ላይ እንደተሰዋ /እንደታረደ በግ/ ሆኖ መታየት ማለት ነው። ዮሐንስ ወንጌላዊ በመንፈስ ራዕ ዮሐንስ እንዳየሁ እንደታረደ በግ ሆኖ ራዕ 5:-7 ሊቀ ካህናትም በየዓመቱ የ..... ደም ይዞ ወደ ቅድስት እንደሚገባ ራሱን ብዙ ጊዜ ሊያቀርብ አልገባም። ዕብ 9:-25 ምክንያቱም አንድ ጊዜ ብቻ መከራን ተቀብሎ ተሰውቷልና። ዕብ 9:-9 አሁን ግን በዓለም ፍፃሜ ራሱን በመሰዋት ኃጢአትን ሊሸር አንድ ጊዜ ተገልጧል። ዕብ 7:-26 ሰዎች አንድ ጊዜ ብቻ እንደሚሞቱ ከዚያም በኋላ ፍርድ ብቻ እንደሚጠበቃቸው እንዲሁ ክርስቶስ ደግሞ የብዙዎችን ኃጢአት ሊሸክም አንድ ጊዜ ከተሰዋ በኋላ ያድናቸው ዘንድ ለሚጠባበቁት ሁሉ ሁለተኛ ጊዜ ያለ ኃጢአት ይታይላቸዋል። በሞት ምክንያት አንድ ካህን ሳይለወጥ በስራው ላይ ለዘለዓለም መኖር ስለማይችል የቀድሞዎች ካህናት ቁጥራቸው ብዙ ነበር። እርሱ ለዘለዓለም የሚኖር በመሆኑ ክህነቱ የማይለወጥ ነው ስለዚህ እነርሱን ለማማለድ ለዘለዓለም ሕያው ሆኖ ስለሚኖር በእርሱ አማካኝነት ወደ እግዚአብሔር የሚመጡትን ሁሉ ፈፅሞ ሊያድናው ይችላል። ብሎ አሁን የሰማያዊቷ መቅደስ እና የእውነተኛይቱ ድንኳን አገልግሎቱን በበቂ ሁኔታ ያስረዳል ማለት ነው። ዕብ 7:-27 7:-23-26 ኃጢአትን ተሸክሞ እንደ ቀድሞ አይሞትም አንድ ጊዜ ኃጢአትን ሽሯልና። ያን አንድ ጊዜ ያቀረበውን መስዋዕት ብቻ ማሳየት ነው አሁን የሚያገለግለው።

መንፈሳዊ ቤት ለመሆን መሠራት

ኢየሱስ ክርስቶስ በደሙ የዋጁቸውን ቅዱሳን ካህናት ሁላቸውንም ሐዋርያ፣ ነቢይ፣ ቄስ፣ ኢጲስ ቆጶስ ቤት፣ ወንድ፣ ባሪያ ጨዋ ሳይል ሁሉም በክርስቶስ ደም ተዋጅተው ካህናትና መንግስት ሁነው ተሸመዋል እና ራዕ 5:-7 መንፈሳዊ ቤት ሆነው መስራት አለባቸው። 1ጴጥ 2:-4-8 እንዴት ነው የሚሰሩት እያንዳንዳቸው ወደ ሕያው ድንጋይ ወደ ክርስቶስ በመቅረብ በእርሱ መሰራት አለባቸው ህንጻው ሁሉ እየተገጣጠመ እያንዳንዱ ክርስቲያን ማለት ነው ራስ ወደ ሆነው ወደ ክርስቶስ ያድጋል ይኸውም የሚሆነው በፀጋ ቃሉ እና በመንፈስ ቅዱስ ኃይል ነው። የዚህ ህንፃ የማዕዘኑ ራስ ድንጋይም ክርስቶስ ነው ኤፌ 2:-20 በዚህ ቤተ መቅደስ የሚኖረውም /የሚመላለሰው ሕያው እግዚአብሔር ነው / በዚህ መንፈሳዊ ቤት /ቤተ መቅደስ ውስጥ በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል ለእግዚአብሔር ደስ የሚያሰኝ መንፈሳዊ መስዋዕት ማለትም የምስጋና መስዋዕት ማቅረብ አለባቸው። እግዚአብሔርን በእውነትና በመንፈስ ማምለክ ይጠበቅባችኋል። 1ጴጥ 2:-4 እያንዳንዱ ክርስቲያን ሰውነቱን ቅዱስና ሕያው መስዋዕት አድርጎ ለእግዚአብሔር ማቅረብ አንደኛው መስዋዕት ነው። ሮሜ 12:-1

ሁለተኛው መስዋዕት ደግሞ እያንዳንዱ ወንድም ያለውን ገንዘብ ልብስ የሚበላም ነገር ሊሆን ይችላል ለተቸገሩ ወንድሞች ማካፈል ነው። ይኸም ለእግዚአብሔር የተወደደ መስዋዕት ተብሎ በመጽሐፍ

ቅዱስ የተመሰከረለት ነው ዕብ 13:-20

ሦስተኛው መስዋዕት በአሕዛብ መካከል በመንፈስ ቅዱስ ኃይል ወንጌልን በመስበክ አሕዛብን ለጌታ በመማረክ እና በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል ለእግዚአብሔር መስዋዕት አድርጎ ማቅረብ ነው። በነዚህ በሦስቱ ነገሮች ምክንያት እያንዳንዱ ወንድም ካህን ተብሏል። ሮሜ 15:-6

ምዕራፍ 13

የፕሮቴስታንት አብያተ ክርስቲያናት መታደስ

እነዚህ የወንጌላዊያን አብያተ ክርስቲያናት ከተመሰረቱበት የጊዜ ርዝማኔ የተነሳ አሁን ፍፁም ወደ ሆነ ርጅና እየገቡ ይገኛሉ። ለምሳሌ፡ በየመድረኮቻቸው የሚሰብኩት ወንጌል የሞተውን አላዛር ያነሳል፤ ዳዊት ጎሊያድን በወንጌሊፍ ዘረረው፤ አስቴር የቤተክርስቲያን ምሳሌ ናት፤ ያንተ ኦዝያን ምንድን ነው፤ መርዶኪዮስ ሐማን አሰቀለው። አብርሃም የበረከት አባት እንደሆነ ሁሉ እግዚአብሔር ይባርክሃል የሚሉና የመሳሰሉትን ስብከቶች ይሰብካሉ አንዳንዶች ደግሞ ሚቶቻቸውንና ቤተሰቦቻቸውን እንዲሁም ራሳቸውን ማዕከል ያደረጉ ስብከቶችን በየመድረኩ በመስበክ ላይ ይገኛሉ። አንዳንዶች ደግሞ የማትጠቅመውንና የማትረባውን ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በመስቀል ጠርቆ ያስወገዳትን.... የመጀመሪያዋን ትምህርት በመስበክ ላይ ይገኛሉ።

ሌላኛው እጅግ የሚሳዘነው ነገር ደግሞ በአዲስ ኪዳን ዘመን እየኖሩና የአዲስ ኪዳን ትምህርት /

ወንጌል/ ተቀብለናል ካሉ በኋላ ነቢያቶቻቸው የሰራዊት ጌታ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፤ የሚል ትንቢትን የሚናገሩ መሆናቸው ፍፁም ወደ ሆነ ተረታተረት ወይም ወደ መጀመርያው ማለትም ወደ ሕግ ትምህርት መዞራቸውን ያመለክታል። በውኑ የአዲስ ኪዳን ነቢት ትንቢት ሲናገሩ የሰራዊት ጌታ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል ይሉ ነበርን? በአዲስ ኪዳን ቅዱሳን መጽሐፍት ውስጥ የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር የሚል ቃል ይገኛልን? በፍፁም አይገኝም።

የአዲስ ኪዳን ነቢያት በማን ስም ትንቢት መናገር እንዳለባቸው አልነግራቸውም ምክንያቱም ወደ ፀጋው ወንጌል ተመልሳችሁ መፈለግ አለባችሁና ሌላው ምስክርነትን በተመለከተ ያለው ችግር ነው የሰው ቁስል በመንካት በቅንነት የእግዚአብሔርን ፍቅር እና የክርስቶስን ቤዛነት አለመመስከር እግዚአብሔርንም ሰውንም መበደል ለጌታ ሊሆኑ የተዘጋጁትን ነፍሳት ማሰናከል ነው። ሌላው ብዙ ሐሰተኛ ትምህርቶች በእየ አብያተ ክርስቲያናቱ የተሰገሰጉ መሆናቸው ከእውነተኛ ወንጌል ያፈነገጡና ጨካኞች ምዕመናኑን እያታለሉ መሆናቸው በግልጽ የሚታይ ሐቅ ነው። በጣም የሚሳዘነው አንዳንዶቹ በእግዚአብሔር ስም እየዋሹ ብዙ የውሸት ትንቢቶችን በመደራደር አማኞችን /በጎቹን/ እያለቡ ይገኛሉ። ሌላው አንዲቱን የክርስቶ ቤተክርስቲያንን ለሆዳቸው ብለው እግዚአብሔር ቤተክርስቲያንን ክፈት ብሎኛል እያሉ በውሸት የክርስቶስን አካል ከአራት ከአምስት ሲከፋፈሉ ሲቆራረጡ ሲሰነጣጥቁ ይውላሉ። ሁሉም

ማለት ይቻላል ወደ አለማዊው ኑሮ ወይም ህይወት እየተደባለቁ ይገኛሉ። ስለዚህ እነዚህ የፕሮቴስታንት አብያተክርስቲያናት ሊታደሱ ይገባቸዋል።

ምን መደረግ አለበት

1. የተሰቀለው የእግዚአብሔር ልጅ ኢየሱስ ክርስቶስን ብቻ በመስበክ መታደስ አለባቸው። ጳውሎስ እንዳለው በመካከላችሁ ሳለሁ ከኢየሱስ ክርስቶስ በቀር እርሱም እንደተሰቀለ ሌላ ነገር እንዳለወቅ ቆርጬ ነበር። እኛስ የተሰቀለውን ክርስቶስን እንሰብካለን 1ቆሮ 2:-2 1:23

2. በብዙ የከፋፈሉትን እና የቆራረጡትን ክርስቶን በእንድ አካል ብቻ እንዲኖር ማድረግ ይህንንም እላለሁ እያንዳንዳችሁ እኔ የጳውሎስ ነኝ። እኔ የአጽሎስ ነኝ። እኔ የኬፋ ነኝ እኔ የክርስቶስ ነኝ ትላላችሁ። ክርስቶስ ተከፋፍሏልን 1ቆሮ 1:-12

3. ከተደበላለቀ አለማዊ ህይወትና ምኞት መውጣት ከማያምኑ ጋር በማይመች አካሄድ አትጠመዱ ጽድቅ ከአመፅ ጋር ምን ተካፋይነት አለው... ከመካከላቸው ውጤት እና የተለያችሁ ሁኑ፤ እርኩሱንም አትንኩ ይላል ሁሉን የሚገዛ ጌታ 2ቆሮ 6:-14

4. ቤተ እምነቶቹን ሁሉ የወረረውን ሐሰተኛ ትምህርት በእውነተኛው የእግዚአብሔር ወንጌል ጠራርጎ ማስወጣት ጤናማ የሆነውን የህይወትን ቃል ብቻ መስበክ።

5. አንዲት ቅድስት... ህያዊት የሆነችውን የክርስቶስ አካል ቤተ ክርስቲያንን መገንባት መስራት በነዚህ ሁሉ አቅጣጫዎች የፕሮቴስታንት አብያተ ክርስቲያናት መታደስ አለባቸው።

ምዕራፍ 14

ተሐድሶ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ያለው ይዞታ

ተሐድሶ የሚለው ቃል በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በሰፊው በብሉይትና በሐዲሳት ቅዱሳት መፅሐፍት ውስጥ መጠነ ሰፊ ስፍራና ይዞታ ይዞ የሚገኝ ትርጉምና ሚሥጥሩም ጥልቅ እና ሰፊ የሆነ ልብን የሚለውጥ እና የሚማርክ ቃል ነው በብዛት አገልግሎት ላይ የዋለው ደግሞ በብሉይ ኪዳን በነቢያት ዘመን ነው ምክንያቱም በሕጉ ግልፅ ነበርና ህዝቡ ሁሉ ያረጁበትና የበሰበሱበዋቸው ከተሞቻቸውም ሁሉ የፈረሱበት ወቅት ነበርና ለማንኛውም በቅዱሳን መጻሕፍት ውስጥ ያለውን ይዞታውን እንመልከት

1. በነቢዩ ኢሳያስ ዘመን ስለ ተሐድሶ የተነገሩ ቃላቶች /ጥቅሶች/ ከድሮ ዘመን የፈረሱ ስፍራዎች ይሰራሉ የብዙ ትውልድም መሰረትም ይታነጻል አንተም ስባራውን ጠጋኝ የመኖሪያ መንገድ አዳሽ ትባላለህ ኢሳ 58:-12 ኢየሩሳሌምም የሰው መኖሪያ ትሆኖለሽ የይሁዳም ከተሞች ትታነፃላችሁ ፍርስራሾቻችሁንም አቆማለሁ። ኢሳ 44:-26-27 ከጥንት ጀምሮ ባድማ የነበሩት ይሰራሉ ከቀድሞም የፈረሱትንም ይቆማሉ

ባድማ የነበሩትንና ከብዙ ትውልድ በፊት የፈረሱትን ከተሞች እንደገና ይሰራሉ። ኢሳ 61:-4

2. ነቢዩ አሞፅ:- በዚያን ቀን የወደቀችውን የዳዊትን ድንኳን አነሳለሁ የተናደውንም ቅጥርዋን እጠግናለሁ የፈረሰውንም አድሳለሁ እንደ ቀደመውም ዘመን እሰራታለሁ። አሞ 9:-11-14

3. ነቢዩ ሕዝቅኤል:- ጥሩ ውሃም ረጭባችኋለሁ እናንተም ትጠራላችሁ ከርኩሰታችሁም ሁሉ ከጣዖቶቻችሁም ሁሉ አጠራችኋለሁ አዲስ ልብ እሰጣችኋለሁ አዲስ መንፈስ በውስጣችሁ አኖራለሁ፤ የድንጋዩን ልብ ከስጋችሁ አወጣለሁ የስጋን ልብ እሰጣችኋለሁ... ህዝ 36:-25-38 በነገራችን ላይ የህዝቅኤል ትንቢትና የኢሳያስ የትንቢት ቃላት በአብዛኛውን የተሐድሶ ቃላቶችን የያዙ ናቸው። የእግዚአብሔር ቃል ወደ እኔ እንዲህ ሲል መጣ የሰው ልጅ ሆይ የእስራኤል ቤት ለእኔ እንደ አተላ ሆኑብኝ እነርሱ ሁሉ በከውር ውስጥ መዳብና ቆርቆሮ ብረትና እርሳስ ናቸው። የብር አተላ ናቸው። ስለዚህ ጌታ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል ሁላችሁ አተላ ሆናችኋልና ስለዚህ እነሆ በኢየሩሳሌም ውስጥ እስበስባችኋለሁ እንዲያቀልጡት እሳት ያናፋበት ዘንድ ብርንም መዳብን ብረትንና እርሳስን ቆርቆሮንም በከውር እንደሚሰበሰቡ እንዲሁ በቀጣየና በመካቴ እስበስባቸዋለሁ ህዝ 22:-17-23

4. ነቢዩ ኤርምያስ:- እንሆ ከእስራኤል ቤትና

ከይሁዳ ቤት ጋር አዲስ ቃል ኪዳን የሚገባበት ወራት ይመጣል ይላል እግዚአብሔር፤ ከግብፅ አገር አወጣቸው ዘንድ እጆቻቸውን በያዝኩበት ቀን ከአባቶቻቸው ጋር እንደገባሁት ያለ ቃል ኪዳን አይደለም..... ከነዚያ ወራት በኋላ ከአስራኤል ቤት ጋር የሚገባው ቃል ኪዳን ይህ ነውና ይላል እግዚአብሔር፤ ሕጌን በልቡናቸው አኖራለሁ በልባቸውም እፅፈዋለሁ..... በደላቸውን እምርላቸውአለሁና ኃጢአታቸውንም እንግዲህ አላስብምና። ኤር31፡31

5. ነቢዩ ዳዊት፡- ጎልማሳነቴን እንደንስር አድሳት መዝ 107፡-5 እጠበኝ ከበረዶም ይልቅ እነሳለሁ ንፁህ ልብ ፍጠርልኝ የቀናውንም መንፈስ በውስጤ አድስ መዝ 50፡-12

6. ካህኑ ዕዝራ፡- ካህኑ እዝራም ጥቂት የህይወት መታደስ ሰጣቸው ዕዝ 9፡-8

7. ያዕቆብ፡- እነርሱም ዮሴፍ የነገራቸውን ነገር ሁሉ ነገሩት እርሱንም ያነሱት ዘንድ ዮሴፍ የሰደዳቸውን ሰረገሎች ባየ ጊዜም የአባታቸው የያዕቆብ የነፍሱ ህይወት ታደሰች ዘፍ 45፡-27

ተሐድሶ በአዲስ ኪዳን ቅዱሳን መጻሕፍት ውስጥ ያለው ስፍራ

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ አሮጌ የወይን ጠጅ ሲጠጣ አዲሱን የሚሻ ማንም የለም አሮጌው የወይን ጠጅ ይጣፍጣል ይላልና ሉቃ 5፡-39

ጴጥሮስ፡- «እግዚአብሔር ከጥንት ጀምሮ ከቅዱሳን ነብያቱ አፍ የተናገረው ነገር ሁሉ እስከሚታደስበት ዘመን ድረስ ሰማይ ይቀበለው ዘንድ ይገባል።» ሐዋ 3፡-21

ጳውሎስ፡- «ስለዚህም አንታክትም ነገር ግን የውጪው ሰውነታችን ቢጠፋ እንኳን የውስጥ ሰውነታችን ዕለት ዕለት ይታደሳል።» 2ቆሮ 4፡-16

ነገር ግን የመድኃኒታችን የእግዚአብሔር ቸርነት እና ሰውን መውደዱ በተገለጠ ጊዜም እንደ ምህረቱ መጠን ለአዲስ ልደት በሚሆነው መታጠብና ለመንፈስ ቅዱስ በመታደስ አዳነን እንጂ እኛ ስላደረግነው በጽድቅ ስለነበረው ስራ አይደለም። ቲቶ 3፡-5 ይህም ለአሁኑ ጊዜ ምሳሌውም እነዚህም መባ እና መስዋዕት ያቀርባሉ እነዚህም እስከ መታደስ ዘመን ድረስ የተደረጉ ስለምግብና ስለ መጠጥም የሚሆኑ የስጋ ስርዓቶች ብቻ ናቸው። ዕብ 9፡-9 ስለዚህ ማንም በክርስቶስ ቢሆን አዲስ ፍጥረት ነው አሮጌው ነገር አልፏል እነሆ

ሁሉን አዲስ ሆነዋል 2ቆሮ 5:-17 በዚያ ቀን ሰማያት በታላቅ ድምፅ ያልፋሉ የሰማያት ፍጥረቶችም በትልቅ ትኩሳት ይቀልጣሉ፡፡..... ስለነዚያ ቀን ሰማያት ተቃጥለው ይቀልጣሉ የሰማይ ፍጥረትም በትልቅ ትኩሳት ይፈታል፡፡ ነገር ግን ጽድቅ የሚኖርባት አዲስ ሰማይና አዲስ ምድር እንደ ተስፋ ቃሉ እነጠብቃለን 2ኧጥ10:-14

የሐንሰ፡- አዲስ ሰማይና አዲስ ምድር አየሁ ፊተኛውም ሰማይና ፊተኛውም ምድር አልፈዋልና ባህር ወደ ፊት የለም ቅድስቲቱ ከተማ አዲሲቷም ኢየሩሳሌም ለባሏ እንደተሸለመች ሙሽራ ከሰማይ ከእግዚአብሔር ዘንድ ስትወርድ አየሁ.... የቀደመው ስርዓት አልፋልና በዙፋኑ ላይ የተቀመጠው እነሆ ሁሉን አዲስ አደርጋለሁ፡፡ ራዕ 21:-1-5

ጳውሎስ፡- እንግዲህ ወንድሞች ሆይ ሰውነታችሁን ለእግዚአብሔር ደስ የሚያሰኝና ሕያው ቅዱስም መስዋዕት አድርጋችሁ ታቀርቡ ዘንድ በእግዚአብሔር ርህራሄ እለምናችኋለሁ፡፡ እርሱም ለአዕምሮ የሚመች አገልግሎታችሁ ነው የእግዚአብሔር ፈቃድ እርሱም በጉና ደስ የሚያሰኝ ፍፁምም የሆነው ነገር ምን እንደሆነ ፈትናችሁ ታውቁ ዘንድ በልባችሁ መታደስ ተለወጡ እንጂ ይህንን ዓለም አትምሰሱ፤ ሮሜ 12:-1-3 ፊተኛ ኑሮአችሁን እያሰባችሁ እንደምያታልል ምኞት የሚጠፋውን አሮጌውን ሰው አስወግዱ በአዕምሮችሁ መንፈስ ታደሱ፤ ለእውነትም በሚሆን ጽድቅና ቅድስና

እንደ እግዚአብሔር ምሳሌ የተፈጠረውን አዲሱን ሰው ልበሱት ኤፌ 4:-22-25

ምዕራፍ 15

ለማህበረ ቅዱሳንና ለሚመለከታቸው ሁሉ ግልፅ መልዕክት

ብዙ ጊዜ በተለያዩ ጊዜያት ከማህበረ ቅዱሳንም ሆነ ከሌሎችም የቤተክርስቲያን አካላት የሚደመጡ ቃላት ጸሎት እነዚህም ቃላት ከድሮ ጀምሮ ታሪካዊ አመጣጥ አላቸው፤ እነዚህም ቃላት የባዕድ ሃይማኖት፣ መናፍቃን፣ ከሃድያን፣ ባዕድ ትምህርት የሚሉ ናቸው። እኔ ለመሆኑ አገር በቀል ሃይማኖትና የውጭ ሃይማኖት የሚባል በመፅሐፍ ቅዱስ ውስጥ አለ ወይ? እውነተኛይቱ የክርስትና ሃይማኖት መገኛዋ ከሰማያት ነው እንጂ ሰብአዊ ፍጡር ወይም ሰብአዊ ፍልስፍ አይደለችም። የአገር በቀል ሃይማኖት ግን መገኛዋ ሰብአዊ ፍጡር ወይም ከምድር ናት።

ይቺን ሀገር በቀል ሃይማኖት እግዚአብሔርም ቅዱሳት መጻሕፍትም አያውቁትም ሰብአዊ ሃይማኖት ነችና ለመሆኑ የኦርቶዶክስ ሃይማኖትስ ቢሆን ሀገር በቀል ነውን? ቤተ ክርስቲያኒቱን በ3ኛው ክፍለ ዘመን

የመሠረታት ሰላማ ከሣቴ ብርሃን ኢትዮጵያዊ ነውን? በ5ኛ መቶ ክፍለ ዘመን ወደ ኢትዮጵያ የመጡት ዘጠኙ መለኮሳት ኢትዮጵያውያን ናቸውን? ክርስትናን በኢትዮጵያ ያስፋፋት ማለቱ ነው። እንኳን ሰማያዊ ፀጋ የሆነችው እውነተኛይቱ ሃይማኖት ይቅርና ኢትዮጵያውያን ራሳቸው ከጥንት ጀምሮ እስከ አሁን ያሉት ትውልዶች ሁሉ ሀገር በቀል ናቸውን? ማለትም የበለጠ ለማብራራት እግዚአብሔር ምድርን በፈጠረ ጊዜ ኢትዮጵያውያን ከምድር ጋር ተጣብቀው የተገኙ ናቸውን? ወይም ምድር ከተፈጠረችበት ከዚያ ቀን ጀምሮ ነበሩ ወይ? በ14ኛው መቶ ክፍለ ዘመን የነበረው ሰማዕቱ አባ እስጢፋኖስ በነአፄ ዘርአያቆብ በተደጋጋሚ የሚቀርብለት ጥያቄ ነበር የባዕድ ሃይማኖት ከውጪ የመጣ ትምህርት ታስተምራለህ እያሉ ይከሱት ነበር። እርሱም ሲመልስ ለመሆኑ የውጪ ትምህርት ምድር ነው? እኔስ ከጌታችን ከኢየሱስ ክርስቶስ እና ከቤተ ክርስቲያኑ ትምህርት ውጪ ሌላ አላውቅም ይል ነበር።

ይሄውላችሁ እንግዲህ አክራሪ ማለት ፖለቲከኞቹ እንደሚተረጉሙት ሳይሆን በሃይማኖት ቋንቋ ግን አክራሪ ማለት ወግ አጥባቂ፣ ጠራቂ፣ ግብዝ፣ ፈሪሳዊ፣ ሃይማኖተኛ ማለት ነው። ለምንድ ነው አንድን ነገር በጥልቀት የማትመረምሩት በዩኒቨርስቲ ደረጃ ተምራችኋል፤ ስለ እያንዳንዱ ትምህርት ቅዱሳት መፅሐፍትን የእውነተኞቹን የአባቶች ትምህርት ለምን አትመረምሩም? በእውነት ይህንን የማታደርጉ ከሆነ የጥንት ባህታውያንን ትምህርት እና የአሮጊቶች ተረት የመሰለ ወንጌል የምታስተምሩ፣ የምትሰብኩ፣ የምታምኑ

ከሆነ በእውነት እንደ ተማራችሁ አይቆጠርም። ምክንያቱ ትምህርት ጥልቅ የሆነ ተመራማሪነትን እውነትን ጥበብን የሚያስገነዝብ ስለሆነ።

- ማህበሩ “ተሐድሶዎች የባዕድ/እንግዳ ትምህርት ያስተምራሉ” ስለማለቱ

1. ባዕድ ወይም እንግዳ ትምህርት ምንድን ነው?

ከጥንት ጀምሮ ያልነበረ በኋላ የመጣ የማይታወቅ ትምህርት ለማለት ነው። ታዲያ እንግዳ ትምህርት የሚያስተምረው ማነው ከነቢያትና ከሐዋርያት እንዲሁም ከጌታችንም ከኢየሱስ ክርስቶስ ትምህርት ውጪ ባዕድ ትምህርት የምታስተምሩት እናንተ ናችሁ እኮ! ስለማታወቁ ነው እንጂ በሻጥረኛ ደብተራዎች እና በሐሰተኛ ሰዎች የተፃፉትን የገድላት፣ የድርሳናት፣ የተአምራት መጻሕፍቶችን፣ በየጋዜጣዎቻችሁ እና በየመፅሔቶቻችሁ እንግዳ ትምህርት የምትፅፉት የምታስተምሩት የምትሰብኩት እናንተ ናችሁ። እንኳን የገድል የድርሳን የተአምረ ማርያም ትምህርት ይቅርና ጳውሎስ ለገላቲያን አብያተ-ክርስቲያናትን ከመሠረተ እና ክርስቶስ እንደ ተሰቀለ ሆኖ በልባቸው እንዲሳል ካደረገ በኋላ እርሱ ወደ ሌላ ሀገር ወንጌልን ለማሰራጨት በሔደ ጊዜ ቢፀሐፍ/የውሸት ወንድሞች/ የሆኑት የክርስቶስ ፀጋ ብቻውን አይበቃም /አያድንምና/ የሙሴን ሕግ መጠበቅ መገረዝም አለባችሁ ብለው ከእውነተኛው

የክርስቶስ ወንጌል የገላትያ አብያተ ክርስቲያናትን ፈቀቅ ባደረጋቸው ጊዜ ወይም በሌላ አነጋገር ወንጌል እንበለ ኦሪት ጥምቀት እንበለ ግዝረት አትረባም አትጠቅምም ብለው በፈታቸው ከተሰቀለው ከኢየሱስ ክርስቶስ ዘወር ባደረጓቸው ጊዜ ሐዋርያው ከዚህ ልዩ ወንጌል እንዴት ፈጥናችሁ እንዳለፋችሁ እደነቃለሁ። እርሱ ግን ሌላ ወንጌል አይደለም፤ የሚያናውጣችሁ የክርስቶስን ወንጌል ሊያጣምሙ የሚወዱ እነርሱ እንጂ ነገር ግን እኛም ብንሆን /ወይም የሰማይ መለአክም ቢሆን ከሰበክንላችሁ ወንጌል የሚለይ ወንጌል ቢሰበክላችሁ የተረገመ ይሁን ገላ 1:-1-10 ብሎ የለም ወይ! እኔ ለመሆኑ የክርስቶስን ወንጌል የሚያጣምምና ባዕድ ትምህርት የሚያስተምር ከማህበረ ቅዱሳን በቀር ሌላ አለ ወይ? ልዩ ወንጌል ባዕድ ትምህርት የምትሰብኩትና የምታስተምሩት እናንተ አይደላችሁም ወይ! የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን መሠረቷ የኢየሱስ ክርስቶስ ትምህርት እንደሆነ እናንተም የምታምኑት የክርስቶስ ትምህርት እንደሆነ ደግማችሁ ደጋግማችሁ ፅፋችኋል። ግን ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በየትኛው የወንጌል ነው ሰው የሚድነው በጾምና በጸሎት እንዲሁም የቃል ኪዳን ስፍራዎችን የተሳለመ ኃጢአቱ ይሰረይለታል ብሎ ያስተማረው? ወይስ ወንጌል የማይለውን አጣማችሁ ተርጉማችሁት አናግራችሁ ወይ? መፅሐፍ እንደሚል «ወዘሰ ነበቡ እሙንቱ ሰብእ እለ ይሌብውዎ ወእለሰ አልበሙ ትምህርት እለ ኢይለብው ይመይጥዎ ለቃለ መጽሐፍ ከመ ሜጥዎን ለብዙኃት መጻሕፍት ለግዕዙሙ ወያማስኑ።» ሁኖ ይሆንን 2ጴጥ 3:16 የነቢያት የሐዋርያት እንዲሁም የጌታችን የኢየሱስ

ክርስቶስ ትምህርት አይጨመርበትም አይቀነስበትም እኮ ይህንን የሚያደርጉ ቢገኙም በራሳቸው ላይ መቅሰፍት የሚጨምሩና ውሸታሞችና ተንኮለኛ ሠራተኞች ናቸው።

ከክርስቶስ ወንጌል ውጪ ልዩ ወንጌል ወይም እናንተ እንደምትሉት እንግዳ ትምህርት የምታስተምሩ እናንተ ስለሆናችሁ ሐዋርያው ገስጾአችኋል። «ወባእቱ አንቱሙሰ መላእክ እም ሰማይ ለእመ መሀረክሙ ካልአ እምዘ መሀርናክሙ ውጉዘ ለይኩን። በከመ እቤ ቀዳሚ ወይእዜኒ ካዕበ እብል ለእመቦ ዘመሀረክሙ ካልአ እምዘ መሀርናክሙ ውጉዘ ለይኩን።» ገላ 1፡8-10 ብሎዋልና ታዲያ በዚህ መሰረት ባዕድ ወይም እንግዳ ትምህርት / ልዩ ወንጌል/ የምታስተምሩት እናንተ በሐዋርያዊ ስልጣን የተገለጸችሁት እናንተ እንጂ ተሐድሶዎች አይደሉም። ተሐድሶዎች እንግዳ ትምህርት ያስተምራሉ ትሉ ዘንድ እንዴት ደፈራችሁ? ይህን ትሉ ዘንድ የሞራል ብቃት የላችምና። እኔ እናንተ ተሐድሶዎች ስለምትሉዋቸው አይደለም ይህንን የምላችሁ። እኔ ተሐድሶ የምለው ስለ እውነተኛው በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ፤ በሐዋርያቱና በነቢያቱ የተካሄደውን ተሐድሶ ነው። የእናንተ ቢጤ አንዳንዶች እንደ ሙሴ ስርዓት ካልተገረዛችሁ ትድኑ ዘንድ አትችሉም ብለው ወንድሞችን አስተምረው ነበር። የሐዋ 15፡-1 አሁን እንደ አንዳንዶች በክፉ መንፈስ ተይዘው ያለ ድንግል ማርያም አማላጅነት ዓለም አይድንም፤ ብለው በየታክሲው በየመንገዱ እንዲያስተምሩ ማለት ነው።

ከፈሪሳውያን ወገን ያመኑት አንዳንዶች ተነስተው ትገረዛቸው ዘንድና የሙሴን ሕግ እንዲጠብቁ ታዝዋቸው ዘንድ ይገባል አሉ። ሐዋ 15፡-5 እንደ እናንተ በክርስቶስ አምነናል ካሉ በኋላ እና ከሐዋርያት ጋር ከተባበሩ በኋላ ነው። የሙሴን ሕግ መጠበቅ ያስፈልጋል የሚሉት። ሙሴን ከቀደሙት ትውልዶች ጀምሮ በሰንበት በሰንበት በየምክራቦቹ ሲያነቡ በየከተማው እርሱን የሚሰብኩት አሉ። ሐዋ 5፡-21 ብሎ ጨርሶታል። ከወንጌል ጋር የሙሴን ሕግ ደባልቆ ማስተማር ክፉ ትምህርት መሆኑ ነው። ጴጥሮስ “ነገር ግን በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ ፀጋ እንደ እነርሱ ደግሞ እንድን ዘንድ እናምናለን። እናንተ በሕግ ልትፀድቁ የምትፈልጉ ከክርስቶስ ፀጋ ተለያይታችሁ ወድቃችኋል።” ሐዋ 18፡-14 ገላ5፡ 5 የደብተራዎች ሐሰተኛ ትምህርት ገድል ተአምረ ማርያም ይቅርና የሙሴን ሕግ መጠበቅ እንኳን በሐዋርያት ትምህርት የተወገዘ ነው።

ምክንያቱም መዳን በእግዚአብሔርና በእግዚአብሔር ጸጋ ብቻ ነውና። ምንም ዓይነት ባዕድ ትምህርት ወይም ተጨማሪ ትምህርት አያስፈልገውም። ሐዋ 15፡ -1-8 ኤፌ 2፡-8 ሮሞ 3፡-21 ቲቶ 2፡-11 መመልከት ነው። እስኪ አስተውሏችሁ ተመልከቱ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከአብ ዘንድ ይዞልን የመጣው ትምህርት/ ወንጌል ምንም የተቀላቀለ ትምህርት የለበትም፤ ወንጌል ብቻውን የእግዚአብሔርን ደኅንነት የያዘ ብቻውን በቂ ነው፤ ሰው የሚድነው በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ ፀጋ ብቻ

ነው። የአማላጅነት ትምህርትም ጨርሶ የደፍተራና የአሮጊቶች ትምህርት ብቻ ነው እንጂ የሊቃውንት ትምህርት የቅዱሳን መፅሐፍት ትምህርት አይደለም። የሙሴን ሕግ መጠበቅ በፍጹም አያድንም፤ እንዲያውም ከሕግ እርግማን በታች መሆን ነው እንጂ ምንም ጥቅም አይገኝበትም። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከሕግ በታች ሆኖ በመገዛት ሕግን ሁሉ በመፈፀም የሰው ልጆች ልንፈፅመው ያልቻልነውን አንድ በአንድ በማድረግ በኛ ላይ የነበረውን የሚቃወሙንን በትዕዛዛት የተፃፈውን የእዳ ፅህፈት ደመሰሰው። እርሱንም በመስቀል ጠርቆ ከመንገድ አስወግዶታል። በአዋጅ የተነገሩትን ትዕዛዝ ሽሮአል። ገላ 4፡-4 ሬሜ 10፡-4 ቆላ 2፡-14 ኤፌ 2፡-14 ብሎ ጨርሶታል። እንኳ ልብ ወለድ የአሮጊቶች ተረትና የክፉ ሰዎች ትምህርት ከቅዱሳን መፅሐፍት ውጪ የሆኑ ትምህርቶች ሁሉ በእግዚአብሔር ዘንድ አይታወቁም። ከነቢያትና ከሐዋርያት እንዲሁም ከጌታችን ከኢየሱስ ክርስቶስ ወንጌል ውጪ ሌላ ልዩ ወንጌል መስበክ ራስህን ለመለኮታዊ ፍርድ በገዛ እጅ ማጋለጥ ነው። የሐንስ አፈወርቅ «ይደልወነ ናጽምዕ ቃላተ መለኮት ከመ ኢይባዕ ውስተ አልባቢነ ቃል ነኪር» ባዕድ ቃል ወደ ልባችን ድንዲይ ገባ ቃላተ መለኮትን ማድመጥ ይገባናል በሎአል። ባዕድ ቃል ማለትስ ምንድን ነው? ከገድል ከድርሳን ከተአምረ ማርያም ውጪ ሌላ ምንድን ነው ባዕድ ትምህርቶችን የያዙ በቤተ ክርስቲያኒቱ የተሰገሰጉ ለቁጥር የሚዳግቱ መፅሐፍት አሉ። ሐዋ 17፡4 «መጽሐፍት አምላካውያት እስትንፋስ አፋሁ ለእግዚአብሔር ነዮን፤ ወዓዲ ይቤ እስመ መጽሐፍ ቅዱስ ቃሉ ለእግዚአብሔር ፈጣሪ።

ወውቱ ክቡር ወየአቢ እምልብ ዘፍጡር» እንዳለ። ሳዊሮስ መፅሐፍ ቅዱስ ሁሉን የፈጠረ የእግዚአብሔር ቃል ነውና። እርሱም ክቡር ከፍጡር ሐሳብ ከፍ ያለ ነው። የቅዱሳን መጽሐፍት ትምህርትን ማንም ቢሆን ከቶ የሚጠግበው አይደለም። ይልቁንም ጥበብን ለሚሹ በልባቸው ውስጥ ሕያው የሆነውን አእምሮ ላላቸው ሰዎች ከእግዚአብሔር አፍ በሚወጣ ቃል እንጂ በእንጀራ ብቻ እንደ ማይኖሩ በቅዱሳት መጽሐፍት ትምህርት ታውቋል። መዝ 117፥ ሚል 4፡-4 1ጢሞ 4፡-13

መናፍቅ ስለሚለው ቃል

1. መናፍቅ የሚለውን ቃል ማህበረ ቅዱሳን ይወደዋል። ለመሆኑ መናፍቅ ምንድን ነው? መናፍቅ የሚለው ቃል ሁለት ትርጉም ይዟል።

2. መናፍቅ ማለት፡- ተጠራጣሪ፤ የማያምን፤ ከሐዲ ማለት ነው። በሌላ አነጋገር መናፍቅ ማለት በእግዚአብሔር የማያምን በኢየሱስ ክርስቶስ ህይወትና የቤዛነት ስራው የማያምን በመንፈስ ቅዱስ የማያምን እርሱ መናፍቅ ነው። ታዲያ በዚህ ንፁህ ትምህርት የማታምኑት እናንተ ናችሁ እንጂ ተሐድሶዎች አይደሉም እኮ፤ የኢየሱስ ክርስቶስ የቤዛነት ስራው አይበቃም ብላችሁ ገዳም ለገዳም ዋሻ ለዋሻ የምትዞሩት እናንተ አይደላችሁምን? ታዲያ ከእናንተ የበለጠ መናፍቅ ከወዴት ይገኛል።

ዳሩ ግን አይገባቸውም ምን ዋጋ አለው የክርስቶስ ወንጌል የነቢያትና የሐዋርያት ትምህርት የእግዚአብሔር ፀጋ በቂ አይደለምና ሰብአዊ ልቦለድ የሆኑ ፍፁም የእግዚአብሔር እስትንፋሳዊ ቃል ያልሆኑ በቅዱስ መንፈሱም ያልታተሙ ዲቃላ ትምህርቶች የማያስተምረው የሚሰብከው የሚጽፈው ማን ነው? እናንተ አይደላችሁም ወይ! እኔ ባታውቁት ነው ደንበኛ መናፍቃን እናንተ ናችሁ። ሳታውቁ ራሳችሁን የምትሰድቡ እናንተ ናችሁ።

2. መናፍቅ ማለት፡- እኩሌታ ወይም ግማሽ ከሁለት የተካፈለ ማለት ነው ለምሳሌ አንዱን ቀንና አንዱ ሌሊት ከስድስት ሰዓት በኋላ መንፈቀ ሌሊት ወይም እኩለ ቀን ሆነ እንላለን። ከሁለት የተካፈለ (ግማሽ) ሌሊት ሆነ ማለታችን ነው። «ወከዊኖ መንፈቀ ሌሊት ውውዓ ኮነ መራዓዊ መጽአ ባኡ ውስተ ቀበላሁ» ማቴ 25:6 እኩለ ሌሊት ሲሆን እነሆ መሽራው ይመጣል ትቀበሉ ዘንድ ውጡ የሚሉ ሁካታ ሆነ ንፍቀ ታቦት ይላል የታቦቱ እኩሌታ ወይም (ግማሽ) ወይም የወዲያ ማዶና የወዲህ ማዶ አምድ ማለት ነው። ወደ ሃይማኖት ትምህርት ስናመጣው ደግሞ ከፊሉን የሃይማኖት ትምህርት ተቀብሎ ከፊሉን ያልተቀበለ ማለት ነው። ግማሹ የሐዋርያትና የነቢያቱን ትምህርት ተቀብሎ ግማሹን የተወ (የካደ ማለት ነው) ታዲያ ይህ ጉዳይ የሚመለከታችሁ እናንተን አይደለም ወይ? ከእናንተ የበለጠ መናፍቃን የለም። ጳውሎስን ያህል የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ሐዋርያ የክርስቶስ ጠላቶች የሆኑትን አይሁዳዊያን ለዛውም የአብርሃም

ዘር ነን የእግዚአብሔር ልጆች ነን እግዚአብሔርም አባታችን ነው እያሉ መናፍቅ ብሎት የለም ወይ! ሐዋ 24:-2 መናፍቆቹ እነርሱ ሆነው ሳለ ማለት ነው ታዲያ እንዲህ ተብሎ ቃሉ በቅዱስ መፅሐፍ ተነግሮ ሳለ ሳይገባችሁ ትወዱታላችሁ። ሐዋርያው መናፍቅ ለሚሉት ሰዎች የመለሰው መልስ እንመልከት። ነገር ግን ይህንን እመሰክራለሁ በሕጉ ያለውን በነቢያት የተፃፉትን ሁሉ አምኜ የአባቶቼን አምላክ እነርሱ መናፍቅ በለው እንደሚጠሩት መንገድ አመልካለሁ። እነዚህም ራሳቸው ደግሞ የሚበቁት ባድቃንም ከሙታን ይነሱ ዘንድ እንዳላቸው ተስፋ በእግዚአብሔር ዘንድ አለኝ ሐዋ 24:-14 ሌላው በገላ 5:-21 ላይ የስጋ ስራዎችን ሲዘረዝር መናፍቅነት የሚለውን ቃል እናገኛለን ይህም በዚህ ምዕራፍ ላይ ከስጋ ስራዎች አንዱ መናፍቅነት ነው ይህም ማለት በዚህ ጥቅስ ላይ ወላዎይ፣ ተጠራጣሪ፣ የማያምን ለማለት ነው።

የባዕድ ሃይማኖት ወይም እንግዳ ትምህርት ተሐድሶ መናፍቃን ከሐድያን የሚሉት ቃላት በሙሉ ተመልሰው እናንተው የተመለከቱ ስለሆኑ ዘውር ብሎ ማሰብ ነው። የእኔ ቤተ ዕምነት የሃይማኖት መሰረት ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። የሐዋርያት የነቢያት ትምህርት ነው። የምከተለው የማምነው የማስተምረው የምሰብከው እያሉ በተግባር ግን ፍፁም የሆነ የክህደት የጉፋቂ ትምህርት ማስተማር ትቶ ይልቁንም በእውነተኛው በክርስቶስ ወንጌል ላይ እና በፀጋው መቆም ብቻ ነው የሚያዋጣው። 1ቆሮ 15:-1 የሚመካ በእግዚአብሔር ይመካ የሚመካ በእግዚአብሔር ፀጋ

ይመካ፤ የሚመካ በተሰቀለው በኢየሱስ ክርስቶስ ይመካ ይላና መፅሐፍ ቅዱስ 2ቆሮ 4፡-17 ገላ 6፡14 1ቆሮ 1፡-29 ሮሜ 5፡-6

3. ማህበረ ቅዱሳን ተሐድሶዎችን ከሐዲያን ስለማለታቸው

እስኪ ከሐዲ የሚለው ምን ዓይነት ሰው እንደሆነ በአጭሩ እንመልከት፡

1 በአንድ መለኮት በሶስት አካላት የተገለጸውን እግዚአብሔርን የሚክድ በቅዱሳት መጻሕፍትም ትምህርት ላይ ባዕድ ትምህርት የሚጨምር የሚያጣምም የመስቀሉን ቃል ክዶ ሌላ የመዳን መንገድ የሚፈጥር በአጭሩ እግዚአብሔር የለም የሚል ሰው ከሀዲ ይባላል። ለመሆኑ የእግዚአብሔር ልጅ ኢየሱስ ክርስቶስን የረገጠ ቅዱስ መንፈሱንም ያክፋፋ ከእናንተ ወዲያ ከሐድያን አለ ወይ? «ወአልቦ ካልእ ሕይወት ወአልቦ ካልእ ስም በታሕተ ሰማይ ዘይትወሀብ ለእኛለ እመሕያው» ሐዋ 4፡-12 «መዳን በሌላ በማንም የለም፤ እንድንበት የሚገባን ለሰዎች የተሰጠ ስም ከሰማይ በታች ሌላ የለምና።» የሚለውን የሐዋርያት ትምህርት ክዶ ሰው የሚድነው በጾም በጸሎት በምጽዋዕት ቅዱሳት መካናትን (የቃል ኪዳን) ስፍራዎችን በመሳለም ሌላም ይህንን በመሰለው ነገር ሁሉ የሚያምንና የሚያስተምር ከእናንተ ወዲያ ከሐድያን ከወዴት ይገኛል። እግዚአብሔር ኃጢአታችንን ያስተሰርይ ዘንድ እና ጽድቅንም ወደ

ዓለም ያስገባ ዘንድ የዘላለም ህይወትን ያጎናጽፈን ዘንድ የላከውን የልጁን የኢየሱስ ክርስቶስን የቤዛነት ስራውን ክዶ ቤዛዊተ ዓለም ድንግል ማርያም ናት ብሎ በየአደባባዩ የሚሰብክ እረ ለመሆኑ ከእናንተ ወዲያ ማን ነው ስለማታውቁ የቅዱሳት መጻሕፍት ትምህርት እና የሃይማኖት ደጆች ስለተደፈኩባችሁ እንዴት ታውቃላችሁ? መጽሐፍ «ወእመኒ ክዱን ትምህርትነ ለሀርቱማን ክዱን ውእቱ ወለንፋቃን በዝንቱ ዓለም» 2ኛ ቆሮንቶስ 4፡4 እንደተባለው መሆኑን ነው።

4. የተሐድሶ የሚለው ቃል

ተሐድሶ የሚለውን ቃል በዚህ ስፍራ አናትተውም፤ ምክንያቱም በዚህ መፅሐፍ ውስጥ ዋናው ትምህርት ተሐድሶ የሚለው ቃል ስለሆነ ተምረናል እናውቃለን የሚገባን ሰዎች ነን ትላላችሁና እስቲ በዚህ መፅሐፍ ውስጥ ተሐድሶ የሚለው ቃል ብዙ ዓይነት ትርጉምና ሚስጢር ያለው ስለሆነና በበቂ ሁኔታ ስለተብራራ አንብቧቸው መረዳት የምትችሉ መሆናችሁን እናያለን። ተሐድሶ የምትለዋን ቃል ንስሐ መግባት፤ መንጸት፤ መታጠብ፤ መቀደስ ብቻ አለመሆኑን ትመለከታላችሁ። ተሐድሶ የሚለው ቃል በቅዱሳን መፅሐፍት ሆነ በልዩ ልዩ መዝገበ ቃላት በአውሮፓ ስልጣኔ ውስጥ ሰፊና ጥልቅ የሆነ ትርጉም ያለው መሆኑ ማስተዋል ነው።

5. ማህበረ ቅዱሳን ዐቃቤ ሃይማኖትና የምሁራን ክንፍ ነኝ ስለማለቱ

ማህበሩ የሃይማኖትን ትርጉምና ምስጢሩን የማያውቅ በመሆኑ እራሱን አቃቤ ሃይማኖት (የሃይማኖት ጠባቂ) እንደ ሆነ አድርጎ ያስባል ለማህበረ ቅዱሳን ሃይማኖት ማለት ትርጉሙ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ማለት እንደ ሆነ ያስባል፤ እንደዚህ ይረዳል፤ ነገር ግን ሃይማኖት ማለት ትርጉሙ በእግዚአብሔር ማመን ማለት እንደ ሆነ ማህበሩ አይገነዘብም፤ እራሱ እንደ መላክ የሚያያቸው አቡነ ጎርጎርዮስ እንኳን የሃይማኖትን ምስጢር አይወቁ እንጂ ትርጉሙን ግን ያውቁ ነበር፤ ምክንያቱም በአንዳንድ ጽሁፎቻቸው ሃይማኖት ማለት በእግዚአብሔር ማመን ማለት እንደ ሆነ ጽፈዋልና፤ ታዲያ ሃይማኖት ማለት በእግዚአብሔር ማመን ማለት ከሆነ እና የሃይማኖት ትርጉሙ በእግዚአብሔር ላይ ካረፈ እረ ለመሆኑ ስለ እግዚአብሔር የሚዋጋ ማነው? ነቢያት ሐዋርያት እራሱም ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ቢሆን የታመኑ ምስክሮች የሆኑትና መስዋዕትነትን የከፈሉት ለሃይማኖት በመዋጋት ሰውን በማሳደድ፣ በመደብደብ፣ በመግደል ነው? የሃይማኖታችን ሐዋርያና ሊቀ ካህናት የሆነው ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ያን ሁሉ መከራ ላደረሱበት ወገኖቹ ሁሉ ሲሰድቡት እንኳ አልተሳደደም፤ መከራ ላጸኑበትም አልተቀየመም፡፡ እንዲያውም ይሞት ዘንድ ለፈረዱበት ወገኖቹ ሁሉ አባት ሆይ የሚያደርጉትን አያውቁምና ይቅር በላቸው ብሎ የለም ወይ? 1ኛ ጴጥ 2፡24

እናንተ የማህበረ ቅዱሳን አባላት ሆይ ቢያንስ የክርስትና ሃይማኖት መሠረት የሆነውን ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በዚያች በመከራ ሰአት ሊይዙትና ሊገድሉት ከመጡት አንዱን እንደ እናንተ ስለሃይማኖት በመቅናት እንሆንም ከኢየሱስ ጋር ከነበሩት አንዱ እጁን ዘርግቶ ሰይፉን መዘዘና የሊቀ ካህናቱን ባርያ መትቶ ጆሮውን ቆረጠው፤ በዚያን ጊዜ ኢየሱስ እንዲህ አለው፤ ሰይፍ የሚያነሱ በሰይፍ ይጠፋሉና ሰይፍህን ወደ ስፍራው መልስ ወይስ አባቴን እንደ ለምን እርሱም አሁን ከአስራ ሁለት ጭፍሮች የሚበዙ መላዕክት እንዲሰድልኝ የማይቻል ይመስልሃልን? እንድህ ከሆነስ እንደዚህ ሊሆን ይገባል፤ የሚሉ መጽሐፍት ይፈጸማሉ ማቴ26፡51-56 በሌላ ስፍራም ስምዖን ጴጥሮስ ሰይፍ ስለነበረው መዘዘው የሊቀ ካህናቱን ባርያ መትቶ ቀኝ ጀረውን ቆረጠ፤ የባርያውም ስም ማልኮስ ነበር፤ ኢየሱስም ጴጥሮስን ሰይፍህን ወደ ሰገባው ክተተው፤ አብ የሰጠኝን ጽዋ አልጠጣትምን? አለው፤ ኢየሱስም መልሶ መንግስቴ ከዚህ ዓለም አይደለችም? መንግስቴስ ከዚህ ዓለም ብትህን ወደ አይሁድ እንዳልሰጥ ሎሊዎቼ ይዋጉልኝ ነበር፡፡ አሁን ግን መንግስቴ ከዚህ ዓለም አይደለችም፡፡ ዮሐ 18፡10ና 36 የሚሉትን የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ትምህርቶች አታውቁምን? ስለዚህ እውነተኛይቱ ሃይማኖት ሥጋና በደም እንደ አይሁድ እንደ መሐመድ ሃይማኖት በሰይፍ በጎራዴ በዱላና በቆንጨራ የምትጠበቅ አይደለችም፡፡ ጌታችን ኢየሱስ እንደ አስተማረን፤ እራሳችሁን የምሁራን ክንፍ አድርጋችሁ መቀጠራችሁ በጣም ያስቃል፤

የሃይማኖት ትርጉሙና ምስጢሩም እንዲያው እናንተ ሌሎችም አያውቃችሁም።

ምዕራፍ 16

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን የውድቀቶችዋ ምክንያት

ለመሆኑ ቤተክርስቲያኒቱ ለዚህ ሁሉ ውድቀት ያበቃት ምክንያት ምንድን ነው ከሕያው ውኃ ምንጭ ከኢየሱስ ክርስቶስ ወንጌል ፈጥና እንድትርቅ ያደረጓት ምክንያቶች ምንድን ናቸው?

ሀ. የጥንቷ ቤተክርስቲያን በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ እና በወንድሞች የጋለ ፍቅር እንዲሁም በመንፈስ ቅዱስም እሳት ተቀጣጥሎ የነበረው የክርስትና ሃይማኖት ትምህርት እንደ በረዶ የቀዘቀዘበት ወቅት ነበር። ይህም የሆነው በሶስተኛው መቶ ክፍለ ዘመን ነበር። ይህም ብቻ አይደለም ከንቱ የሆነው የሰው ስርዓት ትምህርትና ሐሰተኛ ትምህርቶች ከዚህም ከዚያም የፈለቁበት ወቅት ነበር። የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተክርስቲያን የተመሰረተችው በሶስት ሃያ አምስት (325) ዓ.ም ማለት ነው። ስለዚህ በተቀዛቀዘ ህይወትና ዘመን መመስረትዋ አንዱና ዋናው ችግር

ነበር። ቤተክርስቲያኒቱ ስትመሰረት አስቀድሞ በተለያዩ ምክንያቶች ወደ ሀገሪቱ ገብቶ የነበረው አራታዊው ስርዓት ተስፋፍቶ ነበር። ሌላው የጥንቆላ ልምምድ በመላ ሀገሪቱ በመስፋፋት ቤተክርስቲያኒቱን ተዋግተዋታል። በተለይ አራታዊው ስርዓተ አምልኮ ከክርስትና ትምህርት ጋር አብሮ ተቀላቅሎ የኖረ በመሆኑ በዚህ ምክንያት ዛሬ በቤተ-ክርስቲያኒቱ ውስጥ ከወንጌል ጋር ተደባልቀው የምናያቸው የአይሁድ ስርአቶች በሀገሪቱ ስር ሰደው የሚገኙ በመሆናቸው ነው። አንድ ጊዜ በጠቅላይ ቤተክህነት ውስጥ ከሚሰሩ ከአንድ ምሁር ጋር ስለ ቤተክርስቲያኒቱ ስንነጋገር ይቺ ቤተ ክርስቲያን እረ ለመሆኑ ምንድን ነች ወይ የክርስቶስ ቤተክርስቲያን አይሏት ወይ አይሁዳዊ ቤተ ምክራብ አይሏት ምን ብለን ብንጠራት ይሻላል ማለታቸውን አስታውሳለሁ። በሙሴ መጋረጃ ውስጥ የምትኖር ቤተክርስቲያን በመጋረጃ ውስጥ ትኖራለች እንጂ ጌታዋን አታየውም። መጽሐፍ እንደሚል ነገር ግን ሐሳባቸው ደንዝዞ ብሉይ ኪዳን ሲነበብ ያ መጋረጃ ሳይወስድ እስከ ዛሬ ድረስ ይኖራልና በክርስቶስ ብቻ የተሻረ ነውና ነገር ግን እስከ ዛሬ ድረስ የሙሴ መጽሐፍት በተነበቡ ጊዜ ሁሉም ያ መጋረጃ በልባቸው ይኖራል። ወደ ጌታ ግን ዘወር ባሉ ጊዜ ሁሉም መጋረጃ ይወስዳል፤ ጌታ ግን መንፈስ ነው የጌታ መንፈስ ባለበት በዚያ አርነት አለ 2ቆሮ 3፡-14 የኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን በክርስቶስ በተሻረው መጋረጃ ውስጥ ትኖራለችና መጋረጃው በኢየሱስ ክርስቶስ ቅዱስ ስጋ ስለ ተቀደደ አሁን ከዚያ ከሙሴ መጋረጃ ውስጥ ወጥታ ክርስቶስን ጌታዋንና ንጉሥዋን ብቻ ማየት አለባት።

ለ. አስቀድመው የኢትዮጵያ ነገስታት ክርስትናን ስለተቀበሉ በቤተክርስቲያኒቱ አዛዥና ታዛዥ ሆነው ቤተክርስቲያኒቱ በነፃነት እንዳትንቀሳቀስና ወንጌልን እንዳታስፋፋ አድርገዋት ኖሯል። ካህናተ ደፍተራውም በቤተ-መንግስት ታዛ ውስጥ የሚኖሩ በመሆኑ ቤተክርስቲያኒቱን ሲያስቸግሩ ኑረዋል።

ሐ. የግብፃውያንን የቅኝ አገዛዝ ዘመን፡- የኢትዮጵያ አርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያንን ለብዙ ዓመታት ማለትም ለ1600 ዓመት (ለአንድ ሺህ ስድስት መቶ ዓመታት) ለቅኝ ግዛት አድርገዋት ኖረዋል በተንኮል ማለት ነው። ፊት አይቶ የማያዳለው እግዚአብሔር የሰጠን ዕድል ግብፃውያን ክርስቲያኖች እነርሱ ብቻ የታደሉት (የታዘዙት) አድርገው «ወሰብአ ኢትዮጵያ ኢይሲሙ ጳጳስ እማእምራኒሆሙ» የሚለውን ሐሰተኛ ቃል የሰለስቱ ምዕት አስመስለው በፍትሐ ነገስት ውስጥ አስገብተው የኢትዮጵያን ቤተክርስቲያን በውሽት ሲያታልሉ ኖረዋል። በዚህ የአንድ ሺህ ስድስት መቶ /1600/ ዘመን ውስጥ ቤተክርስቲያኒቱ በአረባዊ ጳጳስ በመመራት የክርስቶስን ወንጌል እንዳትሰብክና እንዳታስፋፋ አድርገዋታል።

ይህንን ሁሉ ዘመን በእንዲህ ዓይነት ሁኔታ አሳልፋለች ማለት ነው። እንኳንስ አንድ ሺህ ስድስት መቶ ዘመን /1600/ ይቅርና በሐዋርያት ዘመን የነበሩ የገላቲያን አብተ ክርስቲያናትና በእስያ በነበሩ ሰባቱ

/7ቱ/ አብያተ ክርስቲናት ሐዋርያት ከመካከላቸው በተለዩ ጊዜ፥ ወድያውኑ በሐሰተኛ ሐዋርያት፤ በሐሰተኛ ወንድሞች እንዲሁም ልዩ ወንጌል በሚሰብኩ ሰዎች እንዴት ፈጥነው እንደተወሰዱና ከእውነተኛው የክርስቶስ ወንጌል እንዴት እንዳራቋቸው እናውቃለን። ገላ 1:-6 ገላ 2:-4 ራዕ 2:-3

መ. የዘጠኙ መነኮሳት ወደ ኢትዮጵያ መግባት፡-

በ5ኛ መቶ ክፍለ ዘመን ወደ ኢትዮጵያ የገቡት እነዚህ መነኮሳት ለኃጢአት ሙተን ለጽድቅ ሕያዋን ሆነን ለመኖር ያበቃንን የኢየሱስ ክርስቶስን ሞትና ትንሣኤውን በመተው ጽድቅ የሚገኘው በምንኩስና፤ በድንግልና ነው ብለው ራሳቸውን በገመድና በሐብል በመገነዝ ለዓለም የሞትን ነን ብለው ራሳቸውን እነ አባ እንጦንስ የፊለሰፋትን በቅዱስ ወንጌል ትምህርት የማይገኘውን ሰይጣናዊ የሆነውን የምልኩስና ትምህርት በኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን ውስጥ አስፋፍተውታል። ሰው የሚጽድቀው እራሱን በጾም በጽሎት በብዙ ጸማ ገድልም በብዙም ሰጊድ ነው ብለው በኢየሱስ ክርስቶስ የቤዛነት ስራው በኩል የተገኘውን የእግዚአብሔር ስጦታ የሆነውን ጽድቅ እንደ ከንቱ ነገር በመቁጠር ኃጢአተኛውን ለማዳንና ለማጽደቅ የሞተውን የክርስቶስን ሞትና ትንሣኤውን ከንቱ በማድረግ የተቋቋመ ክፉ ትምህርት ነው። ይህም የምንኩስና ትምህርትና ስርዓት ሙሉ በሙሉ የፀጋውን ወንጌል ያገለለ ምህረት የማይገኝለት በደል ነው። ስለዚህ አዲሱ የምልኩስና ትምህርት የኢትዮጵያን ቤተክርስቲያን

ከእግዚአብሔር እውነት እንድታፈነግጥ የበኩሉን ድርሻ (አስተዋፅኦ) አድርጓል ማለት ነው።

ሠ. በሰባተኛው መቶ ክፍለ ዘመን ወደሀገራችን የገባው የእስልምና ሃይማኖት

ይህ መሀመዳዊው የእስልምና ትምህርትም በ570 የተወለደው መሐመድ በዓለም ሁሉ የእስልምና ሃይማኖትን ለማስፋፋትና ለማስተዋወቅ እየታገለ በነበረበት ጊዜ በአጎቱ በጅፋር መሪነት ከቅርብ ዘመዶቹ 77 ወንዶችና 13 ሴቶችን በድምሩ 89 ያህል ሰዎችን ወደ ኢትዮጵያ ላከ በንጉስ ሐርማህ / አልህ ነጋሽ/ እና በቤተክህነት ባለስልጣናት አማካኝነት ለምን እንደ መጡ እንዲያስረዱ ሲጠየቁ በሰጡት ምላሽ ጣዖታትን እንፀየፋለን አንዱን አምላክ /አላህን/ ብቻ እናመልካለን። አሪትን፤ ነቢያትን፤ መዝሙራትን፤ ወንጌልን እንቀበላለን ማርያም በድንግልና ኢየሱስን / ነቢይ ኢሳን/ እንደወለደች እናምናለን። በማለታቸው “አንድ ነን” በማለት እምነታቸውን በነፃነት እንዲያስፋፉ ተፈቀደላቸው። መሐመድ አረቡን ዓለም በጦርነት ካሸነፈ በኋላ ዘመዶቹን እንዲመለሱ ቢያደርግም ኢትዮጵያን የመረጡ ቀርተዋል። በዚህም ምክንያት ብዙ ኢትዮጵያውያንን አስልመዋል። በየጊዜውም በሚሲዮናዊነት በጉብኝት መልክ በንግድ የሚመጡት ሁሉ ቁጥራቸው እየጨመረ ሄደ በአጭር ጊዜ ውስጥ ሰሜናዊውንና ምስራቃዊውን የኢትዮጵያን የባህር በር ለመቆጣጠር ማዕከላዊውን መንግስት ለማድከም በቅተዋል። በኋላም ራሳቸውን ነፃ ለማድረግ ብሎም

ኢትዮጵያውያን ለመግዛት ተደጋጋሚ ጦርነት አድርገዋል። ይህም ሁሉ ሆኖ እስልምና ክርስትና “አንድ ነን” ማለታቸው በበቂ ሁኔታ የማይለያዩበትን መድረክ ጥሎ አልፏል። በ16ኛ መቶ ክፍለ ዘመን የተነሳው ግራኝ መሐመድ በኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን ላይ ብዙ ጉዳት ማድረሱን እናውቃለን።

ፈ. 14ኛ መቶ ክፍለ ዘመን

በዚህ ዘመን በርካታ የፈጠራ ልቦለድ መጽሐፍት የተጻፉበት ቤተክርስቲያኒቱን ከወንጌል እውነት የሚያርቁ የገድል፣ የድርሳን፣ የተአምረ ማርያም፣ የመልካ መልክ፣ ብዙ የደብተራ መጽሐፍት እየተፃፉ በገፍ ወደ ቤተክርስቲያኒቱ አውደ ምህረት /አደባባይ/ ላይ የወጡበት ዘመን ነው። ከዚህም ሌላ ለሥዕል መስገድ መስቀል መሳለም ለመስቀል መሳገድ ልዩ ልዩ በዓላትን ሁሉ ማክበር የተጀመረው በዚህ በ14ኛ መቶ ክፍለ ዘመን እንደሆነ ታሪክ ይነግረናል። እነዚህ ልብ ወለድ የፈጠራ ድርሰቶች ሁሉ እየጻፉና እያጻፉ ወደ ቤተክርስቲያን ያስገባቸው አጭበርባሪዎችና መሰሪዎች ካህናት ደብተራ በተለይ አዬ ዘረአ ያዕቆብ ነበረ። አዬ ዘርአ ያዕቆብ አንዳንዶቹ ፈላስፋ እንደ ሆነ ያስባሉ፤ ይህ ግን በፍፁም ስህተት ነው። የእርሱ ታሪክ በምንኩስና ህይወት በገዳም ውስጥ ይኖር እንደ ነበር አባቱ አዬ ዳዊት ሲሞት ምልኩስናውን ትቶ (ቆቡን አውልቆ) በአባቱ ዙፋን ላይ የነገሰ ሁለት ሚስቶችም የነበሩት ሰው ነው። አዬ ዘርአ ያዕቆብም እንኳን ፈላስፋ ሊሆን ቀርቶ ብዙ የድግምት የተረታ ተረቶች መጽሐፍትን

የጻፈ ራሱን እንደ ቤተክርስቲያን ዋና መሪ የሚቆጥር ቤተክርስቲያኒቱን ፍፁም ወደ ሆነ ውድቀት የከተተ እና ያጠፋ እንደ ግራኝ መሐመድ ሊቈጠር የሚገባው ነፍሰ ገዳይ ንጉስ ነበር። ደቂቀ እስጢፋኖሳውያንን በግፍ ያስገደለ በአንድ ቀን እንኳን ደብረ ብርሃን ላይ አንድ መቶ ሰባት /107/ መነኩሳትን ያስገደለ ክፉ ሰው ነበር። ቤተ ክርስቲያኒቱን የግራኝ መሐመድን ያህል የጎዳት እንደ አዬ ዘርአ ያዕቆብ ያለ ሰው አይገኝም።

ፈላስፋው ዘርአ ያዕቆብ ዘአክሱምማ በ16ኛው መቶ ክፍለ ዘመን የነበረ፤ በዘመኑ የነበሩ ባለ ስልጣናት አሳደውት ወደ ሸዋ ክፍለ ሀገር መጥቶ ለሁለት ዓመት ያህል በዋሻ ውስጥ ካሳለፈ በኋላ ወደ ጎንደር እንፍራንዝ በመሄድ በዚያም ምስት አግብቶ አንድ የፍልስፍና መጽሐፍ ጽፎ የእርሱ እምነት ተከታይ የሆነ ወልደ ህይወት ዘእንፍራንዝ እየተባለ የሚጠራ ደቀ መዝሙር አፍርቶ ያለፈ ሰው ነው።

ቀ. የካቶሊካውያን ወደ ኢትዮጵያ መግባት

በ17ኛ መቶ ክፍለ ዘመን በወንጌል መልዕክተኛነት ስም ወደ ኢትዮጵያ የተላኩት መነኩሳት ከመጡ በኋላ ወደ ኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተክርስቲያን ሰርገው በመግባት የካቶሊክን እምነት ማስፋፋት መሰበክ ደመሩ፤ በተለይም ለኦርቶዶክስ ቤተክርስቲያን መከፋፈል ምክንያት የሆነውን የናዝሬቱ ኢየሱስን እግዚአብሔር በመንፈስ ቅዱስ በኃይል ቀባው የሚለውን ጥቅስ ማስፋፋት ጀመሩ፤ በዚህም ምክንያት ሶስት ቡድኖች

በቤተክርስቲያኒቱ ውስጥ ተፈጠሩ። እነዚህም ቡድኖች ቅባት፣ ፀጋና ካራ የሚባሉት ናቸው።

ቅባት፡- ቅባቶቹ ቃል ስጋን ከመወሐዱ በፊት ሊዋሐድ ያለው ሥጋ በመንፈስ ቅዱስ ተቀብቶ በቃል ደረጃ መገኘት ስለነበረበት ተቀባ። በዚሁ መቀባትም ካህን፣ ነቢይ፣ ንጉሥ፣ ሆነ አሉ።

ፀጋ፡- ፀጋዎቹ ወይም ተዋሕዶዎቹ ቃል ሊዋሐድ ያለው ሥጋ ባሕርይውን ለውጦ በቃል ደረጃ ይገኝ ዘንድ አስፈላጊ አይደለም፤ ነገር በመንፈስ ቅዱስ የማንጸት ስራ ከውርስ ኃጢአት መንጸትና መቀደስ ነበረበት፤ ወዲያውም ቃል ከዚህ ስጋ ጋር እንደ ተዋሐደ ለንጉሥነት ለካህንነት፣ ለነቢይነት የተቀባው ሥጋ ብቻ ቃልም ብቻ ሳይሆን ቃል የተዋሐደው ስጋ ነው አሉ።

ካራ፡- ካራዎቹ ደግሞ ቃል የተዋሐደው ሥጋ በመንፈስ ቅዱስ ሲቀባ «እንደ ቃል ለአብ የባሕርይይል ሆኗል» የሚለውን የቅባቶቹን አባባል ለወጥ በማድረግ «ቃል የተዋሐደው ሥጋ በተዋሕዶ ምክንያት ለአብ የባሕርይይል ሆኗል» የሚል ትምህርት አራመዱ። ካራዎቹ ኢየሱስ ክርስቶስ ራሱ ቀቢ ራሱ ተቀቢ እርሱ እራሱ ቅባት ነው፤ በግእዝ «ለሊሁ ቀባኢ ወለሊሁ ተቀባኢ ወለሊሁ ቅብዕ» ይላሉ።

ካራዎቹ፡- በቅዱሳን መጻሕፍት ውስጥ «ቀባ» የሚለውን «አወሐደ» «ተቀባ» የሚለውን «ተወሐደ»

እያሉ ይተረጉማሉ። በዚህም ምክንያት የቤተክርስቲያኑ ምዕመናን ምሁራን ነገስታቱ ሳይቀሩ በመከፋፈል እርስ በእርሳቸው ተራርደዋል፤ በተለይም በ18ኛው መቶ ክፍለ ዘመን ለ18,000 /ለአስራ ስምንት ሺህ/ ሰው ሁሉ ማለቅ ምክንያት ሁነዋል። የካቶሊኮቹ መዘዝ ማለት ነው፤ ይህ ሁሉ እንግዲህ ለማይረባና ልማይጠቅም ትምህርት እውነተኛውን የእግዚአብሔርን ወንጌል የተሰቀለውንም ኢየሱስ ክርስቶስን እንዳይሰብክ የተደረገ የሰይጣን ተንኮል መሆኑ ነው።

የቅብዓቶቹ፣ የፀጋዎቹና የካራዎቹ ክርክር ለእግዚአብሔር መንግስት ስራና ለሰው ልጆች ደህንነት ምንም የሚጠቅም ነገር የለውም። ሰው ሊነጋገርበት ሊወያይበት ሊሰብከው ሊያስተምረው ሊመሰክረው የሚገባው ዋናው ነገር የኢየሱስ ክርስቶስ የቤዛነቱ ስራ ነው። ነገር ግን ይህ እንዳይገለጥ ሰይጣን የሰውን አዕምሮ በተንኮል ሽፍኖ የያዘ በመሆኑ ነው። እኛስ የምናውቀውና በቅዱሳን መጽፍት የተጻፈው በሚከተለው መንገድ የተገለጸውን ነው።

«መንፈስ እግዚአብሔር ላዕሌየ ዘበእንቲያሁ ቀብአኒ እዜንዎሙ ለነዲያን፤ ፈነወኒ። ወእስብክ ሎሙ ግዕዛን ለፃዉዋን ወይርአዩ ዕውራን ወአንግፎሙ ለግፋአን ወእፍትሐሙ ለሙቁሐን ወእፈውሶሙ ለቁሱላን ወእስብክ ዐመተ እግዚአብሔር ኅሪዕተ ዘኮነ መዋዕለ» ሉቃ 4፡-17

«የእግዚአብሔር መንፈስ በእኔ ላይ ነው ለድሆች

ወንጌልን እሰብክ ዘንድ ቀብቶ ልኮኛል። የተማረኩትን ነጻ አወጣ ዘንድ ያዘኑትን አጽናና ዘንድ ለእውራን ማየትን የተጠቁትን ነጻ አወጣ ዘንድ የታሰሩትን እፈታ ዘንድ የቆሰሉትንም እፈውስ ዘንድ የተወደደችውን እግዚአብሔርን አመት እሰብክ ዘንድ ልኮኛል። (እግዚአብሔር ሕዝቡን የሚያድንበትን የተመረጠችውን የፀጋ አመት አስታውቅ ዘንድ ቀብቶ ወይም ሾሞ ልኮኛል” ሉቃስ 4:18 «አማን አንገለጉ በዛቲ ሀገር ላዕለ ቅዱስ ወልድክ ኢየሱስ ዘቀባእካሁ ሄሮድስ ወጲላጦስ ጳጌናዊ ምስለ ሕዝቢሆሙ ወሕዝበ እስራኤል» ሐዋ 4:-27

“የምድር ነገስታት ተነሱ አለቆችም በጌታና በተቀባው ላይ አብረው ተከማቹ፤ ብልህ የተናገረህ አምላክ ነህ በቀባኸው በቅዱሱ ብላቴና በኢየሱስ ላይ ሄሮድስና ጴጌናዊው ጲላጦስ ከአሕዛብና ከእስራኤል ሕዝብ ጋር እጅህ እና ሐሳብህ እንደ ሆነ አስቀድመው የወሰኑትን ሁሉ ሊፈፀሙ በዚህች ከተማ ተሰበሰቡ።” ሐዋ 4:-24

“እግዚአብሔር የናዝሬቱ ኢየሱስ በመንፈስ ቅዱስና ኃይል ቀባው።” ሐዋ 10:-38 «አፍቀርክ ጽድቅ ወዐመፃ ፀላእቀ ወበእንተዝ ቀብአክ እግዚአብሔር አምላክክ ቅብአ ትፍሥሕት ዕምለ ከማከ።» “ጽድቅን ወደድክ አመፅንም ጠላህ ስለዚህ እግዚአብሔር አምላክህ ከንደኞችህ ይልቅ በደስታ ዘይት ቀባህ” ዕብ 1:-8

በማን ተቀባ፡

መጽሐፍ ቅዱስ በማያሻማ መልኩ እግዚአብሔር የናዝሬቱ ኢየሱስን በመንፈስ ቅዱስና በኃይል ቀባው የሐዋ10:38 በአጭሩ በማን ተቀባ ለሚለው ጥያቄ ቅዱሱ መጽሐፍ በእግዚአብሔር ብሎ መልሶል፤ ካራው ወይም ቤተክህነቱ በራሱ ቀቢ ራሱ ተቀቢ እራሱም ቅብ ነው የሚለው ትምህርት የውሸት ውሸት ነው፤ ቅዱሳት መጻሕፍት አይሉምና።

ለምን ተቀባ፡

1. ለድሆች ወንጌልን ይሰብክ ዘንድ እግዚአብሔር ቀብቶታል ይለናል፤
2. ለታሰሩት መፈታትን፤
3. ለእውሮች ማየትን፤
4. የተጠቁትን ነፃ ያወጣ ዘንድ፤
5. የቆሰሉትን ይፈውስ ዘንድ
6. የተወደደችሁን የእግዚአብሔርን ዓመት ይሰብክ ዘንድ ቀብቶታል ይለናል ቅዱስ መጽሐፉ ሉቃስ 4:-17-20 ከዚህም ሌላ ንጉስ ሊቀ ካህን ነቢይ ይሆን ዘንድ እግዚአብሔር ቀብቶ ሾሞ ልኮታል፤ የአሕዛብም የሕዝብም የሰማይም የምድርም መሢሕ /ክርስቶስ/ ይሆን ዘንድ እግዚአብሔር በመንፈስ ቅዱስ ቀብቶታል። የብሉይ ኪዳን ክህነቶችንና መስዋዕቶችን አገልግሎቱን ሁሉ ያስቀር ዘንድ ቀብቶታል፤ የነቢያትን አገልግሎት የሕግ ሁሉ ፍፃሜ ይሆን ዘንድ ተቀብቷል።

በምን ተቀባ

ለሚለውም መጽሐፍ ቅዱስ በቂ መልስ ይሰጣል፤ በመንፈስ ቅዱስና በኃይል ይለዋል። ሐዋ 10፡-38 ከዚህ ከቅዱሳን መጻሕፍት ወጪ የሆነውን ሁሉ እግዚአብሔር አያውቀውም እና እኛም አንቀበልም ልቦለድና የፈጠረ ትምህርት ነው።

የቤተክርስቲያኒቱ የአዛዦች መብዛት

1. ከምዕመናን ወገን የሆነው የባህታውያን ቡድን ነው። ይህ ቡድን ማርያም ተገለጠችልኝ እምዬ ታየችኝ፤ እያለ ምእመኑን የሚሰብክእና ራሱን እንደ ቤተክርስቲያኒቱ አዛዥ አድርጎ ራሱን የሾመ ቡድን ነው። በነገሰታቱና በሊቃውንቱ ሳይቀር የሚበይን ከድሮ ጀምሮ ልዩ ወንጌልን በመስበክ የታወቀ ቡድን ነው።

2. የምሁራኑ አዛዦች፡ እነዚህ ሊቃውንት አስር ያህል ተማሪዎችን በማስተማር የታወቁ ናቸው፤ ማለትም የብሉዕና የሐዲስ መጻሕፍትን ትርጓሜ መምህራን ናቸው። እነዚህም ራሳቸውን የቤተክርስቲያኒቱ የበላይ ጠባቂ እና የሃይማኖቱ ተጠያቂ አድርገው የሚቆጥሩ በየ ገጠሩ ባሉ አብያተ ክርስቲያናት አዛዦች ናቸው።

3. የዘመናዊ ባህታውያን ስብስብ የሆነው በዘመናዊው አይድዮሎጂ የተቃኘ የሚመስል ግን ደግሞ የሚሰብከውና የሚስተምረው በክርስትና ህይወቱም ጭምር የድሮዎቹን ባህታውያን ህይወት የሚኖር የሚቅለሰለስ አጉል የሆነ ትህትናን ወይም በባሕርይ ውስጥ የሌለውን ትህትና እና የመላእክትን አምልኮ

በመውደድ እንዲሁም የሙታንን ነፍሳት በመማፀን በትምህርቱም በአካሄዱም የሚታወቀው ማህበረ ቅዱሳን የተባለው ቡድን ነው። ይኸ ቡድን ራሱን እንደ ተማረ ሰው የሚቆጥር ነገር ግን የአሮጊቶችን ተረት የመሰለ ልዩ ወንጌል በመስበክ የሚታወቅ በየመጽሔቶቹና መጽሐፍቱም እንዲሁም ራሱ በሚያዘጋጀው ጋዜጣ ከድሮዎቹ ባህታዊያን የማይለይ ቡድን ነው። ይኸው ቡድን ራሱን የቤተክርስቲያኒቱ አፈ ጉባኤ የሃይማኖቱም ተቈርቋሪ አድርጎ የሚቆጥር ራሱን ለራሱ የሾመ ከእርሱ ወዲያ ክርስቲያን እንደሌለ አድርጎ የሚያይ ይኸ ቡድን የእግዚአብሔር መንግስት እንዳይሰፋፋ የኢየሱስ ክርስቶስም የፀጋ ወንጌል እንዳይሰበክ እንቅፋት የሆነ ቡድን ነው። በዚህም የሚመፃፀቅበት ቤተክርስቲያኒቱን ከወራሪና ከዘራፊ የሚጠብቃትና የሚታደጋት እርሱ ብቻ እንደ ሆነ አድርጎ ይገምታል። እርሱ እንደሚለው ከተሐድሶ መናፍቃን ካድሐያን የሚጠብቃት እርሱ ብቻ አድርጎ የሚቆጥር ቡድን ነው።

4. ሲኖዶሱ፡ ሶኖዶሱም ቢሆን የቤተክርስቲያኒቱን ልጆች ሁሉንም አስተባብሮና አንድ አድርጎ የሚመራ የበላይ ጠባቂ እንደ ሆነ ይታወቃል፤ ነገር ግን መንጋው ሲበታተን አውሬ ሲበላው የማይጠብቅ የማያስተምር የማይመግብ ቤተክርስቲያኒቱን አንድ አድርጎ የማይመራ አካል ነው።

ምን መደረግ አለበት

1ኛ አንደኛውና የመጀመርያው እርምጃ ቤተ ክርስቲያኒቱ ፍጹም የሆነ ንስሐ መግባት አለባት

ወደ እግዚአብሔር ንስሐ፤ ንስሐና የኃጢአት ስርየትን በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ብቻ እንጂ ኃጢአት በጾም በጸሎት በምጽዋት፤ የቃል ኪዳን ስፍራዎችን በመሳለም በዚህም በዚያም ኃጢአት ይሰረዳል፤ ብላ በምታስበውና በምታደርገው ሁሉ የማይደመሰስ መሆኑን አምና መቀበል።

2ኛ ሁለተኛ ለረጅም አመታት በመካከልዋ የተሰገሰጉትን ልዩ ልዩ ወንጌሎች ወይም ተረታተረቶችን ከመካከልዋ በፀጋ ቃሉና በክርስቶስ ደም እንዲሁም በመንፈስ ቅዱስ ኃይል ጠራርጋ ማስወገድ፤ በምትኩም የልጁን ወንጌል መስበክ።

3ኛ በስጋም በመንፈስም ሊያድንዎት የምይችሉትን በፊትዋ ስላ የምታመልካቸውንና የምትሰግድላቸውን የሙታን ነፍሳት እንዲሁም የመላእክትን አምልኮት ሁሉ ከፋኛ የተጠናወታት በመሆኑ እነዚህን ሁሉ አስወግዳ በምትኩ ስለኃጢአትዋ የሞተውን ያጸድቃትና ህይወትን ይሰጣት ዘንድ ከሙታን የተነሳውንና በግርማው ዙፋን ቀኝ የተቀመጠውን የሃይማኖታችን ሓዋርያና ሊቀ ካህናት የሆነውን ኢየሱስ ክርስቶስን መመልከት።

4ኛ በሕግ ስራ ወይም በመልካም ስራ እፀድቃለሁ ብላ ከክርስቶስ ፀጋ ተለይታ ከወደቀችበት ጉድጓድ በእግዚአብሔር ፀጋ ተነስታ መቆምና በእርሱ ብቻ ጸንታ መኖር። እና በምእራፍ አስራ አንድ የተጠቆሙትና ተሐድሶ በሚያሻቸው አቅጣጫዎች ሁሉ መታደስዎን

ማረጋግጥና ፍጹም የሆነ ተሐድሶ ማምጣት አለባት። ቤተ ክርስትያኒቱ እውነተኛውን የእግዚአብሔርን ተሐድሶ ትታ መዋቅራዊ ተሐድሶ ወይም ለውጥ ነው የሚያስፈልገኝ ትላለች። ይህንንም አለማወቅ መንግስት መዋቅራዊ ለውጥ እንደ ሚያስፈልገው አምኖ እያካሄደው ይገኛል፤ እንዲያውም በተሻለ መልኩ የአስተሳሰብና የአመለካከት ለውጥ ወይም ተሐድሶ ያስፈልገናል እያለ ነው። የኢትዮጵያ መንግስት በመላ ሀገሪቱ ስር ነቀል ለውጥ ለማምጣት እየተንቀሳቀሰ ይገኛል። የኢትዮጵያ ቤተክርስትያን ግን እውነተኛውን ተሐድሶ ትታ በፍጹም በእግዚአብሔር ዘንድ ተቀባይነት የሌለውን የቁስ አካል ተሐድሶ ያስፈልገኛል ትላለች።

ግልጽ የማስጠንቀቅያ ደወል

ክፍሉ ከኩነቴ ከዘላለማዊ ቅጣት ማምለጫ መንገዱ በእግዚአብሔር ልጅ በኢየሱስ ክርስቶስ ማመንና እርሱን ብቻ መቀብል ነው። በ«በእርሱ የሚያምን አይፈረድበትም፤ በማያምነው ግን በአንዱ በእግዚአብሔር ልጅ ስም ስለአላመነ አኑን ተፈርዶበታል ያመነ የተጠመቀ ይድናል፤ የማያምነው ግን ይፈረድበታል በልጁ የሚያምን የዘላለም ህወት አለው። በልጁ የማያምን ግን የእግዚአብሔር ቁጣ በእርሱ ላይ ይኖራል እንጂ ሂወትን አያያትም በክርስቶስ ኢየሱስ ያሉ አሁን ኩነቴ የለባቸውም» እንግዲህ በእነዚህ የእግዚአብሔር ቃሎች መሰረት ዋናው ጉዳይ ወይም ፍሬ ነገሩ እምነት መሆኑን ልብ ይሏል፤ የማያምን

ግን በፍርድ በሚገለጠው ከእግዚአብሔር ቀጣ እንዴት በምስ ያመልጣል፤ ሰጥ ለበጥ ብሎ አስፈሪውን የእግዚአብሔርን ቅጣት ከመቀበል በስተቀር፤ ቅጣቱ ድደግሞ በእራዩ የሐንስና በማርቆስ ወንጌል እንደ ተጻፈው ትሎቹ ወደማያንቀላፉበትና እሳቱ ወደ ማይጠፋበት የሳት ብህር መጣል ነው። አግዚአብሔር ይህንን ከባድ ቅጣት ከሰማይ በታች ያሉትን የሰው ዘር እንዳያገኛቸው በእየሰፍራው ሆነው ንስሐ እንዲገቡና የኃጢአት ሁሉ ማስተስርያ በሆነው በልጁ እንዲያምኑና እእርሱን እንዲቀበሉት ጥልቅ የሆነውን ትእግስቱንና ረዥም የሆነው ምህረቱን በማብዛት በልጁ በኩል ከእርሱ ጋር እንዲታረቁ የዛሬ 2000 ዓመት በፊት የተፈጸመውን የእርቁን ሰነድ እንዲቀበሉ እየለመነ ይገኛል። ዘመኑንም የጸጋ የምህረት ዘመን በማድረግ ክፍት አድርጎታል። ነገር ይህ የጸጋ ዘመንና የምህረት ዘመን የሚያበቃበት ጊዜ ይመጣል። ከዚያ በኋላ ሁሉ ነገር ሌላ አቅጣጫ ነው የሚይዘው፤ ቀጣዩ እግዚአብሔር በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል የሚፈርድበት ጊዜ ይሆናል። የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስን ቃሉን የሰሙና በላከውም የሚያምኑ ሁሉ የዘላለም ህይወት አላቸው፤ ከሞት ወደ ሕይወት ተሻገሩ እንጂ ወደ ፍርድ አይመጡም። በጎ የሠሩ በክብር ይነሳሉ ክፉ የሰሩ የኃሳርና የውርደት ትንሣኤ ይነሳሉ። በእግዚአብሔር ልጅ የአመኑ ሁሉ ወደ ዘላለም ሕይወት ይሄዳሉ። በእግዚአብሔር ልጅ የማያምኑ ግን ወደ ዘላለማዊው ቅጣት ይሔዳሉ።

ዋቢ መጻሕፍት

- ሃይማኖተ አበው (1986)

አዲስ አበባ ትንሣኤ ዘጉባዔ ማተሚያ ቤት

- መሰረት ስብሐት ለአብ (1951) ስምዐ ጽድቅ ብሔራዊ
አዲስ አበባ አርቲስቲክ ማተሚያ ቤት፤

- ሰረቀ ብርሐን ዘወንጌል (መርጌታ) (1999) የዘመናት
እንቁጭልሽ ሲፈታ

ማተሚያ ቤቱ ያልተገለጠ

- ታምረ ማርያም ግዕዝና አማርኛ (1983) አዲስ አበባ
ተስፋ ማተሚያ ቤት።

- ኢንተርናሽናል መጽሐፍ ቅዱስ ማህበር (1993)
መጽሐፍ ቅዱስ እዲሱ መደበኛ ትርጉም

ከማጥኛው ጋር የታተመ

ማተሚያ ቤቱ ያልተገለጸ

- እስጢፋኖስና ተከታዮቻቸው (1996) ደቂቀ እስጢፋኖስ
በሕገ አምላክ

ተርጓሚው ጌታቸው ኃይሌ (ፕሮፌሰር) (ኮሌጅ ቪል)
(ሚኒስታ)

- ከበደ ሚካኤል (1948) የዓለም ታርክ

አዲስ አበባ አርቲስቲክ ማተሚያ ቤት፤

- ኪዳነ ወልድ ክፍሌ (1948) መጽሐፈ ሰዋስው ወግስ ወመዝገበ ቃላት

አዲስ አበባ አርቲስቲክ ማተሚያ ቤት

- ውድሩፍ ኖኤል (ዶ/ር) (1996) የአሁኑ ዘመን የቤተ ክርስቲያን ተሐድሶ ትርጉም

- የኢትዮጵያ መጽሐፍ ቅዱስ ማህበር (1953) መጽሐፍ ቅዱስ

አዲስ አበባ ብርሐንና ሰላም ማተሚያ ቤት

- አምስቱ አዕማደ ምስጢር ያልታተመ

- ጮራ መንፈሳዊ መጽሔት አመተ ምህረቱና ማተሚያ ቤቱ ያልተገለጠ፤

- እሸቱ አበራ (2004) ተሐድሶ ትውልድን ከጉስቱልና የሚያወጣው መለኮታዊ ስራ (ዩ. ኤስ. ኤ)

- ማህበበረ ቅዱሳን (2003) የተሐድሶ መናፍቃን ዘመቻ በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ላይ፤ አዲስ አበባ ማተሚያ ቤቱ ያልተገለጸ

- በቃሉ ተመነ (መምህር) ማህበረ ቅዱሳን የቤተ ክህነት ዕዳ

አዲስ አበባ ማተሚያ ቤቱ ያልተገለጠ

- ማህበረ መጽሐፍ ቅዱስ ዘኢትዮጵያ ወንጌል ቅዱስ ከግሪክ ወደ ግዕዝ በቀትታ የተተረጎመ የግዕዙ አዲስ ኪዳን

- መሰረት ስብሐት ለአብ (1961) ሥረ ብዙ አዲስ አበባ ንግድ ማተሚያ ቤት

- ወንጌል ቅዱስ (1955) የግዕዝ ወንጌል

ኮከበ ጽባሕ ዘማህበረ ሐዋርያት ፍሬ ሃይማኖት ማተሚያ ቤት

አስመራ

- የኢትዮጵያ መጽሐፍ ቅዱስ ማህበር (1980) አዲስ ኪዳንና መዝሙረ ዳዊት

አዲስ አበባ ማተሚያ ቤቱ ያልተገለጠ

- መርሐ ክርስቶስ (ሊቀ ጳጳስ) (1991) የቤተ ክርስቲያን ትምህርት

ማተሚያ ቤቱ ያልተገለጠ

- ገብረ ስላሴ ብርሀኑ (1984) መዝሙረ ዳዊት የግዕዙ
ንግድ ማተሚያ ቤት

- ከበደ ሚካኤል (1952) ስልጣኔ ማለት ምንድን ነች
ማተሚያ ቤቱ ያልተገለጠ

- (1952) የስልጣኔ አየር
ማተሚያ ቤቱ ያልተገለጠ

- ጆይስ ማየር (2001) የፍቅር አብዮት
ማተሚያ ቤቱ ያልተገለጠ

- ከበደ ሚካኤል (1941) ኢትዮጵያና ምዕራቢ ስልጣኔ
አዲስ አበባ ብርሐንና ሰላማ ማተሚያ ቤት

- ገብሩ ወልዱ (1999) የመስቀሉ ኃይል
ማተሚያ ቤቱ ያልተገለጠ

- የግዙፎች ግዙፍ የሆነው ሰነ-ፍጥረት የተባለው
መጽሐፍ ያልታተመ

- ጎሩይ ወለደ ስላሴ (1925) አዲስ ዓለም

አዲስ አበባ ንግድ ማተሚያ ቤት

- የዓለም አብያተ ክርስትያናት ታርክ ያልታተመ

- የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ታርክና አስተምህሮ ያልታተም

- የእስራኤል ልጆች ታርክ ያልታተመ

- ኪዳነ ወልድ ክፍሌ ሀይማኖት አብው ዘቀደምት
ወዘደኃርት የእጅ ጽሑፍ ያልታተመ፤

- ቃለ ሀይወት ቤተ ክርስትያን (1996) የቤተ ክርስትያን
ተሐድሶ ማተምያ ቤቱ ያልተገለጠ

ኤክሌሽያ የእጅ ጽሁፍ ያልታተመ

- በኢትዮጵያ ቋንቋዎች አካዳሚ በተዘጋጀው (1989)
ትግረኛ በትግረኛ

ወደፊት የሚታተሙ

- ተሐድሶ እና የክርስትና ሃይማኖት በኢትዮጵያ
- የዘመን ፍጻሜ ተሐድሶ

የቅኔ ትምህርት ቤት ሳለሁ ነው የህይወት ጉዞዎ ወደየት አቅጣጫ እንደሚጓዝ የተሰመረው፤ የቅኔ ትምህርት መምህራችን እጅግ መንፈሳዊ አባትና በምንኩስና ህይወት የሚኖሩ ስለሆኑ መፅሐፍ ቅዱስን ከባህርዳር ቤተ ክህነት አስመጥተው ከቅኔ ትምህርት ጎን ለጎን ጥዋት ጥዋት ያስነብሱን ነበር። በተለይ መፅሐፈ ህጉ ወይም የሙሴ ህግ በሚነበብበት ጊዜ በጥምና እክታተል ነበር አስሩን አንቀያች ወይም አሰርቱን ትእዛዛት ልብ ብዩ ተመለከትኩ፤ ከዚያን ቀን ጀምሮ እግዚአብሔርን መፍራት ጀመርኩ...

...የምንኩስናና የቅስና ማዕረጎችን ተቀበልኩ፤ መምህራችን በብዙ ምና ፀሎት እንዲሁም ሰጊድ ራሳቸውን ያደክሙና ይጋደሱ ስለነበር በሌላ በኩል ደግሞ ለመንግስተ ሰማያት የሚያበቃ ብዙ የፅድቅ ስራ ያከማቹ ስለነበር እኔም እርሳቸውን ለመምለልና ራሳቸውን ለመከተል መጣጣር ጀመርኩ...

...እናቶች ለሥዕሎቹ ተንበርክከው ሲሰግዱ ሁለታችንም አየናቸው፤ ከዚያ የኔታ ገ/ስላሴ ወደ እኔ ዘወር ብለው “አይላቸው አይደል አባ ብእሴ?” አሉኝና “እንዴት የለው እጅ ለሰራው ሥዕል ይሰግዳሉ?” አሉና በመገረም ዘፀአት ምእራፍ 20 ምእራፉን በሙሉ በግእዝ ቋንቋ ገሸለጡት። እኔም በዚህ ጊዜ አንድ ነገር ታወሰኝ፤ በ19ኛው ክፍለ ዘመን የነበሩት አለቃ ታዋ ለሥዕል፤ ለመስቀል፤ ለማርያም አይሰግድም ተብለው በተከሰሱ ጊዜ የተናገሩት ቃል ትዝ አለኝ፡-

“አንገቴን ብቁረጥ በሰፍይ በካራ፤
አልሰግድም ለሥስል ለሰው እጅ ስራ።”

...ህያዊት፤ ሐዋርያዊትና አለማቀፋዊት በሆነች ከነገድ፤ ከቋንቋ ከወገንና ከህዝብ በበጎ ደም የተዋጁ ምእመናንን ሁሉ በአቀፈች አንዲት የክርስቶስ አካሉና ሙላቱ በሆነች ቅድስት ክብርት ቤተ ክርስትያን አምናለሁ።